ಮದಪ್ಪಿಯೊಣಂದಿ
ತುಳುವೆರ - 2

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಿಗ್ದರ್ಶನ

ನಾ. ವುಜಿರೆ

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್

(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ)

'ನಾ' ವುಜಿರೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ,
ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003

DHARMASTHALA MANJAYYA HEGGADER

(Brief Biography in Tulu) Written By **'Na' Ujire (Nagaraja Poovani),** *Reader*, S.D.M. College, Ujire - 574 240. D. K.

Published By Karnataka Tulu Sahithya Academy

Price	:	Rs. 12/-
Pages	:	48
First Impression	:	1996
Chief Editor	:	**Dr. B. A. Vivek Rai** President Karnataka Tulu Sahitya Academy
Cover Art	:	Gopadkar
Copy Right	:	Academy
Publisher	:	**Palthady Ramakrishna Achar** Registrar, Karnataka Tulu Sahitya Academy, Lalbaug, Mangalore
Printed at	:	**Chandra Printers** 7/1, Gollara Ganganna Lane Nagarthpet Cross Road Bangalore - 560 002 ✆ 2224924
D.T.P	:	**Saideep Computer Services** Nagarthpet Cross Road, Bangalore - 560 002 ✆ 6692797

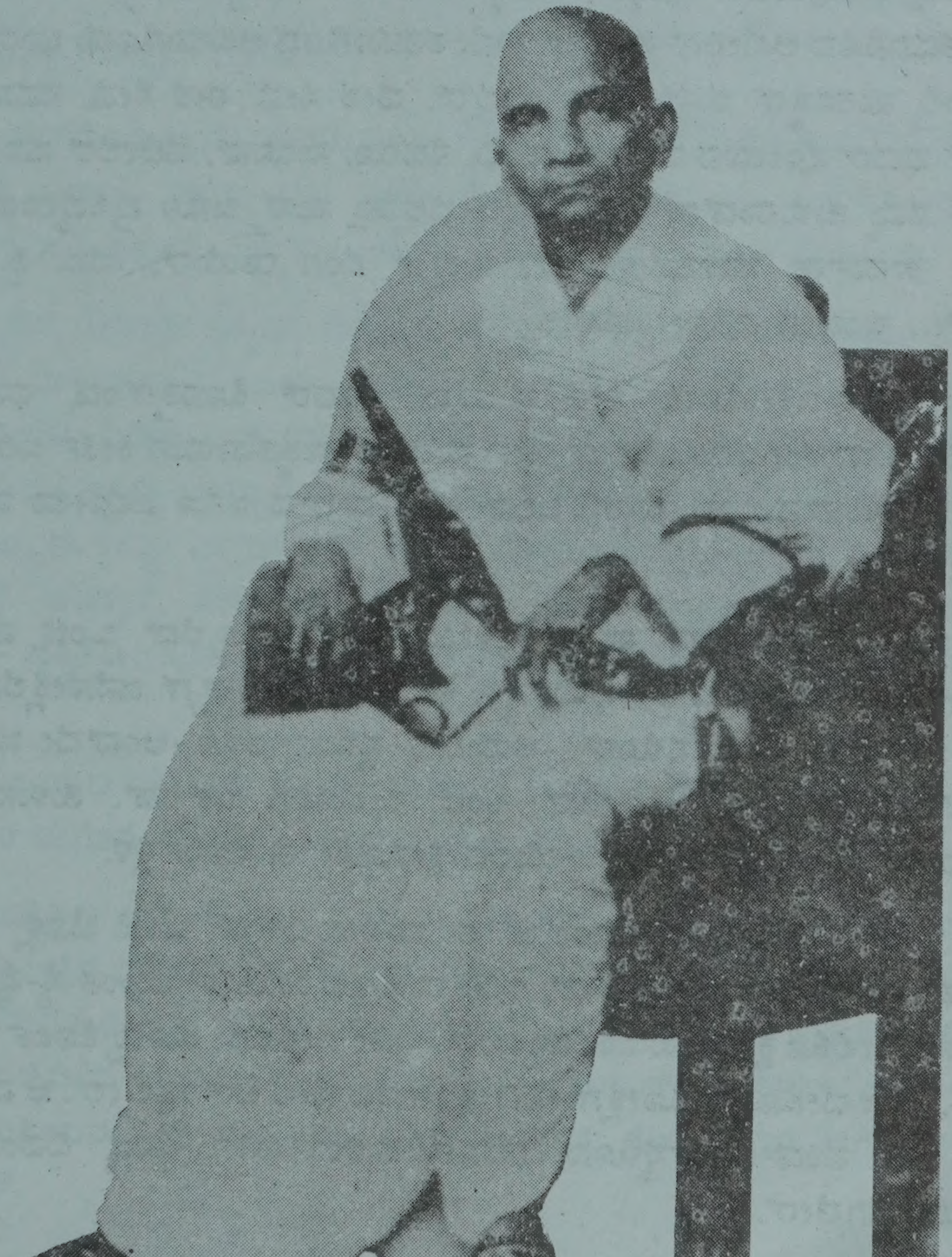

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್

ನಮೊ ಹಿಂದುಸ್ತಾನೊ ಭಾರೀ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ದೇಶ. ಮುಲ್ಪದ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ, ಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಏತ್ ಮಲ್ಲನೋ ಆತೇ ಮುಲ್ತ ಜನೋಕ್ಲುಲ ಮಲ್ಲ. ಈ ದೇಶೊಡು ಮಲ್ಲ-ಮಲ್ಲ ಮಾಪುರುಷೆರ್ ಪುಟ್ಯೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಈ ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರೊಗಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. 19ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಅಖೇರಿಗ್ ಪುಟ್ಟುದ್ 20ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಆದಿಭಾಗೊಡು ಭಾರತದಪ್ಪೆನ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಜನೊ ಉಲ್ಲೆರ್. ದೇಶ ಸೇವೆ, ಈಶ ಸೇವೆ, ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ, ನೆಹರೂ, ಸುಭಾಷ್, ಪಟೇಲೆರ್ ಮಾಂತ ಇತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೋನೆ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಜನೊ ಪ್ರಸಿದ್ಧೆರಾಯಿನಾಕ್ಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯೆರ್, ಕುದ್ಮಲ್ ರಂಗ ರಾಯೆರ್, ಯು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಯೆರ್... ಇಂಚೇನೆ ಏತೋ ಜನೋಕ್ಲು.

ಆಕ್ಲು ರಾಜಕೀಯೊಡು ಸೇವೆ ಮಲ್ತುದ್, ಪುದರ್ ಕೊನತ್ತೆರ್‌ಂಡ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ವಿದ್ಯಾರಂಗೊಡು ಅಪೂರ್ವ ಸೇವೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಶಾಶ್ವತವಾಯಿನ ಕೀರ್ತಿ ಒರಿಪಿಲೆಕೊ ಮಲ್ತಿನ ಒರಿ ಮಹಾನುಭಾವೆ ಇತ್ತೆರ್, ಆರೆನ್ ತುಳು-ನಾಡ್‌ದ ಜನೊ ಏಪೊಲಾ ಮದೆಪ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ!

ನಮೊ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ-ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಮಿಟ್ಟ್‌ಗ್ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಏತ್ ಭಯೊ-ಭಕ್ತಿ ಪಂಡ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊನ್ ಆಯೆರೆ , ಸ್ಥಳೊ, ತಳೊ -ಅಂದ್‌ದೇ ಜನೋಕ್ಲು ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಪುದರ್ ಪನರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ಒಂಜಿ ನಂಬೊಳಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದೇ ಮುಡಾಯಿಡ್ ನೇತ್ರಾವತಿ-ಸುದೇತ್ತ ಆಯೆರೆದ ಕ್ಷೇತ್ರೊನೇ ಈ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ.

ಐಜಿ ನೂದು ವೊರ್ಸ-ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಈ ಮೂಡ್ಯಾದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಮೂಡ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೊನೆ ಬೆಳಗ್‌ದ್, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯೊದ ಜನೋಕ್ಲ್ ಮಾಂತ ಸೈ-ಸೈ ಅಂದ್ ಕೊಂಡಾಡ್‌ದೀಲೆಕೊ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ಬುಲೆಪ್ಪಾಯೆರ್. ಇಡೀ ದೇಶೊಗೇ ಬೊಳ್ಪು ಕೊರ್ಪಿ ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಡೀ ದೇಶೊದ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಸಾದಿ ತೋಜಾದಿ ಬೇಲೆ ಆರ್ ಮಲ್ತೇರ್. ಆ ಮುಡ್ಯಾದ ಬೊಳ್ಳಿ ಏರ್ ಪಂಡ-ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಪೂಜ್ಯ ದಿವಂಗತ ಡಿ. ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್.

ಆರೆನ ಕುರಿತಾದ್ ಇನಿಕ್ಕ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದಿಪ್ಪುನ ಮಾನ್ಯ ಡಾ। ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್:

''ಮಲ್ಲಸ್ತನೋನು ಸಂಪಲ್ಪುನ ಕಷ್ಟೊ, ಮಲ್ಲಾತ್ಮೆರೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೋನ್ಲಾ ಕಷ್ಟ. ಒರಿಯೊರಿ ಆಕ್ಲೆನ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ನಮೂನಿಡ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೋನುವೆರ್. ಒರ್ಯೊರ್ಯಗ್ ಆಕ್ಲೆನ ಒಂಜೊಂಜಿ ಗುಣೊಕ್ಲು ಮಲ್ಲೆಂದ್ ತೋಜುವ. ಒಂಜಿ ಪೂ ತೂಲೆ - ಒರ್ಯಗ್ ಐತ್ತ ಬಣ್ಣ

ಪೊರ್ಲ್‌ಂಡ, ನನೊರ್ಯಗ್ ಐತ್ತ ಪರಿಮ್ಮಳೊ ಖುಷಿಯಾವು ಬೊಕ್ಕೊರ್ಯಗ್ ಐತ್ತ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಸಂತೋಷ ಇಂಚ ಒಂಜಿ ವಸ್ತುನ್ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತೂಪುನ್ನೆನ್, ಅನೇಕಾಂತವಾದ ಪನ್ಪೆರ್. ಪೂಜ್ಯ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆನ ಮಲ್ಲಸ್ತನೋಲ ಇಂಚ ಭಾರಿ-ಮಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭೆ, ವಿಶೇಷ ಪೊರ್ಲು, ಮಹಿಮೆಡ್ದ್ ಕೂಡ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್!''

ಜನ್ಮ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಲ್ಯದ ಸಂಗತಿಲು

ಪದ್‌ನೊರುಂಬನೇ ಶತಮಾನೊದ ಕಡೇತ್ತ ದಶಮಾನೊ. ಆಪಗ ನಮೊ ದೇಶೊಡು ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆ ಆಡಳಿತೆ. ನಮೊ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯೊಗು ಸೇರ್‌ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ-ತಾಲೂಕುಲಾ, ಸುಳ್ಯತಾಲೂಕುಲಾ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುಗೇ ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತ.

ಸನ್ 1889ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ವಿರೋಧಿ ಸಂವತ್ಸರೊಡು ವೃಶ್ಚಿಕ ಮಾಸೊಡು, ನವಂಬರ್ ರಡ್ಡನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್-ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಪುಟ್ಟೆರ್. ವಿರೋಧಿ ಸಂವತ್ಸರೋಡು ಪುಟ್ಟೇರ್‌ಂಡಲ ಏರೆಗ್ಲಾ ಆರ್ ವಿರೋಧಿಯತ್ತ್, ಮಾತೆರೆನಲಾ ಹಿತೈಷಿಯಾದಿತ್ತೆರ್. ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುದ (ಇನಿಕ್ಕ್ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು) ವಿಟ್ಲ ಫಿರ್ಕಾಡ್, ಕೇಪು ಪುದರ್‌ದ ಗ್ರಾಮೊ ಆರೆನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳೊ. ಈ ಕೇಪು ವಿಟ್ಲಡ್ದ್ ಐಣ್ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರೊಡುಂಡ್. ಉಂದು ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ವಿಟ್ಲದ ಅರಸೆರೆನ ಆಡಳ್ತೆಗ್ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಡೀ ಕೇಪು ಗ್ರಾಮೊಡೇ ಒಂಜಿ ಪುದರ್‌ದ ಮನೆತನ- ಚಕ್ಕಿತ್ತಡಿ, ಒಂಜಿ ಗೌರವೊದ ಇಲ್ಲ್. ಊರುಡೇ ಮಾರ್ಯಾದೆಡ್ ಮೆರೆಪುನ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಾನ.

ಊರುದ ಪಟೇಲಿಕೆ, ನ್ಯಾಯ-ಪಂಚಾತಿಕೆ, ಲಡಾಯಿ ಮಾಂತ ಮುಗಿತ್ತ್‌ದ್ ತೀರ್ಪು ಕೊರ್ಪುನ ಮನೆತನೊದ ಇಲ್ಲ್ ಚಕ್ಕಿತ್ತಡಿ. ಮುಲ್ಪ ಮಂಜಯ್ಯೆರೆನ ಜನ್ಮ ಆಂಡ್.

ಚಕ್ಕಿತ್ತಡಿ ಅಣ್ಣಿ ಶೆಟ್ರು - ಮಾನೆ - ಪದ್ಮ ಶೆಟ್ರು, ಊರುಡು ಒರಿ ಮಲ್ಲ ಗೌರವದ ಗುರಿಕಾರ್ರು. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಅವಲಂಬನೆ ಮಲ್ತ್‌ನಾರ್. ಪದ್ಮ ಶೆಟ್ರು- ಈ ಪುದರ್‌ದ ಪಿರಾವುಡೇ ದೇವೆರೆನ ಸ್ಮರಣೆ ಉಂಡು. ಜೈನೆರೆನ ಆಜನೇ ದೇವೆರ್- ಪದ್ಮಪ್ರಭ ತೀರ್ಥಂಕರ್ರೆನ ಸ್ಮರಣೆಗಾದ್, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಜೈನೆರೆನ ಯಕ್ಷಿ-ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತಿಯಮ್ಮನ ನೆಂಪುಗಾದ್ ಈ ಪುದರ್. ಆರೆನ ಬುಡೆದಿ ಅನಂತಮತಿಯಮ್ಮ. ಈ ದಂಪತಿಲೆನ ಪಿರ್ತಿದ-ಅರ್ತಿದ, ಕೊಂಡಾಟದ ಮಗೆನೆ-ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್.

ಈ ಚಕ್ಕಿತ್ತಡಿ ಅಣ್ಣಿ ಶೆಟ್ರು ಪಂಡ ಮಲ್ಲ ರಸಿಕೆ, ಕುಶಾಲ್‌ದಾರ್, ಮಾಮಲ್ಲ ಪರೋಪಕಾರಿ; ಐಟ್ಟಾವರನೀ ಜನಪ್ರಿಯೆ-ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾರ್. ಆಪಗ ನಮೊ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಆಡಳ್ತೆ. ಓದು-ಬರಾವು ತೆರಿನಾಕುಲು ಭಾರೀ ಕಮ್ಮಿ. ಓದು ಬರಾವುದ ಸೌಕರ್ಯೊಲ ಕಮ್ಮಿ. ಕುಡ್ಲ (ಮಂಗ್ಳೂರು) ಬುಡ್‌ಂಡ ಕಾಲೇಜಿತ್ತ್‌ಜಿ. ಕುಡ್ಲಡ್ ಬುಡ್‌ಂಡ ಪುತ್ತೂರ್‌ಡೊಂಜಿ, ಒಡಿಪ್ಪುಡ್(ಉಡುಪಿ) ಒಂಜಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿತ್ತ್‌ನ ಕಾಲ. ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಲ ಭಾರೀ-ದೂರೊಡ್ ದೂರ!

ಇಂಚತ್ತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತೀಟ್ಟ್ ಮಂಜಯ್ಯೆರೆಗ್ ಓದು-ಬರಾವುಡ್ ಭಾರೀ ಆಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ, ಸರಿಯಾದ್ ಕಲ್ಪುನ ಯೋಗೊನೇ ತಿಕ್ಕಿಜಿ. ಆರೆಗ್ ಬೇಜಾರಾಪೆದ್‌ಂಡ್; - ಅಪಗಾಪಗ ಅಡ್ಡಿ-ಆತಂಕೊಲೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಆರೆನ ಅಪ್ಪಾಜಿ ಅಣ್ಣಿಶೆಟ್ರೆಗ್ ಪಟೇಲಿಕೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್; ಅಪ್ಪೆ ಅನಂತಮತಿಯಮ್ಮಗ್ ಓದು-ಬರಾವೇ ಇತ್ತ್‌ಜೀ. ಆಪಗ ಪೊಂಜೆವೆಗ್ ದಾಯೆ ಬರಾವು? ಪಂಡ್‌ದ್ ಗ್ಯಾಪುನಾಕ್ಲೇ ಜಾಸ್ತಿ!

ಆಂಡಲ ಆರೆನ ಅಪ್ಪೆ-ಅನಂತಮತಿಯಮ್ಮಗ್ ದೇವೆರೆ ಪೂಜೆ, ವ್ರತ, ಉಪಾಸೊ, ನೋಂಪು, ಶೋಭಾನೆ, ಭಜನೆ- ಉಂದೇಟ್ಟ್ ಮಾಂತ ಭಾರೀ ಪ್ರೀತಿ, ಭಾರಿ ನಂಬಿಕೆ. ದೇವೆರ್, ಬಸ್ತಿ-ಗೋಪುರ, ಯಕ್ಷ-ಯಕ್ಷಿ-ದೇವತೆಲು ಪಂಡ ವಿಶೇಷ ಭಯ - ಭಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನಾರ್.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆರಾಯಿನ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮನ ಶುಭ ಪ್ರಭಾವೊಡು, ಪುಣ್ಯೊದ ಫಲವಾದ್ ಮಗೆ ಮಂಜಯ್ಯೆರ್ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪಡೆಯೆರ್. ಆರ್ ಬಳತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲಾರ್ ಆನಗ, ದೇವೆರ್-ಧರ್ಮೊದ ವಿಚಾರ, ರಾಜಕೀಯ - ಆಡಳಿತೊದ ಸಂಗತಿ, ಜನೋಕ್ಲೆನ-ವಿದ್ಯೆದ ಉದ್ಧಾರೊ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಮಾಜೊದ ಉನ್ನತಿಗಾದ್ ವಿಶೇಷ-ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದ್ ಪೂರಲ ಆರೆನ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ಆರೆಗ್ ಕೊರಿನ ಸಂಸ್ಕಾರೊದ ಫಲ. ಎಡ್ಡೆ ಕಂಡೊಗು ಎಡ್ಡೆಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್, ಸಮ ನೀರ್-ಗೊಬ್ಬರ ಕೊರ್‌ಂಡ, ಎಡ್ಡೆ ಬುಳೀ-ಫಲ ಕೊರಂದೆ ಓಡೆ ಪೋಪುಂಡು?

ಈತಾನಗ ಆರೆನ ಬದ್ಕ್‌ಡೇ ಮಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೇದ ಒಂಜಿ ನೇಲ್ಯ ಸಂದರ್ಭ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಧರ್ಮಪಾಲ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಆರೆಗ್ ಜೋಕ್ಲು ಇತ್ತ್‌ಜೊ. ಆರೆನ ಅಪ್ಪೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮತಿಯಮ್ಮ ವಿಟ್ಲಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ಚಕ್ಕಿತ್ತಡಿ ಅಣ್ಣಿ ಶೆಟ್ರೆನ ಮಗೆ ಚಂದಪ್ಪ ಪುದರ್‌ದ 13 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯೊದ ಆಣನ್ಲ, ಅಣ್ಣಿ ಸೆಟ್ರೆ ಮಗೆ ಮಂಜಯ್ಯ ಪುದರ್‌ದ ಒಂಜಿ ವರ್ಷದ ಬಾಲೆನ್ಲಾ ದತ್ತೊಗು ದೆತೋಂಡೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರೆನ ಬಾಲ್ಯ ವಿಟ್ಲ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟ್ಟು ಕಳೇಂಡ್.

ಆರೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಬೇಜಾರ್ ಪಂಡ - ಎಲ್ಯೆಡ್ ಆರೆನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಏರ್ಲ ಗಮನ ಕೊರೀಜೆರ್. ಶುರುಟ್ಟು ವಿಟ್ಲದ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡ್ಲಾ ಆರ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಆರೆನ ಅಪ್ಪಾಜೀ ಅಣ್ಣಿ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಮದ್ಮೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅನಂತಮತಿಯಮ್ಮನ ಸಂಗಡಿಯೇ ಆರೆನ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ಬುಡೆದೀ. ಆರೆಗ್ ಕುಮಾರಯ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಪುಟ್ಟುಸ್ವಾಮಿ - ಪಂಡ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಆಣ್-ಜೋಕ್ಲು. ಕುಮಾರಯ್ಯೆ ತಿರ್ಯೆರ್. ಪುಟ್ಟುಸ್ವಾಮಿ ಮಂಜಯ್ಯರೆಗ್ ಭಾರಿ ಪ್ರೀತಿದ ಮೆಗ್ಯೆ ಆದಿತ್ತೆರ್.(ಕುಡ್ಲಡ್ ವಕೀಲೆ ಆದಿತ್ತೆರ್.)

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟ್ಟು ಮಂಜಯ್ಯೆರೆನ ಉಪನಯನ - ವ್ರತಸ್ವೀಕಾರ ಆಂಡ್. ಶ್ರವಣಬೆಳ್‌ಗೊಳದ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ನೇಮಿಸಾಗರ ವರ್ಣಿ ಸ್ವಾಮಿಲೇ ಆರೆಗ್ ಮಂತ್ರ-ವ್ರತೋಪದೇಶ ಕೊರ್ರ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

ಆಪಗ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ನಾಲನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಮಾತ್ರ ಓದುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕೊಲ ಓದೊಡು-ನನೊಲ ಕಲ್ಪೋಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ. ವಿಟ್ಲಡ್ಲಾ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳೋಡ್ಲಾ ಉಂದೆಡ್ದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕಲ್ಪುನ ಶಾಲೇಲು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ದೂರ ಕಡಪ್ಪುಡ್ರ ಇಲ್ಲಲ್ ಒಪ್ಪಿಜೇರ್. ಕೊಂಡಾಟೊದ ಬಾಲೆ ಅತ್ತ್? ಇಲ್ಲಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲ್ಪಾವರಗ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒರಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆದ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ್ ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್. ಆರ್‌ಲ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪನಾಂದೇ ಪಿದ್ಚ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಅಂಚ ಇಲ್ಲಾಲ್ದ ಓದ್ ಬರಾವುಲ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲ್ಪುನಾಲ ಅರ್ಧೊಡೇ ಉಂತು ಪೋಂಡು. ಆಂಡ ಮಂಜಯ್ಯೆರೆಗ್ ತಾನ್ ಹೆಚ್ಚ ಓದೊಡು-ಓದ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್-ಮಿತ್ತ್ ಪೋವೊಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭಾರಿ ಹಠೊ!

ಒಂಜಿ ಗ್ರಾಚಾರ ತೂಲೆಗೆ! ಬೇತೆ ಜೋಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಗೊಬ್ಬುನಾಗ ಒರ ಮಂಜಯ್ಯೆರ್ ಕಾರ್-ಜಾರ್ದ್ ಬೂರ್ಯೆರ್. ಕುಲ್ಲಿನಾಲ್ಪನೀ! ನಡಪ್ಪರ ಆವಂದ್. ಮರ್ದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಭಾರೀ ಕಷ್ಟೊಡು ಗುಣ ಆಂಡ್. ಈತಾನಗ ಆರ್‌ಡಲ ಹಠೊ ಪತ್ತ್‌ದ್, ತನ್ನ 16ನೇ ವರ್ಸೊಡ್ಲಾ ಪುತ್ತೂರುದ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಡ್ ಫಸ್ಟ್ ಫಾರ್ಮುಗ್ (ಇತ್ತೆದ ಆಜನೇ ಕ್ಲಾಸ್) ಸೇರ್ಯೆರ್. ಸೆಕೆಂಡ್ ಫಾರ್ಮು ಪಾಸಾದ್, ಮೂಜನೇ ಫಾರ್ಮುಗು ಕುಡ್ಲದ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ಅಲ್ಪ 34 ತಿಂಗೊಳು ಕರೀನಾಗ, ಒಣಸ್ಸ್ - ಇಪ್ಪರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿ ದಾಂತೆ, ಕುಡ ಕಾಯ್ಲೆಡ್ ಬೂರ್ಯೆರ್. ನೆತ್ತಿಕಂಡೆ - ರಕ್ತಾತಿಸಾರೊದ ಕಾಯಿಲೆ ಆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಪೀಡೆ ಕೊರುಂಡ್! ವಿಟ್ಲೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮರ್ದ್ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚ ಒಂಜಿ ವರ್ಷನೀ ದಂಡ ಆಂಡ್!

ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ಪಂಡೆರ್- ನನ ಕಲ್ತಿನ ಯಾವು ಮಗ! ಹೆಚ್ಚ ಓದು - ಬರಾವು ದಾಯೆ? ದಾನೆ ಸರಕಾರಿ - ಚಾಕ್ರಿ ಮಲ್ಪೊಡಾ? . ಮಂಜಯ್ಯೆರ್ ಎಂಚಾಂಡಲ ದಮ್ಮಯ್ಯ-ದಕ್ಕಯ್ಯ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಡ-ಕುಡ್ಲಗ್ ಪೋದ್, ಅವ್ವೇ ಥರ್ಡ್ ಫಾರ್ಮುಗ್ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡ್ ಸೇರ್ದ್. ಅಲ್ಪನೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ - ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸ್ ಮಲ್ತೇರ್.

ಆರೆಗ್ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಪಂಡ ಭಾರೀ ಇಷ್ಟ! ಹೈಸ್ಕೂಲುಡ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಆಯಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಪೋವೊಡು. ಅಲ್ಪದ ಜೆ.ಜೆ. ಆರ್ಟ್ಸ್-ಸ್ಕೂಲುಡ್ ಚಿತ್ರಕಲೇನ್ ಕಲ್ಪೋಡು-ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಆಪಗ-ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಂಡ ಪರದೇಶ ಇತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೊ. ಭಾರೀ ದೂರ. ಪಿನಾಂದಿ ಪತ್ತಾಂದಿ ಊರುಗು ಮಗನ್ ಕಡಪುಡ್ರ- ಆರೆನ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ತಯಾರಿತ್ತ್‌ಜೇರ್. ಆಯ್‌ದಾವರ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಕಲ್ಪರೆ ಬೊಂಬೈಗ್ ಪೋಪುನಾಶೆ ಕೈ ಬುಡೋಡಾಂಡ್!

ಅಂಚಾಂಡಲ ಇಲ್ಲಡ್ ಮನಿಪ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ಲರೆ ಆರೆಗ್ ಮನಸ್ಸಿಜ್ಜಿ. ಆರ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಪೋದ್ ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ (ಇನಿತ್ತ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಕ್ಲಾಸ್‌ದಲೆಕ್ಕೊ) ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಆಪಗಲ ಆರೆನ ಮನಸ್ಸ್ ಚಿತ್ರಕಲೇಟ್ಟೇ. ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಕುಲೋಂದ್ಲಾ ಆರ್, ಪಾಠ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ರೆನಾಕ್ಲೆನ ಚಿತ್ರ ಬುಡ್‌ಪಾವೊಂದು ಕುಲ್ಲುವೆರ್.

ಈತಾನಗ ಆರೆನ ಜೀವನೊಡು ನನ ಒಂಜಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದಿತ್ತ್‌ನ ಚಂದಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಅಂಚ ಆರೆನ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಗು ಇತಿಶ್ರೀ ಆಂಡ್. ಆರ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೋಗು ಮಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವೈಸಾವೋನ್ರ ಬರೋಡಾಂಡ್.

ಸನ್ 1918ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗೊಳುಡ್ ಆರೆನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಆಂಡ್. ನಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಗೌರವೊದ ಸ್ಥಾನೊನ್ ಆರ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಸುಧಾರಣೆದ ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ಯೊ

ಪಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು, ತನ್ನ ಊರುಗು, ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನ ಸಮಾಜೊಗು ತಾನ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಕರ್ತವ್ಯೊಲು ದಾದ? ತಾನ್ ಆ ಕರ್ತವ್ಯೊಲೇನ್ ಎಂಚ ನಿರ್ವಹಿಸಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಯೋಚನೆಲೇ ಬೊಕ್ಕ-ಬೊಕ್ಕಲಾ ಆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ತಿರ್‌ಗೋಂದಿತ್ತ.

ಆ ಕಾಲೊಡು ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಂದಾತ್ತ್, ಇಡೀ ಮಲೆನಾಡೇ ಮಲೇರಿಯೊದ ಪ್ರದೇಶ; ಕಾಯಿಲೆದ ಉಪದ್ರ ಜಾಸ್ತಿ. ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಏಪಲ ಈ ಕಾಯಿಲೆದನೆ ಕಾಟ! ಅಂಚಾಂಡಲ ಆರ್ ಪೋಡಿಜೆರ್. ಪಟ್ಟೋಗು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೋನೆ ಶುರೂಟು ಆರ್ ಮಾಲ್ತಿನ ಕಾರ್ಯ ಪಂಡ- ಮಲೇರಿಯಾದ ಉಪದ್ರೊನು ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ. ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಕಾಡ್- ಬಲ್ಲೆಲೆನ್ ಕಡ್ಪಾಯೆರ್; ನೀರ್‌ದ ಪಸೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ, ಜೌಗುಲೆನ್- ಗುರಿ ಗುಂಪುಲೆನ್ ಮುಚ್ಚಾಯೆರ್; ಅಲ್ಪ-ಮುಲ್ಪ ಪೊಸ-ಮಾರ್ಗ ಮಲ್ಪಯೆರ್. ಪೊಸ -ಕೆರೆ-ಗುವ್ವೆಲ್ ಹಾಕಾಯೆರ್; ನಳ್ಳಿ-ನೀರ್ ಸರ್‌ಬರಾಯಿದ ಏರ್ಪಾಟ್ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್; ಇಡೀ ಊರುಗೇ ಒಂಜಿ ಪೊಸಾ-ರೂಪಾ ಬರ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತೇರ್.

ಮಲೇರಿಯಾ ಪಂಡ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಅಂಟು-ರೋಗ. ಒರ್ಯಾಡ್ದ್ ಒರ್ಯಾಗ್ ಪಗರುನ ಕಾಯಿಲೆ. ಊರುಡ್ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ.ದ ಸ್ಪ್ರೇ ಮಲ್ಪಾಯೇರ್. ರೋಗಲೆಗ್ ಕ್ವಿನಿನ್ ಗುಳಿಗೆಲೇನ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕೊರ್ಪಾಯೆರ್. ಮಲೇರಿಯಾದ ಕಾಯಿಲೆದಾಕ್ಲೆಗ್ ಉಂತರೆ- ಇಪ್ಪರೆ ಬೇತೆನೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪಯೆರ್. ಮರ್ದ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆ- ಉಪಚಾರೊಡ್‌ದಾವರ ಜನೋಕ್ಲೆನ ಆರೋಗ್ಯ-ಸುಧಾರಣೆ ಆಂಡ್.

ಉಂಧೇಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಗತಿಲೆಗ್ ಗಮನ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ-ಪಂಡ ಧರ್ಮ-ದಾನೊಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆನ- ಇಲ್ಲ್ ಇತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೊ; ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ನೆಲ್ಯಾಡಿ ಬೂಡುದ ಧರ್ಮದೇವತೆಲು, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರನಾಥ ಬಸದಿ ಉಂದು ಮೂಜಿಲ ಸೇರಿಂಚಿತ್ತಿ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆ. ಮುಲ್ಪಡ್ದ್ ಮಾಂತ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮೊದಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ದಾನ, ಧರ್ಮ, ಸಹಾಯೊ-ತಿಕ್ಕುಬಿ ಲೆಕ್ಕೊ ನನೋಲ ವ್ಯಾಪಕ - ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪೋಡು - ಉಂದು ಆರೆನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎದುರುಡ್, ಮುಡಾಯಿ-ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ-ಪೂತೋಟ,

(ಐತ್ತಪುದಾರ್ ಲಲಿತೋದ್ಯಾನ), ಆರ್ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ವಾ-ವಾ ನಮೂನೆದ ಪೂಕ್ಕುಲೆನ ದೈ, ಮರ ಬುಲೆಪ್ಪಾಯೆರ್. ಮಂಟಪ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಸರಸ್ವತಿ-ಮೂರ್ತಿನ್ ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್. ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು, ಬೂಡುಗ್, ತೋಟಗ್ ಕರೆಂಟ್ ಪಾಡ್‌ಪಾಯೆರ್. ಇಡೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊನೆ ರಾತ್ರೆಡ್ ಝಗ-ಝಗಾಂದ್ ಪೊರ್ಲಾಂಡ್. ಇಡೀ ತಾಲೂಕುಡೇ ಜನರೇಟರ್‌ದ ಕರೆಂಟ್ ಶುರು ಬತ್ತಿನಿ ಮೂಲೇ.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ದಾನ-ಧರ್ಮೊಲೆಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾದಿಪ್ಪುಡು-ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ತೋಟೊಲೆನ್ ವಿಸ್ತಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ತಾರೆ-ಕಂಗ್, ಕುಕ್ಕು-ಪೆಲ, ಬಾರೆ, ನಮೂನೆ-ನಮೂನೆದ ದೈಕ್ಕುಲೆನ್ ದೀಪಾದ್ ತೋಟೊಲೆನ್ ಲಕ್ಕಾಯೆರ್. ಉಂದೇಡ್‌ದಾವರ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಕ್ಕು ಪೋಪುನಾಕುಲು ಆಪಗ, ಮಂಗಳೂರು-ಚಾರ್ಮಾಡಿ-ಕಡೂರು ರಸ್ತೆಡೇ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಉಜಿರ್‌ಡ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಐನರೇ ಮೈಲ್‌ದಾತ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊ ಮಾರ್ಗೊಡೆ ಪೋವೊಡು. ನಡೂಟ್ಟುಂಜಿ ಸುದೆ-ನೇತ್ರಾವತಿ ಸಾದಿಗಡ್ಡೊ. ಈ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಮುರ್ಕುನ ಒಂಜಿ ಸಂಕೊ ಆರ್ ಕಟ್ಟಾಯೆರ್. ಇನಿಲಾ ಈ ಪರಾ ಮುರ್ಕುನ ಸಂಕ- ಪೊಸ ಸಂಕೋದ ಕೈತಾಲ್ಡೇ ಉಂಡು. ಈ ಸಂಕೊಡ್‌ದಾತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಗು ಬರ್ಪುನ ಪರೀಶೆದಾಕ್ಲೆಗ್, ಯಾತ್ರಿಕೆರೆಗ್ ಭಾರೀ- ಉಪಕಾರೊ ಆಂಡ್.

ವಾ-ವಾ ಜಾತಿದಾಕ್ಲ್, ವಾ-ವಾ ಧರ್ಮೊದಾಕ್ಲ್, ವಾ-ವಾ ನಮೂನೆದಾಕ್ಲ್ ಬರಡ್, ಅಕುಲೆಗ್ ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಭೇದಭಾವೊ ದಾಂತೆ, ಸ್ಥಳೊದ ರೀತಿರಿವಾಜಿ ಲೆಕ್ಕ ಒಣಸ್ಸ್-ಪಚಾರೊ, ಬೊಕ್ಕ ಮಾಂತ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯೊಲೆನ್ ನಡಪುಡಾವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಬರ್ಪಿ ಅತಿಥಿಲೆಗ್, ಬಿನ್ನೆರೆಗಾದ್ ಛತ್ರೊ, ಅತಿಥಿಗೃಹೊಲೆನ್ ಕಟ್ಟಾಯೆರ್. ಈತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ, ಉಜಿರೆಡ್-ಪರವೂರುಲೆಡ್ದ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಗ್ ಬರ್ಪಿ - ಯಾತ್ರಿಕೆರೆಗಾತ್ರ ಒಂಜಿ ಛತ್ರೊನು ನಿರ್ಮಿಸಾಯೆರ್. ದಾಯೆಗ್‌ಂಡ, ಆಪಗ ಉಜಿರೆಡ್ದ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಗು ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇತ್ತಿಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ನೇತ್ರಾವತಿಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಂಕಲ ಇತ್ತಿಜಿ.

ಇಂಚ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಬರ್ಪಿ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಾದ್, ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಾಲ್ತೆರ್.

ಆರೆನ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನ

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಮಲ್ಲ ಮನೆತನೊಗ್ ಮಾ-ಮಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಯಿಲೆಕ್ಕೊನೇ- ಆರೆನ ಭಾಗ್ಯೊಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಲ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕೆರ್. ಕಾರ್ಲ(ಕಾರ್ಕಳ) ತಾಲೂಕುದ ಬೆದ್ರಡ್(ಮೂಡಬಿದ್ರೆಡ್) ಪಟ್ಣಶೆಟ್ರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ

ಶೆಟ್ರೆನ ಕಡೀರ ಮಗಲ್ ಲೋಕಮ್ಮನೊಟ್ಟುಗ್ ಸನ್. 1922ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಆರೆನ ಮದ್ಮೆ ಆಂಡ್. ಆರೆನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಲೋಕಮ್ಮನ್ ಗೌರವೊಡು ಶ್ರೀಮತಿಯಮ್ಮ ಪುದರ್‌ಡ್ ಲೆಪ್ಪೆದೆರ್.

ಬಂಗಾರ್‌ದ ಪೂಕ್ಕು ಪರಿಮಳೊ ಬತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಆಂಡ್. ಅನುರೂಪ ದಂಪತಿಲ್ ಒಂಜಾದ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ದಾನಧರ್ಮೊಲೆನ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಳೇನ್ ಒರಿಪ್ಪಾವೊಂದ್, ಬುಳೆಪ್ಪಾವೊಂದ್, ಬೆಳಗೋಂದ್ ಬತ್ತೇರ್.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೋಕಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿಡ್‌ದೇ ಸರಳ-ಕೋಮಲ ಸ್ವಭಾವೊದಾರ್. 1940ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಶ್ರವಣಬೆಳ್‌ಗೊಳಡ್‌ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕೊದ ಸಮಯಡ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜೈನಮಹಿಳಾಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತ್ತ್‌ನಾಪಗ ಆರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವೈಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಕಳದ ಕನ್ಯಾಪಾಠಶಾಲೆಗ್ ದಾನಧರ್ಮೊ ಮಲ್ಪೇದೆರ್. ಶ್ರೀ ಪಂಚಮಿ ನೋಂಪು, ಐತಾರೊ ನೋಂಪು, ಅನಂತ ನೋಂಪು, ಸಹಸ್ರನಾಮಪೂಜೆಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಲ್ಪಾದಿತ್ತೆರ್. ಸಮ್ಮೇದ ಶಿಖರ ಯಾತ್ರೆಗ್ಲಾ ಪೋದ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೇರ್. ಆರೆಗ್ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸೊಲೆಡ್ ಆಸಕ್ತಿ. ಅಷ್ಟಮಿ, ಚತುರ್ದಶಿ, ಪಂಚಮಿ-ವ್ರತಾಚರಣೆಲ ಮಲ್ಪೆದೆರ್. ಮುನಿಕ್ಕುಲೆಗ್ ಆಹಾರದಾನ, ಬಡವೆರೆಗ್ ಸಹಾಯೊ ಮಾಲ್ಪುನ ಪಂಡ, ಆರೆಗ್ ಭಾರೀ ಇಷ್ಟ.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಬೂಡು ಪಂಡ-ಅಲ್ಪ ದಿನೋಲ ಬಿನ್ನೆರೇ. ಅತಿಥಿಲೆನ್, ಪರಿಶೆದಾಕ್ಲೆನ್, ಯಾತ್ರಿಕೆರೆನ್ ಸುಧಾರಿಸ್‌ದೇ ಪಿರ ಕಡಪುಡನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ. ಈ ಮಲ್ಲ ಬುಡಾರೊಡ್ ಎಲ್ಯ-ಮಲ್ಲ ಮಾಂತ ನಮೂನೇದ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಆದರೋಪಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ದಂಪತಿಲ್ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಕೇಂಡೆರ್.

ಈ ದಂಪತಿಲೆನ್ ಸಂಸಾರೊದ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಬತ್ತಿನ ಚಂದ್ರನ ಲೆಕ್ಕೊ-ಒರ್ತಿಯೇ ಒರ್ತಿ ಕೊಂಡಾಟದ ಮಗಳ್-ವಿಮಲಮ್ಮ. ಆರ್‌ಲ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮನ ಪೂರೊ ಗುಣೋಕ್ಕುಲೇನ್ ಪಡೇಯಿನ ತೇಜಸ್ವಿ- ಎಡ್ಡೆ ಸ್ವಭಾವೊದ ಮಗಳ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡೇ ಆಪಗ ಮಲ್ಲ ಜೈನ ಮನೇತನೊದ ಕಟ್ಟೆಮಾರ್ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲ್ಲಾಳೆರೆನ ಒರ್ಯೇ ಒರಿ ಮಗೆ- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬಲ್ಲಾಳೆರೆಗ್ ಧಾರೆ ಮೈತ್‌ದ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಮ್ಮ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮನ ಇಲ್ಲಡ್ ಕಲ್ತಿನ ಮಾಂತ ಸದ್ಗುಣೋಂಕ್ಲೆನ ಭಂಡಾರೋನ್ನ ಪತೋಂದ್, ಕಂಡನೀ ಇಲ್ಲನ್ ಬೆಳಗಾಯೆರ್; ಆ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ಲಾ ಬೊಲ್ಪು ಕೊಂಡತ್ತೆರ್. ಇನಿಕ್ಕ ನಾಲ್ ಆಣ್, ನಾಲ್ ಪೊಣ್ಣುಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪಡೇದ್ ದಿಂಜಿದಿ ಸಂಸಾರೊದ ಯಜಮಾನ್ತಿ ಆದ್, ಆರ್ ಇತ್ತೆ ಕುಡ್ಲದ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ದ ಕೈತಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ್-ಬಾಗ್ ಪುದಾರ್‌ದ ಬುಡಾರೊಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್; ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊಣ್‌ಜೋವೆಗ್ ಆದರ್ಶ -ಮಹಿಳೆಯಾದ್ ಉಲ್ಲೆರ್.

ಗೃಹಸ್ಥೆರಾಯಿನಾಕ್ಲ್ ಆಹಾರ ದಾನ, ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ, ಔಷಧದಾನ, ಅಭಯದಾನ- ಈ ನಾಲ್ ನಮೂನೆದ ದಾನೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಾಸ್ತ್ರೊಲು ಪನ್ಪೊ. ಆಹಾರದಾನ ಪಂಡ - ಇಲ್ಲಡ್ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಒಣಸ್ಸ್ ಪಾಡುನ. ಮುಲ್ಪ ಆ ಜಾತಿ, ಈ ಜಾತಿ, ತಿರ್ತ್-ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್

ಭೇದ- ಇಜ್ಜಂದೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಒಣಸ್ಸ್ ಏರ್ಪಾಟ್ ಆಂಡ್! ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ಪಡಿಯರಿ- ಉಪ್ಪು ಮುಂಚಿ ಕೊರ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕಡೇಕ್ಕ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಒಣಸ್ಸ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್.

ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ - ಪಂಡ ಓದು-ಬರಾವುದ ಪ್ರಸಾರ - ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರ. ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ವಿದ್ಯೆ ಕೊರುಂಡ ಆಕ್ಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಜನೋಕ್ಲ್ ಆಪೆರ್; ಆಕ್ಲ್ ಸಮಾಜೊಗು, ದೇಶೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ ಕರ್ತವ್ಯೊಲೆನ್ ಸರಿಯಾದ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್; ಬೊಕ್ಕ ಆಕ್ಲೆನ ಸ್ವಂತ ಆತ್ಮನ ಉದ್ಧಾರೊಗಾತ್ರ-ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೆರಿಯೋನ್ರಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುವೇರ್. ಅಯ್ಯಾದೇ ಆರ್ ಉಜಿರೆಡ್ ಸಿದ್ಧವನ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶುರು ಮಾಲ್ತೆರ್. ಬೇತೆ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಶಾಲೆ-ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶುರು ಮಲ್ಪರೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಔಷಧದಾನ - ಧರ್ಮದಾಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಬಡ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪಾಯೆರ್. ಉಂದೆಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ - ಅಭಯದಾನ. ಈ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಕಷ್ಟ ತಾಪತ್ರಯೊದ ಜನೋಕುಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಬತ್ತ್‌ನಾಪಗ, ಆರ್ ನಿಕ್ಲ್ ದಾಲ ಪೋಡ್ಯೊಡ್ಚಿ. ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿನ್ ನಂಬೋಂದಿಪ್ಪುಲೆ. ನಿಕ್ಲೆನ್ ಆರೇ ಕಾಪುವೆರ್ - ಅಂದ್‌ದ್ ಅಭಯದಾನೊ ಸಾವಿರ-ಸಾವಿರೊ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್.

ಆರ್ ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿ ಪುದರ್‌ದ ಬೆದ್ರದ ಕವಿ ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕೋನೀ ನಡತ್ಪೆದೇರ್-ಪನೋಲಿ:-

ದೇಹೊನು ಸಂಘದ ಸೇವೆಡ್ ಮನಾಸ್‌ನಾತ್ಮಧ್ಯಾನದಭ್ಯಾಸೊಡ್‌ಲಾ
ದುಡ್ಡುನು ದಾನಪೂಜೆಡ್ ದಿನೊನರ್ಹದ್ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಡ್‌ಲಾ
ಪಬ್ಬೊಡ್ ಪರ್ಬಡ್ ನೋಂಪುಲೆಡ್ ಕರಿದ್ ಆಯುಷ್ಯದುದ್ದೊಗ್ಲಾ
ಮೋಕ್ಷ ಚಿಂತನೆಡ್ ಕಳೆಪುನ ಸದ್‌ಗೃಹಸ್ಥೆ ಏತ್ ಮಲ್ಲೆನಾ ರತ್ನಾಕರಾಧಿಶ್ವರಾ॥

- ಆರೆನ ಈ ಮಾಂತ ಕಾರ್ಯೊಲೆಡ್ಲಾ ಆರೆನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಲೋಕಮ್ಮಲ ಸಹಕಾರೊ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೇರ್. ಆರ್ ಆದರ್ಶ ಬುಡೆದಿಯಾದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆಗ್ ಸಮ್ಮೇದ ಶಿಖರ್ಜಿದ ಯಾತ್ರೆಗ್ ಪೋವೊಡುಂದ್ ಆಸೆ ಆಂಡ್. ಆರೆನ್ ಆರೆನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನಾಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಶಿಖರ್ಜಿದ ಯಾತ್ರೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್.

ಒರ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೋಕಮ್ಮ ಕಾಯಿಲೆಡ್ ಬೂರ್ಯೆರ್. ಆರೆಗ್ ಕ್ಷಯರೋಗೊ ಶುರು ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಪಗ ಕ್ಷಯರೋಗೊಗು ಸರ್ಯಾಯಿನ ಮರ್ದ್ ಇತ್ತಿಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ 1954ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯೆರ್.

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊಲ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಪತ್ತ್ ವೊರ್ಷಕಾಲ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದ್, ಒರಿ ಆದರ್ಶ ಶ್ರಾವಕೆಯಾದಿತ್ತ್‌ದ್ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಾಯೆರ್.

ಆರೆನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಆರೆನ ಬದ್ಕೇ ಧರ್ಮೊಗು ಮುಡಿಪಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆಗ್ ದಾನ-ಧರ್ಮೊಡು, ಪರೋಪಕಾರೊಡು ವಿಶೇಷ ಸಂಕೇತ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ದಾನ-ಧರ್ಮೊ ಕೊರ್ಪ್ನಾಗ ಆ ಧರ್ಮ - ಈ ಧರ್ಮ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭೇದ ಭಾವೊ-ಪಕ್ಷಪಾತೊ ದಾಂತೆ, ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಸರಿಸಮಾದ್ ತೂಪಿನ ಸರ್ವ ಧರ್ಮೊ-ಸಮನ್ವಯದ ದೃಷ್ಟಿ ಆರೆನ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆರ್‌ಲಾ, ಆರೆನ ಬುಡೆದಿಲಾ ಉತ್ತರ ಭಾರತೊಗು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗ್ ಪೋದಿತ್ತೆರ್; ಸಮ್ಮೇದ ಶಿಖರ್ಜಿದ ಯಾತ್ರೆಗ್ಲಾ ಪೊದಿತ್ತೆರ್. ಶ್ರೀ ಪಂಚಮಿ, ಅನಂತನೋಂಪು, ಐತಾರನೋಂಪು- ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅನೇಕ ನೋಂಪುಲೆನ್ ಆಚರಿಸದ್ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಲ್ಪದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆಗ್ ದಿಗಂಬರ ಮುನಿಕ್ಲು, ಸ್ವಾಮಿಲು ಪಂಡ ಭಾರೀಭಕ್ತಿ. ನಿರ್ವಾಣದ ಮುನಿಕ್ಳೆಗ್ ಆಹಾರದಾನೊ, ಶಾಸ್ತ್ರದಾನೊ ಮಲ್ಪೆದೆರ್.

ಸನ್. 1952ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ನಮನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗ್ ಶ್ರೀ ಪಾಯಸಾಗರೆರ್ ಒರೊ ಬತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಜೈನ ಮುನಿಕ್ಲು. ಆರ್ ಶ್ರೀ ಯೊಗೀಂದುದೇವ ಪುದರ್ದ ಮಹಾಕವಿ ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಬರೆಯಿನ ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶ ಪುದರ್ದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಗ್ರಂಥೊಗು ಒಂಜಿ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಆವೊಡುಂದ್ ಆಸೆ ಪಡೆಯೆರ್. ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡ್ರು ಕೊಡ್ಲೇ ಈ ಕೆಲಸೊಗು ಕೈ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಬೆದ್ರಡ್ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರರಾಜೇಂದ್ರ - ಪುದರ್‌ದ ಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಡ ಆ ಮಲ್ಲಗ್ರಂಥೊಗು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆಪ್ಪಾಯೆರ್. ಆ ಮುನಿಕ್ಳೆಗೇ ಆ ಮಹಾ ಗ್ರಂಥದ ಸಮರ್ಪಣೊ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಕ್ಳೆನ್, ದಾನ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್,-ಸಾರ್ವಜನಿಕೆರೆಗ್ ಪಟ್ಪಾಯೆರ್.

ಧರ್ಮೊದ ಕುರಿತಾದ್ ಚರ್ಚೆ, ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಓದುನ, ಬರೆಪುನ, ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪುನ-ಮಲ್ಪಾವುನ-ಕೇನುನ, ಈತ್ ಮಾಂತ ಅತ್ತ್, ಧರ್ಮೊದ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಉಂದೇಟ್ಟ್ ಆರೆಗ್ ಭಾರೀ ಆಸಕ್ತಿ. ಧರ್ಮೊದ ವಿಷಯೊ ತಾನ್ ಮಾತ್ರ ತೆರೀಂಡ ಯಾವಂದ್ ಜನೋಕ್ಲುಲ ತೆರಿಯೊಡು ಪಂಡದ್, ಆರ್ ಸರ್ವಧರ್ಮೊಲೆನ ಸಮ್ಮೇಳನೊ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಮಾರಿಗುಡಿಲೆಡ್ ಪ್ರಾಣಬಲಿ ನಡಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಹಳ್ಳಿದ ಜನೋಕ್ಲು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಡ್ ಬಾಯಿ ಬರಾಂದಿ ಪ್ರಾಣಿಲೆನ ತರೆ ಕಡ್ಪೆದೇರ್. ಬೊಕ್ಕ ಆ ಪ್ರಾಣಿಲೆನ ಮಾಸೊನ್ ಪ್ರಸಾದಾಂದ್ ತಿನ್ಪೆದೆರ್. ಈ ಮೂಢನಂಬಿಕೆದ ನಿವಾರಣೆಗಾತ್ರ- ಜಾತ್ರೆಲೆನ ಕಾಲೊಡು ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ್, ತೆರೀನಾಕ್ಳೆನ್ ಅಡೇಗ್ ಕಡಪುಡ್ದ್ ಭಾಷಣೊ ಮಲ್ಪಯೆರ್:-

ದೇವೆರ್ ಪಂಡ ಮಾಂತ ಜೀವೊಲೆಗ್ಲಾ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ. ಅವೆನ್ನ ಬಲಿ ಕೊರ್ಪುನ ಸರಿಯತ್ತ್! ಅಪ್ಪೆ ಓಲಂಡಲಾ ತನ್ನ ಜೋಕುಲೆನ ಬಲಿ ಕೇನು ವೊಲಾ? ಉಂದು - ಈ ಪ್ರಾಣಬಲಿ ದೇವೆರ್ ಮೆಚ್ಚಂದಿ ಕೆಲಸೊ! - ಇಂಚ ಜನೋಕ್ಳೆಗ್ ತೆರ್ಪಾದ್ ಅವ್ವೇನ್ ಉಂತಾಯೆರ್.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವೊ ಪಂಡ - ಆಪಗಲ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯೊಡೇ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಉತ್ಸವ. ವಾವಾ ಊರುಲೆಡ್ದ್ ಮಾಂತ ಜನೊ ಬರ್ಪೆದೆರ್. ಐನ್ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಭಾರಿ ಗಡ್ಡ್‌ದ್ ನಡಪುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಉತ್ಸವ; ಐನ್ ಕಟ್ಟೆಲೆಡ್ ದೇವೆರೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ. ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆ ರಾತ್ರೆಡ್ ಭಾರೀ ಸಂಭ್ರಮೊಡು ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ, ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಪಂಚ ಕಜ್ಜಾಯ ಪ್ರಸಾದ ಪಟ್ಟುನ.

ಆಪಗ ಒರೊ-1932ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಕುಡ್ಲದ ಕಂಠೀರವ ಪತ್ರಿಕೆದ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಶ್ರೀ ಹುರುಳಿ ಭೀಮರಾಯೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್ - ಈ ಉತ್ಸವೊಡು ಕಂಚಮಾರ್ ಕಟ್ಟೆದ ಪೂಜೆನ್ ತೂವೊಡುಂದ್‌ದ್. ಬೆದ್ರದ ಮಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಂಸೆ ಶ್ರೀ ಶಿಶುಪಾಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಲ ಇತ್ತೆರ್. ಆಕ್ಲ್ ಇರ್ವೆರ್ಲ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆನ ಒಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತೆರ್.

ಪೂಜೆ ಮುಗ್ಗಿದ್, ಪ್ರಸಾದೊ ಪಟ್ಯರೆ ದುಂಬು ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತುದ್ ಇಂಚ ಪಂಡೇರ್:- ಭಕ್ತ ಮಹಾಜನೋಕ್ಲೆ, ನಿಕ್ಲ್ ಮಾತ ದೇವೆರೆನ ಪೂಜೆದ ಬೆರೀಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕುನ ಪ್ರಸಾದೊಗಾತ್ರ ಕಾತೊಂದುಲ್ಲರ್ - ಅವ್ವೆಂಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಭಾರಿ-ಭಾರಿ ದೂರೊಡ್ದು ಬತ್ತಿನ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಇನಿ ಬಾಯಿದ ಸೀಪೆದ ಜತೇಕ್ಕೇ ಆಯಿಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಸೀಪೆದ - ಅಂಚ ಪಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಖುಶಿ ಕೊರ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ- ಧರ್ಮೊದ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯೊ ಕೊರೊಡೂಂದ್ ಯಾನ್ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಇನಿಕ್ಕ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿಯಾಯಿನ ಹುರುಳಿ ಭೀಮರಾಯೆರ್, ಬೆದ್ರದ ಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯನ ಶಿಶುಪಾಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ಆಕ್ಲು ಇರುವೆರ್ಲಾ ಧರ್ಮೊದ ವಿಷಯೊಡು ನಾಲ್ ಪಾತೆರ ಪನಾರೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ನಿಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯೊ ಕೊರ್ಪೆರ್!

ದೇವರ್, ಧರ್ಮೊ, ಉತ್ಸವೊಲೆ ಅರ್ಥ, ಉದ್ದೇಶೊ, ಪ್ರಯೋಜನೊ, ನರಮಾನಿನ ಕರ್ತವ್ಯೊಲೆನ ಕುರಿತಾದ್ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಪತ್ತ್-ಪತ್ತ್ ನಿಮಿಷ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತೆರ್. ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆಗ್ಲಾ ಖುಶಿಯಾಂಡ್; ಕೇಂಡಿ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಅಂಚೆನೀ.

ಉಂದೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೋಡು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆಗ್ ನಾಂದಿ ಆಂಡ್. 1933ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಈ ರೀತಿದ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆನ್ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಆರೆಗ್ ಈ ರೀತಿ ಧರ್ಮೊದ ತಿರ್ಲ್ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಯೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಭಾರೀ ಆಸೆ. ತೆರೀಂಡ ಯಾವಂದ್. ಜನೋಕ್ಲೆನ ಆಚರಣೆಡ್ ಮೂಡ್ದ್ ಬರೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಯಕೆ. ಆರ್‌ಲಂಚೆನೆ-ಆಚರಿಸಾದ್ ಒರಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಉಪದೇಶೊ ಕೊರ್ಪುನಾರ್.

ಸ್ವತ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಆಜೆಗಂಟೆಗೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ನಿತ್ಯ ವಿಧಿ ತೀರ್‍ಸಾದೆ ದೇವೆರೆ ಪೂಜೆ, ಜಪೊ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದುನ, ದೇವೆರೆನ ಪ್ರಸಾದ ದೆತೊನ್ನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊನೇ ಆರೆನ ಬೊಲ್ಪುದ ಫಲಾರೊ. ಜನೋಕ್ಲೆಡ, ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಡ, ಸಾಹಿತಿಲೆಡ ಧರ್ಮೊದ ಕುರಿತಾದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಆರೆಗ್ ಭಾರಿ ಸಂತೊಸ.

ಆರ್ ಬಜೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಬಸ್ತಿ ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್, ಒಲ್ಪೊಲ್ಪದ ದೇವಸ್ಥಾನೊ, ಬಸ್ತಿಲೆನ

ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರೊಗ್, ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶೊ-ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗ್ಲಾ ಸಹಾಯೊ ಮಾಲ್ಪೆದೆರ್. ಪೂಜೆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಾಡೆಗ್ ಅಯ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲ ಮಲ್ಪಾವೆದರ್; ಅರಿ- ಎಣ್ಣೆ - ಜಮೀನ್‌ದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಿಕ್ಕು ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪಾವೆದೆರ್.

ವಾ ಊರುಡೇ ಒಂಜಿ ಪೂಜಾ ಸಮಾರಂಭೊ, ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ , ಸ್ತಂಭ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಮಹಾಭಿಷೇಕ, ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ- ಇಪ್ಪಡ್, ಅವೆಟ್ಟ್ ಆರೆಗ್ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಇಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್; ಆರೆನ ಸಾಯೊಲ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ವೇಣೂರು, ಕಾರ್ಲ, ಶ್ರವಣಬೆಳ್‌ಗೊಳಡ್ ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕೊಲೆಡ್ ಆರೆನ ಸ್ಥಾನ-ಗೌರವೊ ಮಲ್ಲ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಉಜಿರೆದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲೊಡು ಆರ್ ವೃಷಭ ಜಯಂತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಆಚರಣೇನ್-ಶುರು ಮಾಲ್ತೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಮಹಾವೀರಜಯಂತಿ ದ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡ ಜೈನೇರೆನ ಶುರುತ್ತ ತೀರ್ಥಂಕರೆ ವೃಷಭನಾಥೇರೆನ್ ಜನೋಕ್ಲು ಮರಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ-ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ವೃಷಭ ಜಯಂತಿನ್ ಭಾರೀ ಗಡ್ಡ್‌ಡ್ ಆಚರಿಸಾವುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಲ್ತೆರ್.

ಧರ್ಮೊದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡ್ ಇಂಚ ಆರೆನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನೊ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವೊದ ಸಂಗತಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಸೇವೆ

ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಬಜೀ ಬಂಜಿಗ್ ಆಹಾರ ಕೊರುಂಡ ಯಾವಂದ್, ಆಯನ ತರೇಕ್ಕ್-ಮೆದುಳ್‌ಗ್ಲಾ ಆಹಾರೊ ಕೊರಡ್-ಪಂಡ್‌ದ್ ನಂಬ್‌ದ್ ವಿದ್ಯೆಗ್, ಓದು - ಬರವುಗ್ ಮಹತ್ವೊ ಕೊರಿನಾರ್ ಆರ್.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಚತುರ್ದಾನೊಲೆಡ್ ಪ್ರಾರ್ಕ್‌ಡ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾದಾನೊಗ್ ವಿಶೇಷ ಗೌರವೊದ ಸ್ಥಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ವಿಟ್ಲ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಪುತ್ತೂರು, ಕುಡ್ಲಡ್-ತನ್ನೊ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಗಾತ್ರ ಪಡೆಯಿನ ಕಷ್ಟ, ಆಯಿನ ಬಂಗೊ, ಉಂದೆನ್ ಒಂಜೆನ್ಲಾ ಮದತ್ತಿಜೇರ್. ಐಟ್ಟಾತ್ರನೀ ಆರೆಗ್ ಬಡವೆರೆಗ್, ಕಷ್ಟೊಡಿಪ್ಪುನಾಕ್ಲೆಗ್ - ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊ ತಿಕ್ಕು ಲೆಕ್ಕ ಭಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪರೆ ಪ್ರೇರಣೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

1940ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಆರ್ ಉಜಿರೆಡ್ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲ - ಪುದರ್‌ದ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಶುರು ಮಾಲ್ತೆರ್. 1947ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಶ್ರೀ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಲಯ-ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ದ ಒಂಜಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುನ್ ಊರ್ದಕ್ಲೆ ಸಹಾಯೊ ದೆತೋಂದ್ ಆರಂಭ ಮಲ್ತೆರ್. (ಅವ್ವೇ ಇನಿಕ್ಕ್ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆ- ಪುದರ್‌ಡ್ ಉಜಿರೆಡ್ ನಡತ್ತೊಂದ್ ಉಂಡು.) ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಾತ್ರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ದ ಕಟ್ಟೊನ ಕಟ್ಟನಿ. (ಇನಿತ್ತ ರತ್ನಮಾನಸ), ಅವೆಕ್ಕ್ ಬೊಡಾಯಿನ ಜಾಗ್ ಪೂರಾ ಆರೇ ಒದಗಿಸಾದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್.

1953ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಇತ್ತಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆನ್ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ (ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ) ಶಾಲೆ ಆದ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಮುಲ್ಪ ಕಲ್ಪುನ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಸ್ಲೇಟ್, ಪುಸ್ತಕ,

ಅಂಗಿ ಮಾಂತ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾದ್ ಕೊರ್ಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಧರ್ಮೊದ ಒಣಸ್ಸ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲ ಮಲ್ಪಯೆರ್.

ಆರೆಗ್ ಗಾಂಧಿ-ತತ್ವೊಲೆಡ್ ಭಾರಿ ನಂಬುಗೆ. ಗಾಂಧಿ ಲೆಕ್ಕೊ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷೊಡು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷೊಡು ಇತ್ತಿಜೇರ್ಂದಾಂಡಲ ಗಾಂಧೀಜಿನ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಡ್ ಭಾರಿ ವಿಶ್ವಾಸೊ. ಆರೆನ ಕುಂಟು, ವೇಷ -ಭೂಷಣೊಲ ಗಾಂಧಿ-ಲೆಕ್ಕೊನೀ ಸರಳ-ಶುಭ್ರ, ಬೊಕ್ಕ ಬೊಳ್ದು. ಗಾಂಧಿನ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದ ತತ್ವೊಲೆನ ಪ್ರಚಾರೊಗಾತ್ರನೀ ಉಜಿರೆದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲದ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಬೇಸಿಕ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆ ಶುರು ಮಾಲ್ತೆರ್. ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆಡ್ ತರಬೇತಿ ಆಯಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಡ್ ಮಾಸ್ಟೆ ಕೆಲಸ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ಂಡ್. ಮುಲ್ಪ ಮಾಸ್ಟೆನ, ಗಾಂಧಿ ತತ್ವೊಲೆನ್ ತರಬೇತಿಲ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ಂಡ್. ಖಾದಿದ ಕುಂಟು ತಯಾರಿಸಾವುನ, ಖಾದಿಕುಂಟುಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ನೂಲುನ್ ತಕಲಿಡ್‌ಲ, ಚರಕೊಡ್‌ಲ ದೆಪ್ಪುನ, ಕೃಷಿ ಮಲ್ಪುನ-ಇಂಚಮಾಂತ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆದ ತರಬೇತಿ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್.

ಒಂಜಿ ವೊರ್ಸ ಈ ಶಾಲೆನ್ ನಡಪ್ಪುಡಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ಸರಕಾರೊಗ್ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಸರಕಾರೊ ಈ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಒಂತೆ ವರ್ಷ ನಡಪ್ಪುಡಾಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆನ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಬುಡ್ಂಡ್.

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆಗ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡ ಭಾರೀ ಇಷ್ಟ. ಆರ್ ಎಂ. ಎಲ್.ಸಿ. ಯಾದ್ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಡ್ ಭಾರಿ ಗೌರವ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್. ಆಪಗ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯೊಡು ಅವಿನಾಶ ಲಿಂಗಂ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್-ಪುದರ್‌ದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಲ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆಡ ಪಂಡದ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊರ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ದ ಪಾಠಪಟ್ಟಿ (ಸಿಲೆಬಸ್) ತಯಾರಿಸಾವುಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಪಾಠ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರೊನೆ ಓದಾವುನ-ಕಲ್ಪಾವುನ ಶಾಲೆಲೆನ್ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಪನ್ಪೇದೆರ್. ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡ್ ಓದುದ್ ಪಾಸಾಂಡ ಓ. ಎಸ್. ಎಲ್.ಸಿ. ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತಿಕ್ಕೇದ್ಂಡ್.

ಅಂಚಿತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಓರಿಯೆಂಟಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುನ್ ಶ್ರೀಸಿದ್ಧವನೊಟ್ಟು ಆರ್ 1953ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಶುರು ಮಲ್ಪಯೆರ್. ಆ ಹೈಸ್ಕೂಲುದ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆದ್ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಡಿ.ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇತ್ತೆರ್. 1956ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ ಪೋಂಡ್.

ಆರ್ ಶುರು ಮಲ್ತಿನ ಕೆ.ವಿ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಡ್ ಶುರೂತ್ತ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟ್ರು ಆದ್ ಶ್ರೀ ರೆಂಜಾಳ ಹರಿ ಶೆಣೈ - ಕೊಡಗ್ ಸರಕಾರೊಡು ಸೇವೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಿವೃತಿ ಆಯಿನಾರ್-ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ರಾಮನಾರಾಯಣ ಭಿಡೆದಾರ್ಲ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟ್ರಾದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೇರ್. ಶ್ರೀ ಭಿಡೆದಾರ್ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೇನ ಕುರಿತಾದ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್- ಚಿಂತನಶೀಲ ಅಂತರ್ಮುಖಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಾರ್. ಜ್ಞಾನದ ಹಂಬಲ ಏಪೊಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಿಷಯೊನ್ಲ ತೆರಿಯೆರ ಆಸೆ. ಸಪೂರ, ಕ್ಷೀಣ ಶರೀರ. ಶಾಂತ ಮುಖಚರ್ಯೆ. ಮೆದುತೆಲ್ಕೆ. ಸಾತ್ವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಾರ್.

ಆರೆನ ವಿದ್ಯಾರಂಗೊದ ಸೇವೆನ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದಾಕ್ಲ್ ಏಪಲ ಮದಪ್ಪಾಯೆರ್!

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ದಾನೊಲೆಡ್ ವಿದ್ಯಾದಾನೊಗು ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವ; ಅಂಚಿನೆ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆಗ್ ವಿದ್ಯೆಂದ್ ಪಂಡ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲ್ ಪಂಡ, ವಿದ್ಯೆಕೊರ್ಪಿ ಅಧ್ಯಾಪಕೆರ್ ಪಂಡ ಭಾರಿ ಪ್ರೀತಿ! ವಿದ್ಯೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರಂದಿ, ಜನೊಕ್ಲು ವಿದ್ಯಾವಂತೆರಾವಂದೆ ಈ ಲೋಕೊದ ಉದ್ಧಾರೊ ಆವರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಆರ್ ತೆರಿದಿತ್ತೆರ್. ಅವ್ವೆಡ್‌ದಾವರನೆ ಆರ್ ಒರ್ಮೆಲಾ ವಿದ್ಯೆಗ್ ಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನೊ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಪೋಯಿನಲ್ಪ, ಬತ್ತಿನಲ್ಪ, ಕುಲ್ಲಿನಲ್ಪ, ಲಕ್ಕಿನಲ್ಪಲ್ಲೊ- ಒಲ್ಪನೆ ಆವಡ್ ತಿಕ್ಕಿನಾಕ್ಲೆಡ, ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಡ, ಪೋಯಿನಾಕ್ಲೆಡ - ಮಾತೆರೆಡಲಾ ನಿಕ್ಲೆ ಜೋಕುಲೆಗ್ ವಿದ್ಯೆ ಕೊರ್ಪಲೆ; ಓದು-ಬರಾವು ಕಲ್ಪದ್ ಬುದ್ಧಿವಂತೆರಾಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ಪುಲೆ -ಅಂದ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆದೆರ್.

ಆರ್ ಸ್ವತಹ ಎಲಿಮೆಂಟ್ರಿ, ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜು-ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊದ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್; ಅಂಚಾಂಡಲ ಆರೆಗ್ ಎನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಗೇ ಈತ್ ಕಷ್ಟ ಆಂಡ್. ನನ ನಮೊ ದೇಶೊಡು ಬಡವೆರೆನ ಗತಿ ದಾನೆ? - ಪನ್ಪಿ ಚಿಂತೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕರೆವೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್ - ನಮನ ಸರಕಾರಿ-ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಲು ಮಾಂತ ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಮಾದರಿಡ್ ನಡಪ್ಪುನವು. ಅಕ್ಲ್ ನಮಕ್ಕ್ ಕೊರಿನ ಪಾಠಕ್ರಮೊ-ಪಂಡ, ಅವು ಮೆಕಾಲೆ-ಸ್ಯಾಬೆರೆಡ್ದ್ ಶುರು ಆಯನವು. ಅಯಿತ್ತ ಉದ್ದೇಶ-ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ ಗುಮಾಸ್ತೆರೆನ್-ಪಂಡ ಗುಲಾಮೆರೆನ್-ತಯಾರಿಸಾವುನ.

ನಮನ ದೇಶೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮೊ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರೊ, ನಡೊಳಿಕೆ- ಉಂದೇನ್ ಮಾಂತ ಒರಿಪ್ಪೋಡು ಪಂಡ್‌ದಾಂಡ ಬೇತೇನೆ ನಮ್ಮೆದ ವಿದ್ಯೆದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು-ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್.

ಆರ್ ಗಾಂಧೀಜಿನ ವಾರ್ಧಾ-ಸಾಬರ್ಮತಿ ಆಶ್ರಮೊದ ವಿದ್ಯಾಪದ್ಧತಿ, ಬೊಕ್ಕ ರಬೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರ್‍ರ್ರ ಶುರು ಮಲ್ತಿನ ಶಾಂತಿನಿಕೇತನೊದ ನಮೂನೆನ್ಲಾ ತೆರಿದಿತ್ತೆರ್.

ಅಂಚಂದೇ ಆರ್ ಉಜಿರೆಡ್ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲ-ಪುದರ್‌ದ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಶುರು ಮಾಲ್ತೆರ್. 1940ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳೊಡು 8ನೇ ತಾರೀಕ್ ಪೋಪುನಾನಿ-ನಮೊನ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಗುರುಕುಲ ಮಾದರಿದ ಈ ಶಾಲೆ ಶುರುವಾಂಡ್.

ಹೊಂಬುಜ ಮಠೊದ ಸ್ವಾಮಿಲ್ ಶ್ರೀ ಅರ್ಹದ್ದಾಸ ಪಾರ್ಶ್ವಸಾಗರ್‍ರೆನ ದಿವ್ಯ ಹಸ್ತೊಡು ಈ ಸಂಸ್ಥೆದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಆಂಡ್.

ಈ ಪೊಸ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆದ ಉದ್ದೇಶೊಲೆನ ಕುರಿತಾದ್ ಆರೇ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್:

ನಮೊ ದೇಶೊದ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಡ್ದ್ ನಮೊ ಜೋಕ್ಲೆನ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ಆವರೆ ಇಜ್ಜಿ.-ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅಲ್ಪ ನಮನ ಸಂಸ್ಕಾರೊ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಲೆನ್ ಒರಿಪ್ಪಾವುನ

ಪ್ರಯತ್ನ ಇಜ್ಜಿ. ಬೇತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠ ಶಾಲೆಲೆಗ್ ಸೇರ್ಂಡ ಅಲ್ಪ ಬಜೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತ್ರ ಕಲ್ಪವೆರ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನಾಕ್‌ಲೆನ್ ತಯಾರಿಸಾವೆರ್. ಆಕ್ಲು ಲೌಕಿಕಜ್ಞಾನ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪಿರಾ ಬೂರ್‌ವೆರ್. ಆಕ್ಲೆಗ್ ಜೀವನ ನಡಪ್ಪಾವರೆ ಬಂಗೊ ಆಪುಂಡು.

ನಮೊ ಪೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಡ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಯನ ನಮೊ ದೇಶೊದ ನಾಲ್ ಭಾಷೆಲ್-ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಲೆನ್ ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ನಮನ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಒರಿಪ್ಪಾವೊಡು. ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕಲೆ, ಕೈಕಸುಬುಲೆನ್ಲಾ ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗ್ ಸರಕಾರೊದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡಲ ಮುಲ್ಪ ಕಲ್ತಿನಾಕ್ಲ್, ಉಚ್ಚ ಸಂಸ್ಕೃತಿದಾಕ್ಲಾದ್, ಸ್ವತಂತ್ರ ಉದ್ಯೋಗೊನ್ ಅವಲಂಬಿಸಾದ್, ದೇಶಸೇವೆ - ಈಶಸೇವೆ ಮಲ್ಪರೆ ಯೋಗ್ಯೆ ರಾವೊಡು -ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಆಸೆ. ದೇವೆರೆ ದಯೊಟ್ಟು ಈ ಎನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ ಪೂರ ಆಪುಂಡುಂದುದ್ ಯಾನ್ ನಂಬುವೆ.

ಇನಿಕ್ಕಾನಗ ನಿಜವಾದ್‌ಲ ಆರೆನ ಆಸೆ ಪೂರೈಸ್‌ದ್ಂಡ್ ಪನೋಲಿ. ನಮೊ ದೇಶ ಪಂಡ, ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮತ-ಧರ್ಮೊಲೆಗ್ ಆಸರೆ ಕೊರ್ತಿ ನೆಲ, ಮುಲ್ಪ ಅಜ್ಞಾನೊಡ್‌ದಾವರನೀ ಪರಸ್ಪರ ಲಡಾಯಿ - ಬಡಾಯಿ ನಡಪ್ಪುನ. ಉಂದೆನ್ ಉಂತಾವೊಡುಂದಾಡ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಧರ್ಮೊಲೆನ ಸಂಗತಿನ್ ಜನೋಕ್ಲು ತೆರಿಯೊಡು. ಬ್ರಾಣೆರ್, ಜೈನೆರ್, ಹಿಂದುಲ್, ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್, ಕ್ರೈಸ್ತೆರ್-ಅಗ್ಲೆಗ್ಲೆನಾ ಮತಾಚರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ದೇವೆರ್ನ ಭಜನೆ, ಪೂಜೆ ಮಾಲ್ಪಡ್. ಆಂಡ ಮಾಂತ ಜಾತಿದಾಕ್ಲುಲ ಒಟ್ಟುಗು ಕುಲ್ಲುದ್, ಒಣಸ್ಸ್ ಮಲ್ಪೋಡು. ಅಲ್ಪ ಬಡವೆರ್-ಮಲ್ಲಾಗ್ಲ್ ಪನ್ಪಿ ಭೇದೊ ಇಜ್ಜಂದೆ, ಒಣಸ್ಸ್-ತಿಂಡಿ-ಸ್ಲೇಟ್-ಪುಸ್ತಕ ಪೂರಲ ಧರ್ಮೊಗು ಕೊರ್ಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ಇನಿಕ್ಕ್ ಉಜಿರೆಡ್ ಸಿದ್ಧವನ ಇತ್ತಿನಲ್ಪ ದುಂಬುಡು ಭಾರಿ ಭೂತಸ್ಥಾನೊಲು ಇತ್ತಗೇ. ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಅಲ್ಪ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಭೂತೊಲೆನ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಕೈತಾಲ್ ಉಂತುದು ಇಂಚ ಪಂಡೊಂಡೆರ್:-

ಓ ಸತ್ಯದ ದೈವೊಲೆ, ನಿಕ್ಲ್ ಸಾವಿರ-ಸಾವಿರ ವರ್ಷೊಡ್ದು ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೊ ಉಂದ್. ಈ ಜಾಗೆನ್ ನಿಕ್ಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಮೆರೆಪಾದರ್. ಇನಿಯಾನ್ ದೇವೆರೆಡೆಲಾ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮದೇವತೆಲೆನಾ ಅನುಮತಿ ಕೇನ್ದೆ. ಮುಲ್ಪ ಒಂಜಿ ಗುರುಕುಲ - ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆನ್ ಮಲ್ಪರೆ ಪಿದಾಡ್ದೆ. ಮುಲ್ಪ ಇಪ್ಪುನ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ, ಜೋಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ನಿಕ್ಲ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊರ್ದು ಸಹಕರಿಸಾವೊಡು. ಈ ಜಾಗೆನ್ ಎಂಕ್ ಬುಡ್‌ದ್ ಕೊರೊಡು. ಇಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆ ಭೂತೊಲೆನ ಕಲ್ಲ್‌ಲೆನ್ ಪೂರಾ ಉಚ್ಚಾಟನೆ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್.

ಆರೆನ ಎಡ್ಡೆ-ಸಂಕಲ್ಪೊಗು ದೈವಸಹಾಯೊಲ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್.

ಆಪಗ ಮಲೇರಿಯದ ಕಾಯಿಲೆ ಒಂತೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಯುದ್ಧೊದ ಕಾಲ-ಐಟ್ಟತ್ರ- ಆಹಾರೊದ ಕೊರತೆಲ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಏತೇ ತಾಪತ್ರಯೊ ಆಂಡಲ ಜೋಕ್ಲೆನ ಬಂಜಿಗೊಂಜಿ ತೊಂದರೆ ಆವಂದಿಲೆಕೊ ತೂಪೆದೆರ್. ಆರ್ ವಾರೊಡು ರಡ್ಡ್‌ಸರ್ತಿ ಅಡೆಗ್ ಪೋದು ಜೋಕ್ಲೆನ ಸುಖ-ದು ಖೊ, ಮಾಸ್ಟ್ರೆನಾಕ್ಲೆನ ತೊಂದರೆ ತಾಪತ್ರಯೊಲೆನ್ ವಿಚಾರ್ ಸೌದೆರ್. ಅಡೆ ಬನ್ನಗ, ಏಪಲ ಆರೆನ

ಕಾರ್‌ದ ಡಿಕ್ಕಿಡ್ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ, ಲಾಡ್, ಬೀಜೊದ ಬೊಂಡು, ಕಲ್ಲ್‌ಸಕ್ಕರೆ ಇಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್-ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಹಂಚರಗಾತ್ರ!

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟ್ಟು ವಾವೊಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಉತ್ಸವ, ಮಾಲಕಾರ್ಯ, ಪುದ್ದರ್, ನೂಲಶ್ರಾವಣ ಎಂಚನಾನೆ ಇಪ್ಪಡ್. ಸಿದ್ಧವನೋತ್ತ ಜೋಕ್ಲು ಪಂಡ ಇಲ್ಲಾಲ್ದಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕೊನೆ. ಅಕ್ಲ್ ಬತ್ತ್‌ದೇ ತೀರೊಡು.

ಸಿದ್ಧವನೋಟ್ಟು ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಸೇರ್‌ಸಾನಗ- ಆರೇ ಬತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುದು ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್(ಪ್ರವೇಶ) ಪರೀಕ್ಷೆದಲೆಕ್ಕೊ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್‌ವೆರ್. ಜೋಕ್ಲೆನ, ಮಾಸ್ಟೆನಾಕ್ಲೆನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದ ಕುರಿತಾಯಿನೆ ವಿಚಾರಣೆ ಏತೋ ಮಲ್ಪೆದೇರ್.

ಆಪಗ ದ.ಕ. ಜಲ್ಲೆ ಮದ್ರಾಸ್-ರಾಜ್ಯೊಗು ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮದ್ರಾಸ್‌ದ ಗವರ್ನರ್ರುಲ, ಮಂತ್ರಿಯಿಲ, ಮಲ್ಲಾಫೀಸರ್ಲ ಬತ್ತೇರ್‌ಂಡ ಆಕ್ಲೆನ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಗು, ಸಿದ್ಧವನೊನ್ ತೋಜಾದೇ ಪೋಪೆದೆರ್.

ಮದ್ರಾಸ್ದ್ ಆಪಗದ ಗವರ್ನರ್ ಆರ್ಚಿ ಬಾಲ್ಡ್‌ನಾಯ್, ಶ್ರೀಪ್ರಕಾಶೆರ್, ಮಂತ್ರಿಲಾಯಿನ ಅವಿನಾಶ ಲಿಂಗಂ ಬನ್ನಗ, ಸಿದ್ಧವನೊದ ಜೋಕ್ಲು ಸಾಲಾದ್ ಮಾರ್ಗೊದ ರಡ್ದ್ ಬರೀಟ್ಲ ಉಂತುದು-ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಶ್ಲೋಕೊಲೆನ್ ಪನ್ನಗ- ಆಕ್ಲೆಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪೆದ್‌ಂಡ್:- ಈ 20ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ಲಾ ಈತ್ ಸೋಕ್‌ಡ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ವಾತಾವರಣೊದ ಈ ಆಶ್ರಯ ಸಾಧ್ಯನಾ? - ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನ್‌ದೆರ್!

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಉಡುಪೆರ್ ಈ ಸಿದ್ಧನನೋತ್ತ ಶುರೂತ್ತ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟ್ರು. ಬೊಕ್ಕ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ರು ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟ್ರಾಯೆರ್.

ಮುಲ್ಪ ಎಲಿಮೆಂಟ್ರಿ ಶಾಲೆದ 5ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಸಾಯಿನಾಕ್ಲೆನ್ - ಆನ್ ಜೋಕ್ಲು ಮಾತ್ರ-ದೇತೋನ್‌ವೆರ್. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತ್ ಏರಾಂಡಲ ಫೈಲಾಯೆರ್‌ಡ ಆಯೆ ಸೀದಾ ಇಲ್ಲಡೆಗೇ ಪೋವೊಡು. ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ನಾಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ - ನಾಲ್ ವೊರ್ಸೊಡು ಪಾಸಾಂಡ, ಕಾರ್ಕಳ-ಉಡುಪಿ-ಕಾಸರಗೋಡುದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಪೋಪೆದೆರ್. ಇಜ್ಜೀಂಡ - ಹೈಸ್ಕೂಲ್ದ ಮೂಜಿನೇ ಫಾರ್ಮುಗ್(ಇತ್ತೇದ ಎಣ್ಮನೇಕ್ಲಾಸ್) ಸೇರೆದೆರ್. ಉಜಿರೆದ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ನಾಲ್ -ವರ್ಷ ಕಲ್ಪುನಾಗ, ಸಿದ್ಧವನೊಟ್ಟು ಆಕುಲೆಗ್ ಆಸರೆ ತಿಕ್ಕೆದ್‌ಂಡ್.

ಈ ಸಿದ್ಧನವನೊಟ್ಟು ಬಜೀಪಾಠ ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್, ಸಂಗೀತ, ಜಾದೂ, ನೃತ್ಯ, ಹರಿಕಥೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್, ನಾಟಕೊ ಪೂರಾ ಕಲ್ಪವೆದೆರ್. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ, ಜೈನಧರ್ಮೊದ ಪಾಠೊಲುಲ ಇತ್ತೊ. ಬೊಳ್ಪಗು ಐನ್‌ಗಂಟೆಗ್ ಲಕ್‌ಂಡ ರಾತ್ರೆ ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆಗ್ ಜೆಪ್ಪುನೆಟ್ಟಲ-ಜೋಕ್ಲು ದಾನೆ ಮಲ್ಪೋಡು, ದಾನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ- ವುಂದೆಕ್ಕೊಂಜಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆಪಗ ಭಾರೀ ಗಡ್ಡ್‌ಡ್ ಸಿದ್ಧವನೊತ್ತ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವೊಲ ಆಪೆದ್‌ಂಡ್. ರಂಗನಾಥ ಭಟ್ರು, ಕೃಷ್ಣರಾಯೆರ್, ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್‍ರು, ಜಿನರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಸೇರ್‍ದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಕನ್ನಡೊ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತೊ, ಹಿಂದಿದ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಗೊಬ್ಬರೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಕೊರ್ಪೇದೆರ್.

ಈ ಸಿದ್ಧವನೊತ್ತ ಖರ್ಚಿಗಾತ್ರ ಆರ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

ಆರೆನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ

ಧರ್ಮಸ್ಥಲೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕೊಡ್ಲ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯೊಡ್ಲಾ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್. ಓಡೆ ಪೋಂಡಲ ಆರೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಮರ್ಯಾದೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

1927ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಆರ್ ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಆಯೆರ್. ಮದ್ರಾಸ್ದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ದ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ಆರ್ ಒಟ್ಟುಗು 20 ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟ ನಮನ ಜಿಲ್ಲೆನ್ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಿಸಾಯೆರ್.

ಆರೆಗ್ ಆ ಪಾರ್ಟಿ - ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭೇದೊ ಇತ್ತಿಜಿ; ಆರೆಗ್ ಜನೋಕ್ಲೆನ ಹಿತೊ ಮುಖ್ಯ. ಪಕ್ಷಾತೀತೆರಾದ್ ಆರ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಸ್ತ್ ಮಲ್ತೆರ್. ದೇಶೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊಗಾತ್ರ ಹೋರಾಟ ನಡಪ್ಪುನಗ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದಾಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲ - ಆರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಮೆಂಬರ್ ಆಯಿಜೇರ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಜನೋಕ್ಲೆನ್ ವಾವೊಂಜಿ ಸುಖ - ಕಷ್ಟ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ - ಅವ್ವೇನ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲೆಡ್ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತ್‌ದ್, ಆಯ್ಕಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೇದೆರ್.

ಆರ್ ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಆದ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ದ್ಯಾತ? ಜನೋಕ್ಲೆಗಾತ್ರ ಏತ್ ಪೊರ್‌ಂಬ್ಯೆರ್?- ವಿಚಾರೊಲೇನ್ ವಿವರಿಸಾದ್ ಒಂಜಿ ಪುಸ್ತಕ ಕನ್ನಡೊಡ್ ಬರೆಯೆರ್-ಅಯ್ತ ಪುದರ್ ನನ್ನ ಮೆಂಬರಿಕೆ . ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ಸ್ಥಾನ ಮಾನೊ, ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿದ ವಿಚಾರೊ, ಜೈನೆರೆನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರೊದ ಕಾನೂನ್‌ಗಾದ್ ಆರ್ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತೆರ್.

ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಶಿವರಾಯೇರ್, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತೆರ್, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್, ಅರಳ ಧರ್ಮಪಾಲ ಶೆಟ್ರು- ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಜನೋಕ್ಲು ಆರೆನ ದೋಸ್ತ್ಯಲ್ಗು ಆದಿತ್ತೆರ್.

1943ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಆರೆನ ಆಡಳಿತೊದ ರಜತೋತ್ಸವ ಭಾರಿ ಗಡ್ಡ್‌ದ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

1947ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಕಾಸರಗೋಡುಡ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆಕ್ಕ್ ಆರೇ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಆದ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಕನ್ನಡೊ ಭಾಷೆ ಪಾತೆರುನಾಕ್ಲ್ ಪೂರ ಒಂಜಾವೊಡು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆವೊಡು- ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್‌ಲ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಆರೆನ ಪ್ರೀತಿದ ವಿಷಯ.

ಆಲೂರು ವೆಂಕಟ್ರಾಯೆರ್, ಕೆ.ಬಿ. ಜಿನರಾಜ ಹೆಗ್ಗಡ್ರು, ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯೆರ್, ಕೆ. ಎಸ್. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯೆರ್, ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು-ಮಕುಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಭಾರೀ ಆತ್ಮೀಯತೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕರ್ನಾಟಕೊ ಏಕೀಕರಣೊಗಾತ್ರ ಮಸ್ತ್ ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ತೇರ್. ಐಕಾತ್ರನೆ ಉಜಿರೆದ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗು ಕರ್ನಾಟಕ - ವಿದ್ಯಾಲಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀವರಲ ಆರೇ ಕಾರಣೊ!

ಆರೆಗ್ 60 ವೊರ್ಸೊ ದಿಂಜಿನಗ ಆರೆನ ಷಷ್ಟ್ಯಬ್ದಿ - ಉತ್ಸವ ಭಾರಿ ಗಡ್ಡ್‌ಡ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. 1950ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಈ ಸಮಾರಂಭೊಡು ಸಮರ್ಪಣೆ ಪುದರ್‌ದ ಒಂಜಿ ಅಭಿನಂದನೆ-ಗ್ರಂಥೊನು ಆರೆಗ್ ಸಮರ್ಪಿಸಾಯೆರ್. ಈ ಗ್ರಂಥೊಡು ನಮದೇಶೊದ ಮಲ್ಲ-ಮಲ್ಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಬರವಣಿಗೆಲ್ ತುವ್ವರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅವೇನ್ ಓದುಂಡ ಆರ್ ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಜನೋಂದ್ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು.

ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆನ್ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್

ವಾ ಊರುಡು ಜಾತ್ರೆ ಆಂಡಲ ಜನೋಕ್ಲು ಬರ್ಪೆರ್. ಜಾತ್ರೆಡ್ ಸಂತೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ನಾಲ್ ಕಾಸ್ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ದ್ಯಾತಂಡಲ ದೆತೋಂದ್, ದ್ಯಾತಂಡಲ ತಿಂದ್‌ದ್ ಪಿರಾ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಅಂಚ ಆವರ ಬಲ್ಲಿ, ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಜಾತ್ರೆಗ್ ಬತ್ತಿನಾಪಗ ಒಂತೆಂಡಾಲ ಜ್ಞಾನಲಾಭೊ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ 1933ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಸರ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನೊ ಶುರು ಮಲ್ತೇರ್.

ಧರ್ಮಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವೊ ಪಂಡ - ಆತಗಲ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯೊಡೇ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸ್ಥಳೊದ ಲಕ್ಷದೀಪೊಗು ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆಜನೊ ಬರ್ಪೆರ್. ಅಲ್ಪ ಜನೊ ಬತ್ತಿನಾಪಗ, ಪರಸ್ಪರ ಮತಸಾಮರಸ್ಯೊ, ಧರ್ಮಾಲೆನ ಪರಿಚಯ, ಬೊಕ್ಕ ದೇಶೊದ ಉದ್ಧರೊಗು ಪ್ರೇಜನೊ ತಿಕ್ಕುಬಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನೊದ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಆರ್ ಶುರು ಮಲ್ತೇರ್.

1933ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಈ ಸರ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನೊ ಆರಂಭ ಆಯನಾಪಗ, ಆರ್ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣೊಡು ಇಂಚ ಪಂಡೇರ್:-

ಎಂಕುಲು ಈ ದೀಪೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭೊಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕೆರೆಗ್ ಉಪಕಾರೊ ಆವೊಡುಂದ್ ವಿವಿಧ ಮತ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನೊ -ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಪೊಸ ಏರ್ಪಾಟ್‌ನ್ ಈ ವರ್ಷೊ ಶುರು ಮಲ್ತೊಂದ. ಉಂದ್ ನಿಕೆಲ್‌ಗ್ ಮಾಂತ ತೆರಿನ ವಿಷಯೊನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ನಿಕ್ಲ್ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಮಿತ್ತ್ ಅಭಿಮಾನೊ ದೀದ್, ಈತ್ ದೂರ ಮುಟ್ಟ ದಯದೀದ್ ಬತ್ತ್‌ದಾರ್; ಎಂಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ದ್ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಪೊರ್ಲು ಹೆಚ್ಚು ಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ಭಾರೀ ಸಂತೋಸದ ಸಂಗತಿ. ಉಂದೆಕ್ಕಾದ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ವಿವಿಧ ಮತ-ಧರ್ಮೊಲೆನ ಐಕ್ಯೊಗು ಈ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊ ಒಂಜಿ ಆದರ್ಶಕ್ಷೇತ್ರೊವಾದುಂಡು ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಹಿಂದುಲು, ಜೈನೆರ್, ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್, ಕ್ರೈಸ್ತೆರ್ -

ಪನ್ಪಿ ಭೇದಭಾವೊದಾಂತೆ, ಮಾಂತ ಮತ-ಧರ್ಮೊದ ಜನೋಕ್ಲುಲ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಶ್ವಾಸೊಗು ಪಾತ್ರೆರಾದಿಪ್ಪುನನೆ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ನಿದರ್ಶನೊ. ಅವ್ವತ್ತಾಂದೆ, ವಾ ನಮೂನೆದ ಮತಭೇದೊಲೆನ್ಲಾ ಗ್ಯಾಪಂದೆ, ದಾನಧರ್ಮೊಲೆನ್ ಕೊರ್ಪುನಲ ಈ ಒಂಜಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಮಹಿಮೆಡೆಂದೆ ಪನೋಲಿ.

ಪ್ರತಿಯೊರಿ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಲ ಜಾತ್ರೆಡ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಕರ್ತವ್ಯೊಲು ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ, ವಿಶೇಷವಾದ್ ಇಂಚಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಜನ-ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಇಪ್ಪುನ ದೋಷೊಲೆನ್ಲಾ, ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಲೆನ್ಲಾ ದೂರಮಲ್ತ್‌ದ್ ಧರ್ಮೊದ ನಿಜವಾಯಿನ ಮರ್ಮ ಆಕುಲೆನ ಹೃದಯೊಡು ಬೇರ್ ಬುಡ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ, ಸರಳವಾದ್, ಸುಲಭೋಪಾಯೊಡು ತೆರಿಪ್ಪಾಬುನಲ ಮುಖ್ಯವಾದುಂಡ್.

ಇನಿಕ್ಕ್ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆನ ಅಗತ್ಯ ಭಾರೀ ಹೆಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್. ಮುಡಾಯಿಡೇ ದಾಯೇ, ಇನಿಕ್ಕಲ ನಮನ ಪವಿತ್ರ ಭಾರತ ದೇಶೊ ಪಂಡ, ವಿವಿಧ-ಧರ್ಮೊಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ- ಇಲ್ಲ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ. ಈ ದೇಶೊ ತನ್ನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬಲೊತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಇತರ ಮಾಂತ ದೇಶೊಲೆನ ಕಣ್ಣೆದುರುಡ್ ತರೆದೆರ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಡು ಮೆರೆವೊಂದುಂಡು! ಈ ಸಂಗತಿ ಕೇನ್ನಗ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿತ್ತಿ ಆಸ್ತಿಕೆರೆ ಮೈ ನಿಮಿರೊಂದುಂಡು ! ಈ ವಿಚಾರೊಲು ಮಾಂತಲ, ಈ ಭಾರತದೇಶೊಡುಪ್ಪುನಾಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನೊದ ಸಂಗತಿಯಾದುಂಡು.

- ಇಂಚ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಶುರು ಮಲ್ತಿನ ಸರ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆನ ಪರಂಪರೆ ಇನಿ ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಊರುಲೆಗ್ಲಾ ಮುಟ್ಟುದುಂಡ್. ಎಲ್ಯ-ಮಲ್ಲ ಊರುಲೆನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್, ಊರು ಜಾತ್ರೆಲೆಡ್ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಏರ್ಪಾಟ್ ಭಾರೀ ಕಡೇಟ್ಟ್ ಆವೊಂದುಂಡುಡ ಅವೇಕ್ಕ್ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡ್ದೆ. ಅಲ್ಪದ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ, ಜೈನಧರ್ಮ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ, ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮೊಲೆನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಭಾಷಣೊ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್. ಅಂಚೆನೀ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮೊ, ವೀರಶೈವ, ಧರ್ಮೊ, ಸಿಕ್ಖ, ಸೂಫಿ-ಧರ್ಮೊಲೆನ ಕುರಿತಾದ್‌ಲ ಪಾತೆರೆದೆರ್.

ಈ ಸಮ್ಮೇಳನೊ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ನಡಪ್ಪುನ. ಶುರುತ್ತಾನಿ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯೊ. ಮನದಾನಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ವಿಷಯೊ-ಭಾಷಣೊಲು ನಡಪ್ಪೆದೊ. ಆಪಗ ಕೆ. ಎಸ್. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯೆರ್, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್, ಎರ್ತೂರು ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು, ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯೆರ್- ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿದ್ಯಾಂಸೆರ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷಲ ಬರ್ಪೆದೆರ್, ಅಕ್ಲು ರಡ್ಡ್ ದಿನೊಲ ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪೆದೆರ್.

ಅಂಚ ಬತ್ತ್‌ನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್, ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್ ಮುಖಂಡೆರೆಗ್ ಮಾಂತ ಭಾರಿ ಸನ್ಮಾನೊ, ಉಡುಗಿರೆ - ಮಿನಿ ಕೊರ್ದು ಗೌರವೊ ಮಲ್ಪೆದೆರ್.

ಆರೆನ ಕಲಾ ಸೇವೆ

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆಗ್ ಕಲೆ ಪಂಡ ಭಾರೀ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿಮಾನ. ಸ್ವತಾ ಆರೆಗ್ ಬೊಂಬಾಯಗ್ ಪೋವೊಡು; ಅಲ್ಪ ಜೆ.ಜೆ. ಆರ್ಟ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲುಡು, ಚಿತ್ರಕಲೆನ್ ಆಳವಾದ್

ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆರೆನ ಪುಗೆಲ್‍ಗ್ ಬೂರಿನ್ಯೆಟ್ಪಾತ್ರ ಆರೆನ ಆಸೆ ಅಂಚೆನೀ ಬಾಕಿ ಒರೀಂಡ್.

ಅಂಚಾಂಡಲ ಆರ್ ಆ ಚಿತ್ರಕಲೇನ್ ಬುಡಿಜೇರ್. ಆರೇ ಸ್ವಂತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೇರ್. ತೂದು-ತೂದೇ ಚಿತ್ರ ಬರೆವರೆ ಕಲ್ತೇರ್. ಚಿತ್ರಕಲೆ ಕಲ್ಪುನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಮಿತ ತೇಜ - ಪನ್ಪುನಾರೇನ್ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಕಲ್ಪರೆಗಾತ್ರ ಖರ್ಚಿಗ್ ಕೊರ್ದು ಬೊಂಬೈಗ್ ಕಡಪ್ಪುಡಿಯೆರ್. ಉಜಿರೆದ ಸಿದ್ಧವನೊಟ್ಟು ಒಂಜಿ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲುಲ ಶುರು ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. 'ಅಲ್ಪ ಬಿ.ಪಿ. ಸೋಮಯಾಜಿ, ರಮಾನಾಥ ಪ್ರಭು, ವಿಟ್ಲ ಬಾಬುರಾಯೆರ್ ಸಿದ್ಧವನೊತ್ತ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಕಲ್ಪಾವೆದೆರ್.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವೊದ ಕಾಲೊಡು ಸಮ್ಮೇಲನೊಲೆನ ಒಟ್ಟುಗೇ ಲಲಿತಕಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ-ಪ್ರದರ್ಶನೊಲ ನಡಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಎಡ್ಡೆ - ಎಡ್ಡೆ ಚಿತ್ರೊಲೆನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ಪೆದೆರ್.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ವಸಂತ ಮಹಲ್‌ಡ್(ಇತ್ತೆ ಉಂದೆತ್ತ ಪುದರ್-ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಕಲಾಮಂದಿರ ಆತ್‌ಂಡ್) - ಆರ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಣಚಿತ್ರೊಲು ಉಲ್ಲೊ. ಆರ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರೊಲು:-

(1) ಬುದ್ಧನ ವೈರಾಗ್ಯೊ.

(2) ಶ್ರೀ ಮಹಾವೀರಸ್ವಾಮಿನ ಸಮವಸರಣೊ.

(3) ಕೇರಳೊದ ಜವಾನ್ದಿ.

(4) ಪದ್ಮಿನಿ.

(5) ಪಂಪ ಮಹಾಕಾವಿ.

(6) ಕುಕ್ಕುಟ ದೇವಿ.

(7) ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯೆರ್.

(8) ಕಡೆಗೋಲು ಕೃಷ್ಣೆ.

(9) ಪ್ರಸನ್ನ ಮಹಾದೇವೆರ್.

(10) ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಧರ್ಮದೇವತೆಲು.

(11) ಕರ್ಣಾವಸಾನೊ.

(12) ನಾಯ್-ಪಿಲಿ.

(13) ಗಡಾಯಕಲ್ಲ್.

(14) ಜೋಗೊದ ಜಲಪಾತೊ.

(15) ಉಜ್ರೆದ ಶ್ರೀ ರಾಮಭಜನಾ ಮಂದಿರೊಡು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪರಗಾತ್ರ - ಉಜಿರೆದ ಚರ್ಡಪ್ಪ ಶ್ಯಾನಭೋಗೆರ್ ಕೇಂಡೊನೀ ಪ್ರಕಾರ - ಶ್ರೀ ರಾಮಪಟ್ಟಭಿಷೇಕೊದ ಚಿತ್ರ. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಶ್ರೀರಾಮೆ, ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣೆರ್- ಇತ್ತ್‌ದ್, ಸೀತೆನ ಚಿತ್ರಬುಡ್ಪನಗ ಆರ್ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಗಲ್ ವಿಮಲಮ್ಮನ್ ಸೀತೆಲೆಕೊ ಸೀರೆ ತುತ್ತದ್, ಬಂಗಾರ್-ಪದ್ದಾಯಿ ಪಡ್ದ್- ಮಾದರಿಯಾದ್ ಉಂತದ್ ಚಿತ್ರ ಬುಡ್ಪದ್ ಇತ್ತೆರ್ಗೆ.

ಅಂಚೆನೀ ಆರೆಗ್ ನಾಟಕ ಕಲೇಟ್ಟ್‌ಲ ಭಾರಿ ಆಸಕ್ತಿ. 1932ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಒರಿ ನಾಟಕೊದ ಕಲಾವಿದೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಗು ಬತ್ತೆರ್‌ಗೇ. ಆರೆನ ಪುದರ್ ನಂಜುಂಡಯ್ಯೆ. ಆರೆನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಲಂಕಾದಹನ ಪುದರ್‌ದ ನಾಟಕೊನು ಗೊಬ್ಬಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಪುದರ್‌ದ ಒಂಜಿ ನಾಟಕೊನು ಸ್ವತಃ ಬರೆದ್ ಐನ್ಲಾ ಗೊಬ್ಬಾಯೆರ್. ರಂಗನಾಥ ಭಟ್ರು, ಶಾಲಿವಾಹನೆರ್, ತಾಮ್ಹಣಕರ್ರು, ಬಾಬ್ರಾಯೆರ್-ಮೊಕ್ಲು ಮಾಂತ ನಾಟಕೊಡ್‌ದಾದೇ ಆರೆಗ್ ಭಾರಿ ಮುಟ್ಟ-ಆದಿತ್ತೆರ್.

ನಾಟಕೊದಲೆಕ್ಕೊನೀ ಆರೆಗ್ ಶಿಲ್ಪಕಲೇಟ್ಟ್‌ಲ ಭಾರಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೈಸೂರುದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ರು ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಜಾತಿದ ಪ್ರಾಣಿಲೆನ ಗೊಂಬೆಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊನಪ್ಪೆದೇರ್. ಈಶ್ವರ ದೇವೆರ್, ಪಾರ್ವತಿ, ಗಣಪತಿನ ಪ್ರತಿಮೆಲೆನ್ ಕೊಂಡತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಲಲಿತೋದ್ಯಾನೊಡಿತ್ತಿನ ಟಪ್ಪಾಲ್‌ದ ಪೇದೆನ ಒಂಜಿ ಮೂರ್ತಿಲ ಆರೆ ಮಲ್ಪಾಯಿನವು.

ಆರೆಗ್ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಡ್‌ಲಾ ಭಾರಿ ಪ್ರೀತಿ. ಸ್ವತ ಕ್ಯಾಮರಾ-ಪತ್ತೊಂದ್ ಚಿತ್ರ ದೆಪ್ಪೆದೆರ್. ಉಜಿರೆಡ್ ರಮಾನಾಥ ಪ್ರಭು ಪುದರ್ದ ಮಲ್ಲ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್ರು ಆರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊಡೇ ಫೋಟೊಗ್ರಫಿ ಕಲ್ತೆರ್. ಆರೆಡ ಒಂಜಿ ವಿದೇಶೊದ ಮೂವಿ ಕ್ಯಾಮರಾಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿದ ಕಾರ್ಯೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

ಯಕ್ಷಗಾನೊ, ತಾಳಮದ್ದ್ಲೆ - ಪಂಡ ಆರೆಗ್ ಭಾರೀ ಇಷ್ಟ! ಕವಿಭೂಷಣ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರು, ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗೆರ್, ಎನ್. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆರ್, ವಕೀಲ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯೆರ್ - ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಮಾಂತೆರೆನ್ ಸೇರ್‌ಸಾದ್ ತಾಳಮದ್ದ್ಲೆ ಮಾಲ್ಪಾವೆದೆರ್.

ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ಕಿಲ್ಲೆರೆಡ ಒರೊ ಕರ್ಣನ ಪರವಾದ್, ಒರೊ ಅರ್ಜುನನ ಪರವಾದ್, ಅರ್ಥ ಪನ್‌ಪಾದೆರ್; ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪಾದೆರ್. ಐನ್ ಕೇನ್ದ್ ಕುಶಿ ಪಡೆಪ್ಪೆದೇರ್; ಅರ್ಥ ಪಂಡಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಉಡುಗಿರೆ - ಇನಾಂ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್.

ಕವಿಭೂಷಣ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಜನ್ನ ಕವಿನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆನ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಗು ಅಳವಡಿಸಾಯಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತೆರ್; ರತ್ನಾಕರ - ವರ್ಣಿನ ಭರತೇಶ ವೈಭವ ಕಾವ್ಯೊನ್ಲ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ಬರ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್, ಶ್ರೀಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲೊಡು ವೃಷಭ ಜಯಂತಿದ ಆಚರಣೆದ ಕಾಲೊಡು. ಕುಂಡಾವು(ಕರ್ನಾಟಕ)

ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಮೇಳದಾಕ್ಲು ಈ ಪ್ರಸಂಗೊನು ಬಯಲಾಟ ಆದ್ ಗೊಬ್ಬುನಾಗ, ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ರಂಗಸ್ಥಳೊಟ್ಟೇ ಜೈನ ತತ್ವಜ್ಞಾನೊನ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಲ್ ಪಾತೆರ್‌ನಾಗ ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರಿನಾರ್- ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೇ. ಆರ್ ಸಿದ್ಧವನೊತ್ತ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಚಿತ್ರ, ಜಾದೂ -ಕಲ್ಪಾವರೆ ಏರ್ಪಾಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಹಳ್ಳಿದ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಕುಣಿತ, ಕೋಲಾಟ , ಹರಿಕತೆ, ವೇಷೊಲೆಗ್ಲ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್. ದೀಪೋತ್ಸವೊದ ಕಾಲೊಡು 1936ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ರ್, ಕಲಾಕಾರೆರೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್.

ಆರೆನ ಕಾಲಸೇವೆದ ಕುರಿತಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಪನ್ಪೆರ್- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಆಡಳಿತ ಇಡೆಟ್ಟೇ ಪುರ್‌ಸೊತ್ತು. ಮಲ್ತೊಂದು ಚಿತ್ರರಚನೆ ಮಲ್ಪೇದ್‌ನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ. ಕಲಾವಿದೆರಾದ್ ಆರ್ ಪತ್ತ್ - ಪದ್‌ನಾಜಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದೇರ್. ಆಂಡ ಇನಿಕ್ಕ್ ನಮಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕುನವ್ವು ಭಾರೀ ಕಡಿಮೆ. ತೈಲವರ್ಣ ಬೊಕ್ಕ ಜಲವರ್ಣೊ - ರಡ್ಡ್ ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆಡ್ಲಾ ಆರ್ ಚಿತ್ರ ಬರೇತ್ತೆರ್. ಆರೆಡ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾದ್ ಕಲಾರಾಧನೆ ಮಲ್ಪೇದೆರ್. ಆರೆನ ಅಚಲಶ್ರದ್ಧೆಗ್ ಕಲಾದೇವತೆನ ಪೂರ್ಣ ಅನುಗ್ರಹ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಪಾತೆರ ನೂದೆಕ್ಕ್ ನೂದು ನಿಜೊನೆ ಸರಿ.

ಜನೊಕ್ಲೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆಗ್ ಪಟ್ಟ ಆನಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಮಲೇರಿಯ ಕಾಯಿಲೆದ ಉಪದ್ರ ಜಾಸ್ತಿ. ಮಲೇರಿಯ ರೋಗೊಡ್‌ದಾತ್ರ ದೋಲು - ಬಂಜಿದಾಕ್ಲೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ಕಾಯಿಲೆದ ನಿವಾರಣೆಗಾತ್ರ ಆರ್ ಭಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡಪ್ಪಾಯೆರ್.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಚತುರ್ದಾನೊಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯದಾನೊ - ಪಂಡ ಔಷಧ ದಾನ. ಬಡವೆರೆಗ್ ಧರ್ಮೊಗು ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪಾವುನ. ಅವು ದುಂಬುಡ್‌ದೇ ಮುಲ್ಪ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಧರ್ಮಾಸ್ಪತ್ರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್; ಅವ್ವತ್ತಾಂದೇ ದೂರ-ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಲೆಗ್ ಅಲ್ಪದ ಬಡಜನೊಕ್ಲೆಗ್‌ಮರ್ದ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ತೆ ಮಾಲ್ಪೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್, 1954ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಒಂಜಿ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಶುರು ಮಾಲ್ತೆರ್. ಆಪಗ ಉಜಿರೆದಲೆಕೊಂದುನ ಊರುಲೆಡ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟೆರೆನಾಕ್ಲ್ ಇತ್ತಿಜೇರ್. ಆಂಚಿತ್ತಿ ಹಳ್ಳಿಲೆಗ್ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂದೇಶ ಮುಟ್ಟೋಡು ಪಂಡ್‌ದೇ ಆರ್ ಈ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಯೋಜನೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಆ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ - ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ಮಡಂತ್ಯಾರ್, ಅರ್ವ(ಅಳದಂಗಡಿ), ಗೇರುಕಟ್ಟೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ - ಇಂಚ ನಾಲ್, ಊರುಲೆಗ್ ವಾರೊಗೊರ ಪೋದ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಮರ್ದ್‌ಲ, ಚಿಕಿತ್ಸೆಲ ಕೊರ್ದ್ ಬರ್ಪೇದ್‌ಂಡ್, ಪೂರಾ ಮುಗ್ಗಿದ್ ಬನ್ನಗ, ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ರಾತ್ರೆ ಆಪೆದ್‌ಂಡ್.

ಡಾ। ಸೋಮಸುಂದರ ರಾಯೆರ್ - ಈ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಡಾಕ್ಟ್ರ. ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್- ಎಂಕುಲು ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಪೋದ್ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ದುಯ ಬನ್ನಗ ಏತೇ ಪೊರ್ತಾವಡ್, ಆರ್ ಎಂಕ್ಲ್ ಬನ್ನೇಟ್ಟ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಲುದ್, ದಾನೆ ಆಂಡ್? ಏತ್ ಜನೋಕ್ಕು ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಯರ್? ದಾನೆ ಕತೆ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನೆದೆರ್.

ಈತತ್ತಂದೆ, ಆರೆಗ್ ಈ ಪರದೇಶೊದ ಮರ್ದ್‌ಲೆನ ಬಿಲೆಜಾಸ್ತಿ; ಐಟಾತ್ರ ನಮನ ಸ್ವದೇಶೀ -ಮರ್ದ್‌ಲೆಗ್ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊ ಕೊರೊಡು - ಪನ್ಪಿ ಆಸೆಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಡು ಆಯುರ್ವೇದೊದ ಮರ್ದ್‌ಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪರೆಗಾತ್ರ ಒಂಜಿ ಫಾರ್ಮಸಿಲಾ, ಒಂಜಿ ಮರ್ದ್‌ಲೆನ ಇರೆ-ಬೇರ್‌ಗಾತ್ರ ಮರ - ಬೂರ್ - ದೈಕ್ಕುಲೆನ್ ಸಾಂಕುನ ಆಯುರ್ವೇದ ಉದ್ಯಾನೊಲಾ ಮಲ್ಪೋಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ ಆರೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಡಾ। ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟ್ - ಪುದರ್‌ದ ಒರಿ ಆಯುರ್ವೇದದ ಮಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆಡ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆಗ್ ಭಾರಿ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿಲೆಡ್ ಆರೆಗ್ ಅಲೋಪತಿ, ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಆಯುರ್ವೇದ - ಈ ಮೂಜಿ ನಮೂನೆದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಲೆಡ್ಲಾ ಸಮಾನ ಗೌರವ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಚತುರ್ದಾನೊಲೆಡ್ ಔಷಧ ದಾನೊಲ ಒಂಜಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಯಿನವು. 1951ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಮಹಾನಡಾವಳಿ ನಡತ್ತಿ ಬೆರಿಕ್ಕೇ, ಆರ್ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾದ ಏರ್ಪಾಟ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವ್ವೇ ನೇತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ಯಾಂಪ್, ಪಂಡ ಬಡವೆರೆಗ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾದ್ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ. ಡಾ। ಎಂ.ಸಿ. ಮೋದಿ - ಪುದರ್‌ದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಣ್ಣ್‌ದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಆಪರೇಶನ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಬಡವೆರೆಗ್ ಪೂರಾ - ಒಣಸ್ಸ್, ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ, ಮರ್ದ್‌ದ ಕರ್ಚಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥ. ಉಂದೇಡ್‌ದಾತ್ರ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಏತೋ ಪ್ರೇಜನೊ ಆಂಡ್.

ಇಂಚತ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಡ್‌ದಾತ್ರ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ಜನೋಕ್ಲು ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಪುದರ್‌ನ್ ಮದಪ್ಪಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಂಡ್.

ಮಹಾನಡಾವಳಿದ ಸೇವೆ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಚರಿತ್ರೆಡೇ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಪ್ರಸಂಗ, - ಮಾಮಲ್ಲ ಘಟನೆ ಪಂಡ - ಮಹಾನಡಾವಳಿ.

ಸನ್ 1909ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಈ ನಮೂನೆದ ನಡಾವಳಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ಗೆ. ಇರ್ವನೇ ಶತಮಾನೊದ ಶುರೂಟ್ಟ್ ನಡತ್ತಿತ್ತ್‌ನವು. ಅಯಿನ್ ತೂಯಿನಾಕ್ಲು ಭಾರಿ ಕಡಿಮ್ಮೆ ಜನೊ. ಆಂಡ 1951ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ನಡತ್ತಿನಾವು ಭಾರಿ ಗಡ್ಡ್‌ದ ಮಹಾನಡಾವಳಿ. ಉತ್ತರ ಭಾರತೊಡ್ ತ್ರಿವೇಣಿ-ಸಂಗಮ, ಕುಂಭಮೇಳೊ ನಡತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ. ಉಂದುಲ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಉತ್ಸವೊ ಆಂಡ್.

21ನೇ ದಿನೊತ್ತ ನಡಾವಳಿ. ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗೊಳುಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್ - ಭಾರಿ ಗಡ್ಡ್‌ಡ್, ಭಾರಿ ಸಂಭ್ರಮೊಡು. ಕಲೆ-ಕೈಗಾರಿಕೆಲೆನ ಪ್ರದರ್ಶನೊ ದಾನೆ, ಕೃಷಿ ಪ್ರದರ್ಶನೊ, ದಾನೆ, ದೇವೆರೆನ ಉತ್ಸವೊ ಮೆರೆವಣಿಗೆ ಮಂಟಪೊ ಅಲಂಕಾರೊಲ್ ದಾನೆ - ಓಲು ಪೋಂಡಲಾ ಗಡ್‌ದ್ದೇ. ಪ್ರತಿ ದಿನೊಲ ದೇವೆರೆ ಉತ್ಸವ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು, ಧರ್ಮ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಕಲೆ-ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕುರಿತಾಯಿನ ಭಾಷಣೊಲು, ನಾಟಕ-ನರ್ತನ - ಹರಿಕತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು.

ಬತ್ತ್‌ನಾಕ್ಲೆಗ್ ಪಂಚ - ಪರಮಾನ್ನೊದ ಒಣಸ್‌ದ ಏರ್ಪಾಟ್. ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಕಡೇಟ್ಯ್ ಒಣಸ್‌ಗ್ ಚಪ್ಪರ ಪಾಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಧರ್ಮೊದ ಒಣಸ್, ಬಂಜರಾ ಒಣಸ್ - ಒಲ್ಪ ಪೋಂಡಲ ಎಡ್ಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಸ್ವಾಮಿನ ಉತ್ಸವ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರನಾಥ ಸ್ವಾಮಿನ ಉತ್ಸವ ಬಸ್ತಿಡ್. ಧರ್ಮದೇವತೆನ (ಉಳ್ಳಾಕುಲೆನ) ಉತ್ಸವ-ನೆಲ್ಯಾಡಿ ಬೂಡ್‌ಡು. ರಾತ್ರೆ-ಪಗೇಲ್ ಪಂಡ್ದ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಜ್ಜಿ; ;ಪುರ್‌ಸೊತ್ತುಲ ಇಜ್ಜಿ. ಓಲು ಪೋಂಡಲ ಗೌಜಿ, ಸಂಭ್ರಮೊ!.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲೊ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಲಯೊ, ಬೊಕ್ಕ, ಬುನಾದಿ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆ - ಈ ಮೂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನಲಾ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟ್ಟೇ. ದಾನೆ ಭಾಷಣೊಲು, ದಾನೆ ನಾಟಕೊಲು!

ಅಂಚೆನೆ ಫೆ. 21ಕ್ಕ್ ಕನ್ನಡ - ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ. ಕನ್ನಡೊದ ಮಲ್ಲ-ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿಲ್ ಈ ಉತ್ಸವೊಡು ಭಾಗವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಎಂ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ, ಕೆ. ಎಸ್. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯೆರ್, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ, ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ - ಮೊಕ್ಲು ಮಾಂತ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಭಾಷಣೊ - ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಮನದಾನಿ, ಪಂಡ ಫೆ. 22ಕ್ಕ್ ಸರ್ವಧರ್ಮೊಲೆನ ಉತ್ಸವ. ಉಂದೇಟ್ಲಾ ಮಲ್ಲ-ಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಪಾತೆರ್ಯೆರ್.

ಫೆ.21ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ದೇವರೆನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡ್ದ್ ನೆಲ್ಯಾಡಿ ಬೂಡುಗು ಭಂಡಾರೊದ ಮೆರವಣಿಗೆ. ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಪ ಧರ್ಮದೇವತೆಲೆನ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ.

ಮಹಾನಡಾವಳಿ - ಪಂಡ ಮಲ್ಲಮಟ್ಟ್‌ದ ಭಾರೀ ಉತ್ಸವೊನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ, ನೃತ್ಯ, ವಾದ್ಯ, ಹರಿಕತೆ - ಮಾಂತಯ್ಕ್‌ಲಾ ಅವಕಾಶೊ, ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ. ಮೈಸೂರುದ ಮಹಾರಾಜೆರ್ ತನ್ನ ಅರಮನೆದ ಬೇಂಡ್ - ವಾದ್ಯೊದ ಸೆಟ್ಟ್‌ನೇ ಕಡಪುಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್; 22ಜನೋ ಇತ್ತಿನ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾ-ಪಂಡ ಮಲ್ಲ ವಾದ್ಯ, ಮೇಳ.

ವಾ-ವಾ ನಮೂನೆದ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪೊಲೆನ ಅಲಂಕಾರ!

ಮಹಾನಡಾವಳಿದ ಅಖೇರಿದ ಏಳ್‌ದಿನೊಟ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯೊಲು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸೊಲು. ಬೆದ್ರ, ಕಾರ್ಲ ಹೊಂಬುಚ್ಚ, ಸಿಂಹನಗದ್ದೆ, ಬೆಳ್ಳೂರು ಮಠೊಕ್ಲೆನ ಸ್ವಾಮಿನಕುಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಪದೇಶೊ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಕಾರ್ಲ, ಕುಡ್ಲ, ಬೆದ್ರದ ಪುರೋಹಿತೆರೆನಾಕ್ಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಈ ಮಹಾನಡಾವಳಿದ ಧರ್ಮಕಾಂಡೊಲೆನ್ ಮಾಂತ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಮುಗಿತ್ತೆರ್.

ಫೆಬ್ರವರಿ 15ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ವಿಮಾನಶುದ್ಧಿ, ನಾಂದೀಮಂಗಳ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ದೇವರೆಗ್ 24ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ಮಲ್ತೆರ್.

ಫೆಬ್ರವರಿ 16ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಕಲಿಕುಂಡ ಯಂತ್ರಾರಾಧನೆ. ಯಕ್ಷಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಬೊಕ್ಕ ದೇವೆರೆಗ್ 24 ಕಲಶೊಲೆನ ಅಭಿಷೇಕ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಫೆ. 17ಕ್ಕ್ ಶಾಂತಿ ಚಕ್ರಯಂತ್ರಾರಾಧನೆ. ಬೊಕ್ಕ 54 ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ.

ಫೆ. 18 ಯಾಗಮಂಡಲಯಂತ್ರಾರಾಧನೆ. ಬೊಕ್ಕ 108 ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ.

ಫೆ. 19ಕ್ಕ್ ಚಂದ್ರನಾಥಸ್ವಾಮಿಗ್ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ ಕಲ್ಯಾಣ. ಆನಿ ಬೂಡುಡ್ದ್ ನೆಲ್ಯಾಡಿ-ಬೂಡ್ ಮುಟ್ಟ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಡಿ. ರತ್ನ ವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ಲ್, ಆರೆನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ರತ್ನಮ್ಮಲ ದೇವೇಂದ್ರ-ಶಚಿಯೆರೆಲೆಕ್ಕ ಅಂಬಾರಿದಾನೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುದ್, ಮೆರವಣಿಗೆ ಪೋಯೆರ್. ಪಾಂಡುಕ ಶಿಲೆಟ್ಟ್ ತೀರ್ಥಂಕರ-ಬಾಲೆಗೆ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆತ್ತ ವಿಶೇಷೊಲೆನ್ ಮಾಂತ ಹೊಂಬುಚ್ಚದ ಸ್ವಾಮಿಲ್ ಭಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡ್ ವಿವರಿಸಾಯೆರ್.

ಫೆ.20ಕ್ ದೇವೆರೆಗ್ 504 ಕಲಶೊಲೆದ ಅಭಿಷೇಕ. ಬೊಳ್ಳಿದ ರಥೊಟ್ಟ್ ಅಗ್ರೋದಕೊದ ಮೆರವಣಿಗೆ. ನೆಲ್ಯಾಡಿ ಬೂಡುದ ಎದುರುಡ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಸಮವಸರಣ ಪೂಜೆ. ಸಂಗೀತ, ನರ್ತನ ಪ್ರವಚನ ಮಾಲ್ತೆರ್.

ಉಂದೇಡ್ದ್ ಮಾಂತಾಯಿಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಗಡ್ದ್- ಸಂಭ್ರಮೊ ಪಂಡ - ಅಖೇರಿದಾನಿ ನಡತ್ತಿನ ಸೂರೆ-ಅವು ಸಂಪತ್ತ್‌ದ ಸೂರೆ.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ನೆಲ್ಯಾಡಿ ಬೂಡುದ ಕೈತಲ್ - ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಬಸ್ತಿದೆದುರುಡ್ ಚಪ್ಪರ. ಚಪ್ಪರೊದಡೀಟ್ಟ್ ಪೂರಾ ಸೂರೆದ ಸಾಮಗ್ರಿಲ್. ನವರತ್ನಾಭರಣೊದ ಪರಿವಾಣೊಲು. ಕುರ್ಜಾ, ಪವನ್, ಬೊಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ್ದ ಮಿಶ್ರಿ; ಕಡೆಪ್ಪಿಕಲ್ಲ್, ಬೀಸಗಲ್ಲ್, ಪಿರಾದಾನೆ, ಮೊಟ್ಟತ್ರಿ ಸಟ್ಟುಗ, ಗುರ್ಕೆ, ತಪಲೆ, ಸೀರೆ, ವೇಸ್ಟಿ - ಮುಂಡು- ಶಾಲ್, ಲಾಡ್-ಹೋಳಿಗೆ, ಪೆತ್ತ-ಕಂಜಿ. ಇತ್ಯಾದಿ. ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಬೋಡಾಯಿನ ಪೂರಾ ಸಾಮಗ್ರಿಲ್. ಬೋಡಾಯಿನ್ನೆನ್ ಬೋಡಾಯನಾಕ್ಲ್ ದೆರ್ತೊಂದು ಪೋವೊಲಿ, ಕೊಂಡ್ ಪೋವೊಲಿ.

ಆಂಡ ಕೊಂಡ್ ಪೋನಗ ಏರ್ಲ ಅಡ್ಡ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಒಯ್ತ್ ಕೊನೇಯರ್‌ಂಡ ಅವು ಕೊಂಡೋಯಿನಾಯಗೆ. ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಾಗೆಗ್ ಮುಟ್ಟ. ಬೊಕ್ಕ ಏರ್ಲ ಒಯ್ತೊನ್ರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಅಡೇ ಮುಟ್ಟ ಕೊನತ್ತಿನಾಯಗೇ.

ಏತೊಂಜಿ ಗಲಾಟೆ, ನೂರ್ಕು ನುಗ್ಗಾಟ! ಜಯಜಯಕಾರ ದಾನೇ!

ಉಂದೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಮಹಾಯಜ್ಞ!

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಪನ್ಪೆರ್ - ತನ್ಕುಲೆನ ಸರ್ವಸ್ವೊನ್ಲಾದಾನ ಕೊರಿನ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡ್ರು ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಜನೊ! ಆರ್ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ ಬಸ್ತಿಡ್ ಪಾರ್ಥನೆಡ್, ಜಪೊಟ್ಟ್ ಮುರ್ಕುದಿತ್ತೆರ್. ಈ ದಾನಶೂರೆ, ಸತ್ಯಸಂಧೆ, ಅಹಿಂಸಾವಾದಿ, ಧರ್ಮಪ್ರಿಯನ್ ವಾ ಪುರಾಣೊದ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಹೋಲಿಸಾವೊಲಿ ಪನಿ? ಪುರಾಣ ಪುರುಷೆರೆಡ್ಲಾ ಮೇರೆನ ಮಟ್ಟೊಗು ಏರುನಾಕ್ಲು ಏತ್ ಜನ ಇಪ್ಪೆರ್!

ಆತ್ ದಿನೊತ್ತ ಮಹಾನಡಾವಳೀಟ್ಟ್ ಬತ್ತಿ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಕಡೇಟ್ಟ್ ಚಪ್ಪರೊ ಪಾಡ್ದ್ ಒಣಸ್ಸ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅವೆಟ್ಟ್ ಕುಡ್ಲಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಪೋಲೀಸ್‌ದಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಕಡೇಟ್ಟ್ ಒಣಸ್‌ದ ಏರ್ಪಾಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್ ಅಲ್ಪ ಒರಿಯಿನ ಉಪ್ಪು-ಮುಂಚಿ ಸಾಮಗ್ರಿಲೆನ್ ಪೋನಗ ಆಕ್ಲು ಕುಡ್ಲಗ್ ಕೊನೊದು ಪೋಯೆರ್‌ಗೇ. ಅಲ್ಪ ಕುಡಲಡ್ ಅಡುಗೆ ಮುಲ್ಪುನಾಗ ಆಕ್ಲೆನ ಪೊಂಜೊವೆಗ್ ಮೈ-ಕೆಯ್-ಕಾರ್ ಮಾಂತ ಕುಂಬಾರ್ರನೆ ಶುರು. ಕೆಲವುದಾಕ್ಲ್ ಉಣ್ಬು ಬೇಯ್ಪಾನಗ ಅವೆಟ್ಟ್ ಕೊಂಬ ಚೇಳ ತೋಜರ್ ಶುರು ಆಂಡ್‌ಗೇ.

ಉಂದೊಂಜಿ ಪವಾಡೊ, ಅದ್ಭುತ-ಚಮಾತ್ಕಾರೋಂದ್ ಪನೋಲಿ. ಕೊಡ್ಲೆ ಆಕ್ಲು ಪಿರಾ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೋಕ್ಕು ಬತ್ತ್‌ದ್, ಹೆಗ್ಗಡ್ರೇನ ಕಾರ್ ಪತೊಂದು ಮಾಪು ಕೇಂಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಈ ಉಪದ್ರ ಉಂತುಂಡ್‌ಗೇ.

ಡಾ। ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ ಈ ನಡಾವಳಿತ್ತ ಕುರಿತಾದ್ ಇಂಚ ಬರೇಪ್ಪೆರ್- ನಮೊ ಭಾರತೊಡು ನಿತ್ಯಜೀವನೊಡು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೂಟೊಲೆಡ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊತ್ತ ಮಾದರಿದ ಶಿಸ್ತ್, ಸಂಯಮೊ, ಒಮ್ಮನಸ್ಸ್ ತೂವರ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ ಮಿನಿ, ನಮನ ದೇಶೊಡು ಮಲ-ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ಯೊಲೆನ್ ಸಾಧಿಸಾವೊಲಿ!

ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಕುರೆ ಕರೀದ್, ಅಯ್ನ್ ಪವಿತ್ರ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ-ಪನರ ಈ ಉತ್ಸವ ಒಂಜಿ ಸಾಕ್ಷಿ!

ಆರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆಗ್ ಲಲಿತಕಲೇಕ್ಲು ಪಂಡ - ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಶಿಲ್ಪ, ವಾಸ್ತು ಕಲೇಕ್ಲಲೆಕೊನೀ ಸಾಹಿತ್ಯಕಲೇಲ ಭಾರೀ ಇಷ್ಟ !

ಆರ್ ಸ್ವತ ಬರೆಪ್ಪುನಾರ್. ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೇಪ್ಪಿನಾಕ್ಲೆನ್ ತರ್ಪಾದ್ ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪಾವೆದೆರ್. ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್ ಧರ್ಮೊದ ಕುರಿತಾದ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪರೆ , ಭಾಷಣ ಕೊರ್ರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್. ಸಾಹಿತಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಮರ್ಯಾದೆ, ಸನ್ಮಾನೊಲ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್.

ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್, ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯೆರ್, ಕೆ. ಎಸ್. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯೆರ್, ಎರ್ಪೊರ್ ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ-ಮೋಕ್ಲು ಮಾಂತ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಲ ಲಕ್ಷ ದೀಪೊಗು ಬರ್ಪೇದೆರ್. ಬನ್ನಗ ಸಾಹಿತಿಲೆನ ಪಟ್ಲಮೇ ಬೆಂಗಳೂರುಡ್ದ್ ಬರ್ಪೆದ್ಂಡ್. ಲಕ್ಷದೀಪೊಗು ಮೊಕ್ಲು ಬರ್ಪೆದೆರ್. ಧರ್ಮೊಲ, ಸಾಹಿತ್ಯೊಲ -ರಡ್ಡ್ ವಿಷಯೊಡ್ಲಾ ಆಕ್ಲ್ ಪಾತೆರ್‌ದೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್ಲಾ ಆರ್ ಮಸ್ತ್ ಉತ್ತೇಜನೊ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಕವಿಭೂಷಣ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್, ಎನ್. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ, ಎಂ. ಆರ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿಲ್, ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರ್, ಗೋವಿಂದ ಪೈಕ್ಲು, ಬಿ. ಶಂಕರಭಟ್ರ್, ಉಗ್ರಾಣ ಮಂಗೇಶ ರಾಯೆರ್, ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯೆರ್, ಹೊಸಬೆಟ್ಟು ರಾಮರಾಯೆರ್ - ಮೊಕ್ಲು ಮಾಂತ ಸಮ್ಮೇಳನೊಗ್ ಬರ್ಪೆದೆರ್.

ಅಂಚೆನೆ ಕನ್ನಡೊದ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿಲ್ ಗಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ದ್‌ಲಾ ಬರ್ಪೆದೆರ್-ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯೆರ್, ವೀ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯೆರ್, ಆಲೂರು ವೆಂಕಟ್ರಾಯೆರ್, ಬೀಚಿ, ಶ್ರೀರಂಗೆರ್, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರ್ರು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಜೀ.ಬ್ರಹ್ಮಪ್ಪೆರ್- ಇತ್ಯಾದಿ.

- ಇಂಚ ವಾ-ವಾ ನಮೂನೆದಾ, ವಾ-ವಾ ಊರುದ ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್‌ಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್.

ಈತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ, ಆರೇ ಸ್ವತೋ - ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಭಾಷಣ ಮಾಲ್ಪೆದೆರ್; ಬರೆಪ್ಪೇದೆರ್. ಆರೆನ ಭಾಷಣೊಲೆನ ಸಂಗ್ರಹೋನು ಮಿನಿ ತೂಂಡ - ಆರ್ ಏತ್ ಆಳವಾದ್, ಗಂಭೀರವಾದ್ ವಿಷಯೊಲೆನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೆದೆರ್‌ಂದ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

ಕೆಲ ನಿದರ್ಶನೋಲೆನ್ ದೆತೋಂದ್ ಪೋವೋಲಿ.

ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತ. (ಕನ್ನಡೊಡು ಕಿನ್ಯ ಬೂಕು)

1943ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಆರ್ ಪಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ 25 ವರ್ಷ ಆಯಿನ ಬಾಬ್ತು ಒಂಜಿ ರಜತೋತ್ಸವಂದ್ ಮಲ್ತೆರ್; ಆರೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಲ್ತೆರ್. ಆಪಗ ಆ್ರ್ ಕೊರಿನ ಉತ್ತರ - ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕನ್ನಡದ ಪುಸ್ತಕೊದಲೆಕೋನೆ ಉಂಡ್. ನಿಜವಾದ್ ತೂವರೆ ಪೋಂಡ ಒಂಜಿ ಆತ್ಮಕಥಾ ಶೈಲಿದ ಬೂಕೇ ಉಂದು.

19 ಪುಟೋತ್ತ ಒಂಜಿ ಕನ್ನಡೊದ ಪುಸ್ತಕ - ಕಿನ್ಯ ಬೂಕು.

ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಆತ್ಮಕಥೆ - ಸತ್ಯಶೋಧನೆದಲೆಕೋನೆ ಈ ಬೂಕು. ಆರ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಡೇ ಪನ್ಪೆರ್ - ಈ ನಮೂನೆದ ರಜತೋತ್ಸವೊದ ಆಚರಣೆನೆ ಸರಿತೋಜುಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ - ಉಂದ್ ಪೂರಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೆರೆನ ಕ್ರಮೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಟೀಕೆ ಮಾಲ್ಪುವೆರ್. ಈ ಪ್ರಸಂಗೊಡು ಆರೆನ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅರ್ಥಾಪುಂಡು.

ಈ ಕಿನ್ಯ ಬೂಕುಡ್ - ಆರೆನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಉಂದು. ಆರೆನ ಜನ್ಮೊದ ಹಿನ್ನೆಲೆ- ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಸಂಬಂಧ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊದ ಕ್ರಮೊ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ವಿಶೇಷತೆಲು, ಅಲ್ಪದ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಲು, ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸೇವೆದ ವಿಚಾರೊ, ಸಮಾಜಸೇವೆದ ಕುರಿತಾದ್ ಬರೇತ್ತೆರ್. ಉಂದತ್ತಂದೆ ನನ ದುಂಬುಗು ಮಲ್ಪೋಡುಂದಿಪ್ಪುನ ಏಳ್ ನಮೂನೆದ ಭವಿಷ್ಯೋದ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆನ್ಲ (ಮಲೇರಿಯಾ ದೂರ ಮಾಲ್ಪುನ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಲ್, ನಡಾವಳಿ - ಇತ್ಯಾದಿ) ವಿವರಿಸಾದೆರ್.

ಆ ಪುಸ್ತಕೋಡ್ ಆರ್ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿದ ಸಂಗತಿಲೇನ್ ಇಂಚ ಬರೇತ್ತೆರ್:-

ಪ್ರಕೃತೊಡು ಎನ್ನ ಪ್ರಾಯೊ ಮೀರೊಂದುಂಡು, ಶರೀರ - ಮನಸ್ಸ್‌ಲೆನ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದೊಂದುಂಡು. ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಮಿತಿಮೀರಿನ ಪರಿಗ್ರಹೊಲೆನ ಜವಾಬ್ದಾರಿದ ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರೋಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿನ ಸೇವೆನ್ಲಾ, ಜನಸೇವೆನ್ಲಾ ಮಲ್ಪುನಣ? ಅತ್ತ್ ಕಡಿಮೆ ಪರಗ್ರಹೊಡು ಶಾಂತ ಜೀವನೊಡ್ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿನ ಭಜನೆ ಮಲ್ತೋಂದು, ಕಾಲ ಕಳೇಪುನಣ? ಈ ಸಂಗತಿಲ್ ಮಾಂತ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಆಪಗಾಪಗ ಬರೋಂದುಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ ಸಾದಿ ತೋಜಾದ್ ನಡಪುಡಾದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್ - ಪನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆ ಎಂಕುಂಡು!

ಆ ಪುಸ್ತಕೊದ ಅಖೇರಿಡ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್:-

ಎಂಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುಣ್ಯ ಇತ್ತ್‌ದ್, ದೈವಾನುಕೂಲ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಪೂರಾ ಸರಿ ಪೋವು - ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಬೊಕ್ಕ ಪೂರ ದೈವೇಚ್ಛೆ!

ಈ ಪಾತೆರೊಡು ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಮ -ಪನ್ಪಿ ಸಮರ್ಪಣ ಭಾವೊದ ಪೊರ್ಲುನ್ಲ ತೊವೊಲಿ! ಭಗವಂತಗ್ ಪೂರ್ತಿ ಶರಣಾಗತಿಯಾಪಿನ ಭಾವೊಲೇ ಆರೆನ್ ನಡಪ್ಪುಡಾವೋಂದಿತ್ತ.

ಆರೆನ ತುಳು ಗ್ರಂಥೊಲು

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ ತುಳುಟ್ಟು ನಾಲ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೇದಿತ್ತೆರ್. ಬಹುಶ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆಪ್ಪುನ ಬದಲ್‌ಗ್ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆಂಡ ಅವ್ವು ಹೆಚ್ಚ ಜನೊಕ್ಲೆನೆ, ಹೆಚ್ಚುಸುಲಭೊಡು ಮುಟ್ಟು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಗ್ರೈತುದಿಪ್ಪೋಡು.

ತುಳು ಪಂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಪೊರ್ಲುದ ಭಾಷೆ ತಿರ್ಲ್‌ದ ಭಾಷೆ ಅವ್ವು ಭಾರಿ ಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಭಾಷೆ ಅತ್ತ್. ಆಯಟಾತ್ರ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಹೃದಯೊಗು

ಮುಟ್ಪೊಡೊಂದಾಂಡ, ಆಕ್ಲೆನ ಭಾಷೆಡೇ ಪಾತೆರೊಡು, ವ್ಯವಹಾರ ಮಲ್ಪೋಡು, ಬೊಕ್ಕ ಬರೆವೊಡು - ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಮಹಾವೀರೆ, ಬುದ್ಧೆ, ಕಬೀರೆ, ಬಸವಣ್ಣೆ, ತುಳುಸೀದಾಸೆರ್ - ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಅಗ್ಲೆಗ್ಲೆನ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ತೆರೀಲೆಕ್ಕೊ ಪನೋಡುಂದ್ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಭಾಷೆಲೆನ್ ಆಶ್ರಯಿಸಿಯೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಲ್ ಅಕುಲೆನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರೊ ಗಾತ್ರ ತುಳು ಭಾಷೆನ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಭಾರೀ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೇರ್.

ಅವೇ ರೀತಿಡ್ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡ್ರುಲು; ಆರೆಗ್ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಲೆಡ್ ವಿದ್ವತ್ತು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ, ಆರೆಗ್ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿಲೆಡ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ, ಆರ್ ತುಳುಟ್ಟು ನಾಲ್ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್; ತುಳುನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿಯೆರ್. ಆರ್ ಬರೆಯನ ತುಳು ಪುಸ್ತಕೊಲು:-

(1) ದೇವರ್(ಪರಮಾತ್ಮೆ)

(2) ಅಂದೇ ಸಾಮಿ (ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯ) ಎಂಚಾ?

(3) ಜೈನೆರ್.

(4) ತುಳು ನಿತ್ಯವಿಧಿ.

ದೇವೆರ್

ಉಂದು ಒಂಜಿಕಿನ್ಯ ಪುಸ್ತಕ. ಗಾತ್ರೊಡು ಕಿನ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ಭಾರೀ ಗಹನವಾಯಿನ ಬೂಕು. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಪೇಜಿ 14 ಇಪ್ಪುನ. ಆಂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಸರಳವಾಯಿನ ತುಳುಟ್ಟು ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರ - ಇಂಚಾಂದಿ ಪುಸ್ತಕೊಲೆಡ್ ಭಾರೀ ಕಷ್ಟೊಡ್ ಪನ್ಪುನ ವಿಷಯೊನೆ ಇನಿಕ್ಕ್ ಈ ಬೂಕುಡ್ ಸರಳವಾದ್ ವಿವಾರಿಸಾದೆರ್.

ಆರೆನ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆದ ರೀತಿನ್, ಭಾಷಾಶೈಲಿನ್ ಒಂಜಿ ಉದಾಹರಣೆ ದೆತೋಂದು ತೂಕ:-

ದೇವೆರ್ ಎಂಚ ಉಪ್ಪುನಾರ್? ದೇವೆರೆ ಸ್ವರೂಪೊ ಎಂಚ? ದೇವೆರೆ ಋಣ ಎಂಚ? ದೇವೆರ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಕಲ್ಲಾ? ಮರನೋ? ನೀರೋ? ಸೂವೊ? ಗಾಳಿಯೋ? ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಮಲ್ಲಾ ವಿಕಾರ ತರೆತ್ತಾ ಒಬ್ಬಯೆರ್ನಾ? ಅತ್ತಂಡಾ ಒಂಜಿ ಭಯಂಕರತಾ ಭೂತ ಸ್ವರೊಪೊನಾ? ಅವು ದಾಲಾ ಅತ್ತ್.

ದೇವೆರ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡಾ ಪರಮಾತ್ಮೆನೇ. ದೇವೆರೆಗ್ ಲೆಖ್ಖದಾಂತಿನ ಪುದಾರುಲು ಉಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಗುಣೊಕುಲುಲಾ ಉಂಡು. ಪರಮಾತ್ಮೆ ಏರ್? ಎಂಚ ಉಪ್ಪುನೆ? ಉಂದೆನ್ ಇತ್ತೆ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರ್ಯೊಡು.

- ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಡ್ ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಲ್ತಿಬೊಕ್ಕ, ಕೇಂಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ಆರೇ ಉತ್ತರೊಲ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಕಿನ್ಯ-ಕಿನ್ಯ ವಾಕ್ಯೊಲೆಡ್ ಅವ್ವೇನ್ ವಿವರಿಸಾವೊಂದ್ ಪೋಪೆರ್. ಆತ್ಮೆ

ಪಂಡ ಏರ್ ? ಆತ್ಮನ ಪರಿಚಯ ಇಂಚ ಆರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್:-

ಆತ್ಮ ಒಂಜಿ ಜ್ಞಾನ ಇತ್ತಿನ ವಸ್ತು. ಜ್ಞಾನೊಗು ಬೊಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿನ್ ಪತ್ಯಾರ, ತಿನಿಯಾರ, ಮೂಸ್ಯಾರ, ತೂಯಾರ ಬೊಕ್ಕಾ, ಕೇಣ್ಯಾರ ಆಪುಂಡೋ? ಐಕ್ ಆಕಾರ ಉಂಡೋ? ಅವು ಕಪ್ಪೋ? ಬೊಳ್ಪೋ? ಅವು ದಾಲ ಅತ್ತ್, ಅಂಚಾಂಡಾ ಜ್ಞಾನ, ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ತಿನ ವಸ್ತು ಆತ್ಮನೇ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಮಾತ್ರೊ ತೆರ್ಯೊಲಿ. ಅತ್ತಂದೆ ಪತ್ಯಾರೆ, ತೂಯಾರೆ ಆಪುಜಿ. ಜ್ಞಾನೊ ಎಲ್ಲಿ-ಮಲ್ಲೆ ಮಾಂತಾ ಪ್ರಾಣಿಲೆ ಶರೀರೊಟುಲಾ ಉಂಡ್. ಆಯನೆರ್ತಾವರ ಸುಖ-ದುಃಖೊದ ಅರಿವು ಮಾಂತಾ ಜೀವೊಲೆಗ್ಲಾ ಉಂಡೇ ಉಂಡ್. ಆ ಜ್ಞಾನೊ ಇತ್ತಿ ವಸ್ತುವೇ ಆತ್ಮ. ಜೀವೊಲೆಡ್ ಇತ್ತಿ ಸುಖ-ದುಃಖೊನು ಎಂಚ ತೆರಿಯೊಣ್ಪೆ ಗೊತ್ತುಂಡಾ?

ಅವ್ವೇಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಂಚ- ಇಂದ್ರಿಯೊಲ್, ಪಂಡ ಶರೀರೊದ ನಾಲಾಯಿ, ಮೂಂಕು, ಕಣ್ಣ್, ಕೆಬಿ, ಚರ್ಮೊದ ವಿಚಾರ, ಮರ-ಮಟ್ಟ್‌ಲೆನ ಸುಖ ದು ಖೊದ ವಿಚಾರ, ತುಂಬಿ - ಕಿಲೇಂಜಿನ ವಿಷಯೊ, ಐನ್ ಇಂದ್ರಿಯೊಲು ಇತ್ತಿನ ಜೀವಿಲೆನ ಸಂಗತಿ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯೊದ ಜೀವಿಲೆನ ಸಂಗತಿ - ಇಂಚಾ ಮಾಂತಾ ಸಂಗತಿಲೇನ್ ಪಂಡೋಂದ್ ಪೋಪೆರ್.

ಆತ್ಮ ಜ್ಞಾನೊಗು ಕಾರಣ - ನಮನ ಕರ್ಮೊ. ಬೊಕ್ಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ಕರ್ಮ ಮೀಮಾಂಸೆಣ್ಣ ಮಲ್ಪುಬೆರ್. ಪಾಪೊ-ಪುಣ್ಯ, ಎಡ್ಡೆ - ಹಾಳ್ - ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ಕರ್ಮೊಲೆನ ವಿಚಾರ-ಪನ್ಪೆರ್.

ಮರ -ಪುರಿ , ಪಿಜಿನ್ - ದುಂಬಿ, ನರಮಾನಿ- ಇಂಚ ಮಾಂತ; ಇಂದ್ರಿಯೊಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಲೆಕ್ಕೊನೀ ಆ ಜೀವಿಗ್ ಜ್ಞಾನೊ ಜಾಸ್ತಿ. ಆಧುನಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನ - ಉಪಕರಣೊ-ಸಾಮಗ್ರಿಲೆಣ್ಲ ಆರ್ ವಿವರಿಸಾಬೆರ್:-

ತೂಲೆ ಇತ್ತೆಲಾ ಬೊಲ್ದು ಜನೋಕುಲು ನರಮಾನಿಗ್ ಬೋಡ್ - ಬೋಡಾಯಿ ತರೋತ್ತಾ ಸಂಪತ್ತ್‌ನ್ ಮಲ್ತೋಣ್ಬೆರ್. ಜೋರಾತ್ ಪೋಯರ್ ಬುಸ್-ಬುಸ್ ಶಬ್ದೊತ ರೈಲ್‌ಗಾಡಿ, ತುರ್-ತುರ್-ತುರ್ ಪಣ್ಪುನ ಮೋಟಾರ್, ಟೆರ್ರೇ-ಟೆರ್ರೇ ಶಬ್ದ ಮಾಲ್ತತ್ ಮಿತ್ತ್‌ಟೇ ಪಾರುಣಾ ವಿಮೊನೊ. ಬೇಗೊಟ್ ಸುದ್ದಿ ಕೇಣ್ಯಾರೆ ತಂತಿ ಸುದ್ದಿ. ಅತ್ತಂದೆ ರೇಡಿಯೋಡ್‌ಲಾ ಒಲ್ತೊ ಒಲ್ತೊ ಸುದ್ದಿನ್ ಓಲೋಲಾಪುನೊ ಸಂಗೀತೊನು ಕುಲ್ಲುನಲ್ತೇ ಕೇಣೊಲಿ ಅತ್ತೊ! ದಾನೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ?

ಇಂಚೆನೀ ನಂಕ್‌ದೀಪೊಲ ಮಿಂಚ್‌ದ್ ಶಕ್ತಿಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೊಳ್ಪು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ನನ ಒಂಜಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಡ್ ನೀರ್‌ನ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಲ್ಪುವೆರ್. ನೀರ್‌ನ್ ಬೆಚ್ಚೊ ಮಾಲ್ಪುವೆರ್. ಯಂತ್ರೊಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಲ್ಪರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಲ್ಪುವೆರ್. ಈತ್ ಸುಖೊ-ಸಾಧನೊಲ್ ಇತ್ತಂಡಲ ನನ್ಲಾ ಸುಖ ಯಾರುಜಿ ಅತ್ತಾ!

ಜೈನಶಾಸ್ತ್ರೊಡು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ವಿವರಸೆದೆರ್. ಜ್ಞಾನೊಲೆನ ವಿಚಾರ-ಮತಿಜ್ಞಾನ, ಶ್ರುತಜ್ಞಾನ, ಅವಧಿಜ್ಞಾನೊ, ಮನ ಪರ್ಯಾಯ ಜ್ಞಾನ, ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನೊಲೆಗ್ ವಿವರಣೆ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಭಾಷಣೊದ ಶೈಲಿಡೇ ಆರೆನ ಉದ್ದಾರೊಲೆನ್ ತೂಲೆಗೇ :-

ವ್ಹಾ ವ್ವ! ಆೖನ್ ಸಮುದ್ರೊತ ಲೆಖ್ಖೊ ಈತೇ ಮಲ್ಲೆ ಉಂಡೂಂದು ಪಣ್ಯಾರ ಬಲ್ಲಿ! ಉಂದೇಕ್ ಗಡಿಮಿತಿ ಇದ್ದಿ ಅಪ್ಪಾ! ಲೋಕೋದ ಉಳ್ಯಾ ಪಿದಯಿ ಉಪ್ಪು ವಸ್ತುಳೆ ಮಾಂತಲಾ ಏಪೊಲಾ ತೆರಿಯೊನಿಪಿನಾ ಜ್ಞಾನೊ. ಈ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೊ ಉಂಡಾಯಿಂಚಿತ್ತಿ ಜೀವೊತಾ ಶರೀರೊ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರೆರೆ ಲೆಖ್ಖ ಫಳ-ಫಳ-ಫಳ ಪ್ರಕಾಶಾಪುಂಡು. ಪೂತಲೆಖ್ಖ ಹಗುರಾಪುಂಡು. ಪೊರ್ಲುತ ಮುದ್ದು ದಿವ್ಯ ದೇಹೊ ಆತ್ ಪೋಪುಂಡು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮೆ, ಪರಮಾತ್ಮ, ಭಗವಂತೆ, ವಿಷ್ಣು, ಈಶ್ವರೆ, ಬ್ರಹ್ಮೆ, ಜಿನೇಶ್ವರೆ, ತೀರ್ಥಂಕರೆರ್ಂದ್ ಸಾವಿರತ್ತೆಣ್ಮೊ ಪುದರ್ ದೇವೆರೆಗುಂಡು. (ಈ ವಾಕ್ಯೊಡು ಆರೆನ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯದ ದೃಷ್ಟಿ ಮೂಡ್ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್).

ಪರಮಾತ್ಮಗ್ ನಮಲೆಕ್ಕೊ ಬಡಾವು, ಬಾಜೆಲ್, ಪೋಡಿಗೆ, ಕೋಪೊ, ಪ್ರೀತಿ, ಮೋಹೊ, ಚಿಂತೆ, ಮುದಿತನ, ಕಾಯಿಲೆ, ಪುಣೆ, ಪುಟ್ಟುನೆ, ಬೆಗರ್ ಬೇಜಾರೊ, ಗರ್ವೊ, ಆಶ್ಚರ್ಯೊ, ರತಿ, ನಿದ್ರೆ, ವಿಷಾದ - ಇಂಚಿನೆ ಪದನ್ಯೆನ್ ದೋಷೊಲಾ ಉಪ್ಪುಜಿ.' ಆರೇ ಅರಹಂತೆರ್. ಆರೇ ಶರೀರ ಇತ್ತಿ ದೇವೆರ್

ಇಂಚ ಆರ್ ಅರ್ಹಂತೆರೆ ಸ್ವರೂಪೊನು ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಲೆಕ್ಕೊ ವಿವರಿಸಾದೆರ್.

ಅಂಚೆನೀ ತೀರ್ಥಂಕರೆರೆನ ಸಮವಸರಣೊದ ಸಂಗತೀನ್ಲ ಸರಳವಾಯಿನ ರೀತಿಡ್ ತೆರಿಪ್ಪಾದೆರ್ - ತೀರ್ಥಂಕರೆರ್, ಸಮವಸರಣೊಡಿತ್ತ್‌ದ ಭೂಲೋಕದ ಜೀವಿಲೆನ್ ಕೊರಿನ ಉಪದೇಶನೆ ಶಾಸ್ತ್ರ.

ದೇವೆರೆನ ರಕ್ಷಣೊ ಆರ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್ -

ಆರೇ ದೇವೆರ್, ಪರಮಾತ್ಮೆಲಾ ಆರೇ. ಆದಿ ಮುದೆಲ್ ಮಧ್ಯ ಅಂತ್ಯ ಇದ್ಯಾಂತಿ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ !

ಆರೆನ ಭಾಷೆಡ್ ಒಂತೆ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ತುಳುತ್ತ ಪ್ರಭಾವೊ ತೋಜುಂಡು ಳ ಕಾರ, ಣ ಕಾರದ ಪ್ರಯೋಗೊಲು ಒಂತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಉಲ್ಲ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಆರೆನ ಬರವಣಿಗೆ ಕೆಲ ಸರ್ತಿ ಭಾಷಣೊದ ಶೈಲಿಗ್ ಪೋಪುಂಡು :-

ನಿಕುಲ್, ಈತ್ನೇಡ ಪಂಡಿನಾ ಸರಿಯಾದ್ ಮನಸ್ಸ್ ದೀದ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ತೆರ್ಯೊಂಡಾ, ಆತ್ಮಗ್ ರೂಪು ಇದ್ದಿ. ಆಕಾರೊ ಇದ್ದಿ. ನಮ ಇಂದ್ರಿಯೊಲೆಗ್ ಗೋಚಾರ ಆಪುಣ ಗುರ್ತೊಲ್ ದಾಲಾ ಇದ್ದಿಂದ್ ತೆರ್ಯೋಲಿ ಅತ್ತ !

ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತೊಲೆನ್ ಆರ್ ತುಳುಟು ವಾ ಪೊರ್ಲುಡು ಪನ್ಪೆರ್ : ಕರ್ಮೊಲೆನ್ ಧ್ಯಾನ ತಪಸ್ಸ್‌ಡ್ ಸುಡೋಡು. ಆತ್ಮನೇ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಆಪುನ ಆತ್ಮನೇ ಕರ್ಮೊಲೆನ್ ತೂರೆತ್ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಆಪುನ !

ಸುಖ - ದು ಖ, ಸಂಪತ್ತ್ - ಬೊಳ್ಳಿ - ಬಂಗಾರ್, ಜನ್ಮ - ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಇಂಚ ಮಾಂತ ಅನೇಕ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್.

ಧ್ಯಾನೊದ ಸಂಗತಿಲ ಅಧ್ಯಾತ್ಮೊಡು ಭಾರೀ- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ವಿಚಾರೊ. ಧ್ಯಾನದ ಮುಲೊನೇ ಆರ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್:- ಎನಡಾ ಅನಂತ ಸುಖೊ, ಅನಂತಶಕ್ತಿ, ಅನಂತ ದರ್ಶನೊ, ಅನಂತ ಜ್ಞಾನೊಲಾ ಉಂಡೇ ಉಂಡ್. ಆಂಡ ಈ ಬುರ್ನಾಸ್ ಕರ್ಮೊಡ್ದಾವರಾ ಎಂಕ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜನ್ಮೊಲ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಇತ್ತಿ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮೊಲಾ ಕೆಲವು ಸಮಯೊಡ್ತ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಶಾಪುಂಡು. ಕುಡ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಜನ್ಮೊಡ್ ಪುಟ್ಟುವೆ. ಉಂದೇ ಎನ್ನ ಸಂಸಾರೊತ ಕಷ್ಟ . ಅಯ್ಯೊ, ಒರೊ ಈ ಕರ್ಮೊತ ಕಸಂಟ್‌ನ್ ದೆತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮ ಆಯೆಂಡಾ ಏನ್ ಬಚಾವ್. ಸ್ವಾಮಿ ದೇವೆರೇ! ಈರ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಆತ್ಮೆ. ಈರೆನೆಲೆ ಇಂಚಂದ್ ತೆರ್ಯಾರೆ ಎಂಕ್ ದಾಂತಿ ಬುದ್ಧಿ ಉಂಡು ಸ್ವಾಮಿ ? ಒರೊ ಎನನ್ ಈ ಸಂಸಾರೊತ ದುಃಖೊಡ್ದು ಗಡಿದಾಂಟಾದ್ ಈರೆ ಒಟ್ಟುಗೇ ಎನನ್ ಸೇರಾವೊನ್ಲೆ .

-ದೇವೆರೆನ್ನೊಟ್ಟುಗ್ ಸಾಮೀಪ್ಯ, ಸಾರೂಪ್ಯ, ಬೊಕ್ಕ ಸಾಯುಜ್ಯ ತಡೆಬುನ ಆಸೆ-ಅಭಿಲಾಷೆ ಏತ್ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಮುಲ್ಪ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್ ತೂಲೆ !

ಒಟ್ಟಾರೆ ಎನ್‌ನ್ ಈರೆಲೆಖ್ಯೊನೇ ಮಾಲ್ಪುಲೆ. ಐಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಏನ್ ಏರೆಡೆಲಾ ಕೋಪೊ, ಮೋಸೊ, ಕಜ್ಜ, ಮಾಲ್ಪುಜಿ, ಏರೆಗ್‌ಲಾ, ದಾನೆಂಡಲಾ ತೆರಿತಾವಡ್ ತೆರಿಯಂತಾವಡ್ ವಿರೋಧ, ಕೆಡಕ್ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತ್ಂಡಾ ಆ ಜೀವೊಲ್ ಮಾಂತ ಎಂಕ್ ಕ್ಷಮೆ ಕೊರಡ್. ಏನ್‌ಲಾ ಐಕ್ಕ್ ಮಾಂತಾ ಕ್ಷಮೆ ಮಾಲ್ಪುವೆ. ಮಾಂತ ಜೀವೊಲೆಟ್‌ಲಾ ಕರುಣೆ. ದಯೆ, ಪ್ರೀತಿಟುಪ್ಪುವೆ. ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ಏಪಲಾ ಶಾಂತಿಟುಪ್ಪಡ್; ಆನಂದೊಡುಪ್ಪಡ್. ಧೈರ್ಯೊಡ್ ಇಪ್ಪಡ್ ಇಂಚೆನೀ ಎನ್ನ ಆತ್ಮ ಏಪಲಾ ದೇವೆರೆಲೆಕ್ಕೊ ಶಾಂತವಾದಿಪ್ಪಡ್. ಈ ರೀತಿ ಏಪೊಲಾ ದೇವೆರೆ ಪೂಜೆ ಮಾಲ್ತ್‌ದ್ ಧ್ಯಾನೊ ಮಾಲ್ತೊಂಡಾ ಅಂಚೆನಿ ಸೇವಾ - ನಿಷ್ಠೆಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡಾ ನಂಕ್‌ಲಾ ದೇವೆರೆ ಸ್ಥಾನೊಗು ಸೇರೊಲಿ!

ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ವಿವರಣೆ ! ಸಾಮಯಿಕ ಭಾವೊಲೆನ್ ಉಂದೆಡ್ದ್ ಪೊರ್ಲು ವಿವರಿಸಾವರ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡೇ ? ಅಸಾಧ್ಯ - ಅಂದದೇ ಪನೊಲಿ ರತ್ನತ್ರಯೊಲೆನ ವಿವರಣೆ ಒಂತೆ ನಮ ತೂಕ:

ದೇವೆರ್ನ, ಗುರುಕುಲ್ನ ಬೊಕ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರೊತಾ ಎಡ್ಡೆ ನಂಬಿಕೆ, ಎಡೆ ಜ್ಞಾನೊ, ಎಡ್ಡೆ ನಡವಳಿಕೆ ಎಂಕ್ ಇಪ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ನಟ್ಟೊಣುವೆ -ದೇವೆರೆ ! ಉಂದುವೆ ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನೊ, ಸಮ್ಯಕ್ - ಜ್ಞಾನೊ, ಸಮ್ಯಕ್ ಚಾರಿತ್ರೊ.

ಜೈನ ಶ್ರಾವಕೆರೆಗ್ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಆಯಿಂಚಿ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರ ಮಂತ್ರದ ವಿವರಣೆ ಮುಲ್ಪ ಕೊರ್ತೆರ್. ಓಂ ಣಮೋ ಅರಹಂತಾಣಂ, ಣಮೋ ಸಿದ್ಧಾಣಂ. ಣಮೋ ಆಯಿರಿಯಾಣಂ, ಣಮೋ ಉವಜ್ಝಾಯಾಣಂ, ಣಮೋ ಳೋಪ ಸವ್ವಸಾಹೂಣಂ-ಪನ್ಪಿ ಪಂಚ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಂತ್ರೊದ ವಿವರಣೆ ಎದೆಕ್ಕ್ ನಾಟುಲೆಕ್ಕೊ ಉಂಡ್.

ಉಂದೇ ಪ್ರಸಂಗೊಡು -

ನಿತ್ಯೊತ ದಿನೊಲಾ ನಮಾ ದಾನೆ ಮಲ್ಪೋಡು ? - ಎಂದ್‌ದ್ ನಿಕ್ಲು ಕೇನ್ಪಾರ್ ? - ಪಂಡ್ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್ದ್ ಉತ್ತರೊ ಕೊರ್ಪುನ ಆರೆನ ಶೈಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯ್ನ. ಗೃಹಸ್ಥೆರೆಗ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊ ಕೊರ್ಪುನ ನಿತ್ಯಕ್ರಿಯೆಲೆನ ಚರ್ಚೆ ಇಂಚ ಉಂಡ್ :-

ನಂಕ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ವ್ರತೊ ಉಪವಾಸೊ ಮಾಲ್ತ್‌ತ್ ತಪಸ್ಸ್ ಮಾಲ್ಪರ ತೀರಂತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬೊಳ್ಪುಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕೈಕಾರ್ ಮೋನೆ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್, ಕುಂಟು ಪಗತ್ತ್‌ತ್, ಬಸ್ತಿಟ್ ಇಧ್ಯಾಂಟ ಇಲ್ಲಾಲ್, ಉಳ್ಯಾ ದೇವೆರೆ ಎಲ್ಯಾ ಬಿಂಬೋ ಉಂಡಾತ್ತ - ಇದ್ಯಾಂಟ ಒಂಜಿ ಬಿಂಬೊ ಒಲ್ತಾಂಟಲ ಕೊಂಡತ್ತ್‌ದ್ ದೀಯೊನೊಡು. ಅಂಚಿ ದೇವೆರೆ ಬಿಂಬೊತ ಎದ್ರ್‌ಗ್ ಪೋತ್ ಉಂತುದ್, ಕೈ ಮುಗಿತ್, ದೇವೆರೆ ಸ್ವರೂಪೋನು ನೆನೆತೊಣ್ದು, ಪೂದೀತ್ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವೆರೆ ! ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಲ್ಪುಲೆ ! ಈರೆ ಎನ್ನ ಕಷ್ಟೋಲೆನ್ ಪರ್ಯಾರೊ ಮಲ್ಪೊಡ್ ! ಎಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರೊ ಜಪೊ ಕಮ್ಮಿಡ್ ಐವತ್ನಾಲ್ ಸರ್ತಿ, ಆಂಡಲ ಪಂಡ್‌ತ್ ಜಪೊನು ಮಲ್ಪೊಡು.

- ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಮ ಭಾವನೆ ಏತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಮುಲ್ಪ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡೇದ್‌ಂಡ್ ತೂಲೆ!

ಗೃಹಸ್ಥೆರೆಗ್ ಇಂಚ ಕೆಲಸೊಗು ಪೋವರ ಪನ್ಪೆರ್:-

ಬೊಕ್ಕ ನಮೊ ಕೆಲಸೊಗು ಪೋವೊಲಿ. ಮಧ್ಯಾನೊ ಕೆಲಸೊರ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ತ್ ಮೀತ್ ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆ ಮಾಲ್ಪೊಡು. ದೇವೆರೆ ಎದುರ್ ಸಂಕ್ಷೇಪೊಡಾಂಡಲ ಮಾಲ್ಪೋಡು. ಕತ್ತಲೆಗ್ಲಾ ದೇವೆರೆ ದುಂಬುಡು ದೀಪೊ ಪೊತ್ತಾತ್, ಪೂದೀತ್, ಪೇರ್ ದೀತ್, ಕೈಮುಗಿತ್, ಜಪೊ ಮಾಲ್ಪೊಡು. ಇಂಚ ಮಾಲ್ಪುನಾಗ ನಂಕ್ ಇತ್ತಿನ ಕಷ್ಟೊಲು ದೂರೊ ಪೋವು. ಸಂಪತ್ತ್ ಹೆಚ್ಚ್ಯಂಡ್ - ಉಂದ್ ಖಂಡಿತೊ.

ಉಂದೇ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಥೋಂಗಿ-ಧ್ಯಾನ, ಕಣ್ಣ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದ ಜಪೊತ್ತ ವಿಚಾರೊನ್ಲ ತೆರೀದ್ ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್:-

ಅತ್ತಾಂದೆ ಜನಿವಾರೊನು ಪೊಕ್ಕಾಡೆಗ್ಲಾ ಕೈನ ಬೆರಳ್‌ತಾ ಎಡೆಟ್ಯ್ ಸೇರಾದ್, ಪಿನಿ ಪಿನಿ ಮಂತ್ರ ಪಂಡತ್ ಅಂಚಿ - ಇಂಚಿ ತೂತ್, ಅಪಗ-ಅಪಗ ಪಾತೆರ್ತ್ ಎಂಚಲಾ ಒರೊ ಜಪೊ ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ ದಾಲಾ ಪ್ರಯೋಜನೊ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಉಂದು ಖಂಡಿತೊ!

ನನೊಲ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಲ್ಪ ಉಂಡು:-

ಭೂತೆಲೆಗ್ ಕೈ ಮುಗ್ಗಿಲೆ; ಆಂಡ ದೇವೆರೆಲೆಕ್ಕೊ ಭಕ್ತಿಧ್ಯಾನ, ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪರೆ ಆವಂದ್ -ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಈರೆಲೆಕ್ಕೊನೀ ಎನಾನ್ಲ ಮಲ್ಪುಲೇ - ಅಂದ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಡಾ ಕೇನೊಲಿ. ಆಂಡ ಭೂತೊಲೆಡ ಕೇನರಾ ಬಲ್ಲಿ -ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ರಾತ್ರೆಡ್ ತಿನಿಯಾರಾವಂದ್, ನೀರ್ ಅರ್ತ್‌ದೇ ಪರೋಡು.

- ಇಂಚ ಮಾಂತ ಪಂಡ್ದ್ ಗೃಹಸ್ಥೆರೆಗ್ ವಾ-ವಾ ನೋಂಪುಲೆನ್ ಮಲ್ಪೋಡೊಂದು ವಿವರಿಸಾದೆರ್.

ಈ ಪುಸ್ತಕೊದ ಅಖೇರಿಡ್ ತುಳುಟ್ಟು ಈ ಪುಸ್ತಕೋನ್ ಬರೆಯಿನ ಉದ್ದೇಶೊನುಲಾ ಪನ್ತೇರ್:-

ಇಂದೆನ್ ನಿಕ್ಲ್ ರಡ್ಡ್‌ಸರ್ತಿ ಓದುತ್ ಸರಿಯಾತ್ ಓದ್ಯಾರ ಅಭ್ಯಾಸೊ ಮಾಲ್ತ್‌ದ್, ಬರಾವು ಇದ್ಯಾಂತಿನಾಕ್ಲ್ ಕೇಣಾರೆ ಬೋಡಾತೇ, ಪೊರ್ಲುಡ್ ಓದುತ್ ಪಣೋಡು. ಉಂಬರಾ! ವಿಷಯೊ ಕಷ್ಟೊ ಉಂಡಾಂಡಲ, ರಡ್ಡ್‌ಸರ್ತಿ ಓದುನಾಗ ಗೊತ್ತಾವು. ಸ್ವಾಮಿ ದೇವೆರೇ ನಮಸ್ಕಾರ.

- ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ವಿದ್ಯೆ, ಓದು-ಬರಾವು ಗೊತ್ತಿತ್ತಿ ನಾಕ್ಲು ಕನ್ನಡೊಡು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ - ಹಿಂದಿ-ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಓದುದ್ ತೆರ್‍ಯಾರ ಯಾವು, ಆಂಡ ಈ ಉದ್ದೇಶ - ಬರಾವು ಇಜ್ಜಂದಿ ಜನೋಕ್ಲೆನ ಕೆಬಿಕ್ಕ್, ಆಯಿತ ಮೂಲಕ ಆಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಈ ಧರ್ಮೊದ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಮುಟ್ಟಾವುನ್.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆಗ್ ಕರ್ಬೊದ ಕಡ್ಲೆದಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಸರಳವಾದ್ ತುಳುವೆ ಪೆಲಕ್ಕಾಯದಾತ್ ಮೆದ್ ಮಾಲ್ತ್‌ದ್, ತೆರಿಪ್ಪಾವುನನೀ ಈ ಪುಸ್ತಕೊದ ಉದ್ದೇಶ.

ಓದು ಬರಾವು ತೆರೀನಾಕ್ಲ್ ಸೇ.10ಡ್ದ್‌ಲ ಕಡಿಮ್ಮೆ ಇಪ್ಪುನಾಗ ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆಗ್ ಓದು ಬರಾವು ತೆರಿನಾಕ್ಲ್ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಈ ಪುಸ್ತಕೋನು ಓದುಂಡ, ಪಾಪೊದಾಕ್ಲು, ಓದು-ಬರಾವು ಇಜ್ಜಂದಿನಾಕ್ಲ್ ಅವ್ವೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದೇ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೋನುವೆರ್. ಅಂಚಾವಡ್ ಪಂಡ್‌ದೇ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯೆರ್. ಸರಳವಾದ್ ಬರೆಯೆರ್. ಜನೋಕ್ಲು ಬದ್ಕಡ್; ನಮ ಜನೊ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಡ್; ಅಕ್ಲ್ ಉದ್ಧಾರ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕೊನು ಈತ್ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಬರೆಯೆರ್.

ಅಂದೇಸ್ವಾಮಿ (ಪಾಪೊ-ಪುಣ್ಯೊ) ಎಂಚಾ?

ಉಂದು ನನೋಂಜಿ ಪುಸ್ತಕ -ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರೊಲೆಡೇ ನನ ಒಂಜಿ ಶೈಲಿಡ್ ಬರೇಯಿನ ಪುಸ್ತಕ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ನಾಟಕೀಯ ಶೈಲಿಡ್ ಬರೆದ್, ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ನನೋಲ ಆಕರ್ಷಕ ವಾಯಿನ ಸಾದಿಡ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವುನ ಉದ್ದೇಶ ಆರೆನಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್, ದೇವರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲುಲಾ ಸೇರ್ದ್- ಈ ಸಂಭಾಷಣೆನ್ಮಾಲ್ಪುಬೇರ್. ಆಕ್ಲೆನ ಪಟ್ಪಾಂಗೊದ ನಮೂನೆಡ್ ಈ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸಾಗುಂಡು.

ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪುನ, ಬಾಜೆಲ್ ಕೇನುನ, ಸುಖ-ದುಖದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಲ್ಪುನ, ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಡತ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಸಂಸ್ಕಾರೊ. ಆಪಗ ಗೃಹಸ್ಥೆರೆನ ಗೃಹಸ್ಥೊಳಿಗೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರೊ, ದಾನ-ಧರ್ಮೊದ ಮಾಂತ ಸಂಗತಿಲ - ಮುಲ್ಪ ಅರ್ಥಾಪುಂಡು.

ದೇವರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲೆನ ಇಲ್ಲಲ್ ನೋಂಪುದ ಉದ್ಯಾಪನೇಂದ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರು ನಾಲ್ ಕೊಂಡೆದಾತ್ ನೆಯ್ಯಿ ಒಂಜಿ ಚೊಂಬುಡು ಪಾಡ್ದ್ ಕೊನತ್ತಿತ್ತೆರ್. ನೋಂಪು-ಪಂಡ ವ್ರತ, ಆರಾಧನೆ, ದೇವೆರೆ ಕೆಲಸ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪುಣ್ಯದ ಕಾರ್ಯೊಗು ಸಹಾಯೊ ಮಾಲ್ಪುನ ಪುಣ್ಯೊದ ಕಾರ್ಯ. ಅಂಚಾಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಂಗೇರ್ರು ನೆಯ್ಯಿ ಕೊನೋಂದು ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್.

ದೇವರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರೆಡ ಕೇನ್ಪೆರ್:-

ನಿಕ್‌ಲೆಂಚಿ ನೈ ರೂಪಾಯಿಗ್ ಏತ್ ಕೊಂಡೇ ಹಿಕ್ಕುಂಡು?

- ಇನಿಕ್ಕ್ ನಮಕ್ಕ್ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್ನಗ, ಒದುನಾಗ ತೆಲ್ಕೆ ಬರ್ಯಾರ ಯಾವು! ದಾಯೆ ಪಂಡ- ಇನಿ ನೂದ್ದು ರೂಪಾಯಿಗೇತ್ ಕೊಂಡೆ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನೊಡಾಯಿನ ದಿನೋಕ್ಲು ಉಂಡ್. ಆಪಗ ರೂಪಾಯಿಗೇತ್ ಕೊಂಡೆ? -ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನ್‌ದೆರ್!

ನನಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಸಾವಿರೊಗೇತ್ ಕೊಂಡೆ ನೆಯ್ಯಿ? - ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನುನ ದಿನೋಕ್ಲುನನ ಬರ್ರ ಯಾರೋ ದಾನ್ನ!

ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರು ಭಾರಿ ಪಿರಿಯೊ ಸಾಮಿ ಪಂಡ್ದ್ ಸಂಕೋಚ ತೋಜಾವೆರ್.

- ಉಂದೇನ್ ಮಾಂತ ಕೇನ್ನಗ, ಒದುನಾಗ-ನಮಕ್ಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವೊದ ನಮನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನ ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪ, ಜನೋಕ್ಲೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪರಿಚಯ ಮುಲ್ಪ ಆಪುಂಡು.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಪಂಡೇರ್:-

ದೇವೆರೆ ಕೆಲಸೊಗು ನೈ ಕೊಂಡ್ದಾ ಈರೆಗ್ ಪುಣ್ಯಾಂಡಲ ಬರು

- ಈ ಪಾತೆರ ಕೇನ್ದ್ ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರೆಗ್ ಕುತೂಹಲ ಲಕ್ಕುಂತುಂಡ್, ಆರ್ ಕೇಂಡ್‌ದೇ ಬುಡ್ಯೆರ್ - ಉಂದು ದ್ದಾತ?

ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಲ ಪಡ್ಕೆಕೆಲಸೊ. ಉಂದೆಡ್ದ್ ಪುಣ್ಯ, ಬೊಕ್ಕ ಉಂದೆಡ್ದ್ ಪಾಪ! ಉಂದು ಮಾತ ಎಂಚಿನ? - ಆರ್ ಸವಾಲ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್.

ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ ದ್ಯಾತ? ಹಾಳ್ ಪಂಡ ದ್ಯಾತ? - ಉಂದೇನ್ ಮಾಂತ ದೇವರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಪೊರ್ಲುಡು ಬುಡ್ದ್ - ಬುಡ್ದ್ ವಿವರಿಸಾವೆರ್:-

ಏನ್ ಎಂಕ್ ತೆರಿಪ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಾತ್ರ ಪಣುವೆ. ನಮ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ತೋಜಿನಾವ್ ಬಾಕಿದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ. ಹಾಳ್‌ಂದ್‌ದ್ ತೋಜಿನಾವ್ ಬಾಕಿದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಹಾಳ್ ಆಪುಂಡು. ಹಾಳ್ ಕೆಲಸೊಡ್ದ್, ಅತ್ತಾಂಡಾ ಹಾಳ್ ಭಾವನೆಡ್ದ್ ಪಾಪೊ ಉಂಡಾಪುಂಡು. ಎಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯೊಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಡ್ಡೆ ಭಾವನೆಡ್ ಪುಣ್ಯೊ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರು- ಆರ್ ಗೃಹಸ್ಥೆ. ಜಿಜ್ಞಾಸು - ಆರೆಗ್ ತೆರಿಯೋಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ ಮಸ್ತ್. ಆೈಟಾತ್ರ ಆರ್ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆನ್ ಪಾಡೋಂದೇ ಪೋಪೆರ್. ಮಹಾಭಾರತೊಡು ಅರ್ಜುನೆ ಕೃಷ್ಣಗ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕೊ ಯಕ್ಷೆ ಧರ್ಮರಾಜಗ್' ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕ.

ಆಂಡ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಪುರಾಣೊದ ಯಕ್ಷೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಡಿನ ಈ ಧರ್ಮರಾಜಗ್ ಏತ್‌ಗೊತ್ತುಂಡು? - ಪಂಡ್‌ದ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಲ್ಪರಗಾತ್ರ! ಇಂಬನ ಮನಸ್ಸ್ ಎಂಚ ಉಂಡು? ತೂಕಂದ್! ಅಂಚ ಆ ಯಕ್ಷೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡೋಂದೆ ಪೋಯೆ. ಧರ್ಮರಾಜನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾತ್ರ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಶ್ನೆಲೇನ್ ಪಾಡಿನ.

ಆಂಡ ಮುಲ್ಪ ಅಂಚತ್ತ್. ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರು - ಪಂಡ ಮೊದ್ದು. ಒರಿ ಅಜ್ಞಾನಿ; ದಾಲ ತೆರಿಯಾಂದಿನಾರ್ರ್. ತೆರಿಯೊಡು - ಪನ್ಪಿ ಕುತೂಹಲ ಇಪ್ಪುನ ಒರಿಶ್ರಾವಕೆ. ದೇವರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಶುಭಃ ಪುಣ್ಯತ್ರ-ಅಶುಭಃ ಪಾಪಸ್ಯ - ಅಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಸೂತ್ರೆಲೆನ ಮುಖಾಂತರ ವಿವರಿಸಾನಗ ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರು ವಿರೋಧಿಸಾವುನ ಶೈಲಿ ತೂಲೆಗೆ - ಓಯೆ! ಈರ್ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಸುಲೋಕೊ ಪಂಡ್‌ಂಡಾ ಎಂಕ್ ತೆರಿಯುಂಡಾ? ಎಂಕಾಲೆಗ್ ಬರಾವ್-ಸರಾವ್ ಇದ್ಯಾಂತಿನಾಗ್ಲೆಗ್ ಸುಲಭೊಡು ನಯ ತುಳು ಭಾಸೆಡೇ ಪಂಡರ್‌ಂದ್‌ಂಡಾ ಒಂತೆ ಗೊತ್ತಾವು ಅತ್ತೇ?

- ಈ ಪ್ರಸಂಗೊಡು ನಮಕ್ಕ್ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆನ ಉದ್ದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಅರ್ಥಾಪುಂಡು. ತುಳುಭಾಷೆಡ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಜೋಕ್ಲೆಗಾತ್ರ ಈ ರೀತಿಡ್ ಕೃತಿರಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯೊ ದಾಯೆಗಾಂದ್ ಪಂಡ - ಓದು ಬರಾವು ಇಜ್ಜಂದಿ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ಈ ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಪಂಡ್‌ದಾಂಡಲ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಮಲ್ಪಾವೊಡು.

ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯೊಲೆನ ಪರಿಭಾಷೆ ಕೊರ್ನಾಗ ಆರ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್:-

ಒಟ್ಟಾರೆ ಜೀವೊಲೆಗ್ ಕಷ್ಟೊ-ದುಖೊ ಕೊರ್ದು ನಮ್ಮೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ವಿಕಾರೊ ಮಾಲ್ತೊನುನಾವೇ ಹಾಳ್ ಕೆಲಸೊ. ಬೇತೆ ಜನೋಕುಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಉಪಕಾರೊ-ದಯೆ-ಸಾಯೊ ಮಾಲ್ತ್‌ದ್ ನಮೊ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೇತ್ ಆನಂದೊಡ್ ಉಪ್ಪುನಾವೇ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊ ಅಂದ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊಲಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ತತ್ವಜ್ಞಾನೊ, ಧರ್ಮೊದ ಸಂಗತಿಲೆನ ತಿರ್ಲ್ನ್ ಇಂಚ ಬುಡ್‌ಪಾದ್ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಆರೆನ ವಿಧಾನೊ ಅದ್ಭುತೊನೇ ಸೈ!:-

ಆತ್ಮ ವಸ್ತುದ ಸ್ವರೂಪೊನು ದೇವೆರೆ ಸ್ವರೂಪೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಪ್ಪಾನಗ ಪಣ್ತೆ ಅತ್ತಾ! ನಂಕ್ ಆತ್ಮಗ್ ಪತ್ಯಾರ, ತೂಯಾರ, ಕೇಣ್ಯಾರ, ರುಚಿ ತೂಯಾರ, ಮೂಸ್ಯಾರೊ ಎಂಚ ಆಪುಜಾ ಅಂಚೆನೇ ಪಾಪೊ-ಪುಣ್ಯೊನುಲಾ ತೂಯರ, ಪತ್ಯಾರ ಮಾಂತಾ ಆಪುಜಿ. ಉಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಕೆಲವು ಸಂಗತ್ಯಾನುಸಾರೊಡ್ಡಾವರ, ಅತ್ತಾಂಡಾ ವಿದ್ಯಮಾನೊಡ್ಡಾವರ ಅನುಮಾನೊ ಮಾಲ್ತ್‌ಡೆಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರೊಡು ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕೊಲಾ ನಂಬೊಡು.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ವಿವರಿಸಾನಗ, ಇತ್ತೆದ ಪೊಸ ವಿಜ್ಞಾನೊದ ಸಂಗತಿಲೆನ ಉದಾಹರಣೆಲೆನ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ರೇಡಿಯೋದ ಕತೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಇನಿಕ್ಕ್ ರೇಡಿಯೊ, ಟಿ.ವಿ. ಮಾಂತಾ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಆನಿಗ್ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಿ ಕಾಲೋಡ್, ರೇಡಿಯೊದ ಸಂಗತಿ ಹಳ್ಳಿದ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್ ನನೋಲ ಮುಟ್ಟುದಿತ್ತ್‌ಜೀ. ಆೈತ ಕುರಿತಾದ್ ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರು ಸವಾಲ್ ಪಾಡ್‌ವೆರ್:-

ರೇಡಿಯೋನಾ? ನಮ ಮೂಡಬಿದ್ರಿ ಪಾಠಸಾಲೆತಾ ಎದ್ರ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪರಿಗೆಡ್ ಎಲ್ಯಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆತಲೆಕ್ಕೊ ಉಂಡು. ಐಟ್ಟ್ ಸೊರೊ, ರಾಗೊ, ಓದಾಡುಂಡು. ಏನ್‌ಲಾ ಒರೊ ಕೇಣ್‌ದೆ ಸಾಮಿ! ಅವು ಪದತಾ ಪೋನೋಗ್ರಾಪ್‌ತಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅತ್ತೆ ಸಾಮಿ?

ಅನುಮಾನ, ಆತ್ಮೆ, ದೇವೆರೆ ಸ್ವರೂಪೊನು ಪುತ್ತೊಳಿ ಬಂಗಾರ್ದ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊರ್ದು ವಿವರಿಸಾವೆರ್.

ಆತ್ಮೆ ಬಾರ್‌ದ ಉಲಾಯಿತ್ತಿ ಅರಿತ್ತಲೆಕ್ಕ .

ಕ್ರೋಧ, ಗರ್ವೊ, ಮತ್ಸರ , ಮಾನ, ಮಾಯ, ಲೋಭೊ,-

ಈ ಮಾಂತ ಭಾವನೆಲೆನ ಸಂಗತಿ ಪಂಡಿ ಬೊಕ್ಕ, ಕರ್ಮ, ಆಸ್ರವ, ಬಂಧ, ಅದೃಷ್ಟ, ಜೇವೊಲೆನ ಭೇದ, ಹಿಂಸೆದ ಭೇದ, ಯುದ್ಧ - ಲಡಾಯಿ- ಬಡಾಯಿದ ಸಂಗತಿ, ಮಹಾತ್ಮೆರೆನ ಸಂಗತಿಲೆನ್-ಬುಡ್ಪ ಬುಡ್ಪದ್ ಪಂಡೋಂದು ಪೋಪೆರ್.

ಪೂರ ಕೇಂಡ್‌ದಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಜಿನ್ನು ಬಂಗೇರ್ರು ಪನ್‌ಪೆರ್:- ತೆರೀಂಡಲಾ ಐಕ್ ಬೋಡಾಯಿಲೆಕ್ಕ ನಡೆತೋಣ್ಯಾರ ಈ ಕಷ್ಟೊತಾ ಜೀವನೊಡ್ ಎಂಕಲೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆವೊಡೆ ಸ್ವಾಮಿ!

ಉಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ತೆರೀನನಿ ಕಷ್ಟೊ! ತೆರೀಂಡಲ ಆಚರಣೆ ನನೋಲ ಕಷ್ಟ!

ಅವೆಕ್ಕ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲೆನ ಪರಿಹಾರೊಲ ಉಂಡು-

ನಮಕ್ಕ್ ತೆರಿಬೊಕ್ಕ ನಮಡ್ದ್ ತೀರ್ನಾತ್ ನಡತ್ತೋನ್ನನೆ ಎಡ್ಡೆ ಅತ್ತೆ? ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿನ್ ತೆರ್ಯೊಂಡಲ ಐಟ್ ಹಾಳ್‌ದಾಲಾ ಇದ್ದಿ ಅತ್ತೆ!

ಜೈನೆರ್

ಈ ಪುಸ್ತಕೊಲ ಶುದ್ಧ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರೊದ ಶೈಲಿಡ್ ಉಂಡು. ಜೈನೆರ್, ಜನೇಶ್ವರೆ, ಆತ್ಮ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅರಹಂತೆರೆನ ಸ್ವರೂಪೊದ ವಿವರಣೆ ಮುಲ್ಪ ಉಂಡು.

ಜೈನೆರೆಡ್ ದಿಗಂಬರ - ಶ್ವೇತಾಂಬರದ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊಲ ವಿವರಿಸಾದೆರ್.

ದೇವೆರೆಗ್ ನೈವೇದ್ಯ ದಾಯೆ? - ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಇಂಚ ಉತ್ತರೊ ಕೊರ್ಪೆರ್:-

ದೇವೆರೆಗ್ ನೈವೇದ್ಯೊಲಾ ದೀಪೊ, ನೀರ್, ಫಲೊ ವಸ್ತುಲಾ ದೀತ್ ಪೂಜೆ ಮಾಲ್ಪುವೊ. ಅವು ಮಾಂತಾ ದೇವೆರ್ ತಿನ್ಪೆರ್‌ಂದ್‌ದ್ ಅತ್ತ್. ನಮೊ ದೇವೆರೆಡಾ ಭಕ್ತಿಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್, ನಮೊನ ಪ್ರೀತಿದ ವಸ್ತುಲೆನ್ ದೇವೆರೆಗ್ ದೀತ್, ನಮೊನಾ ತ್ಯಾಗೊ ಗುಣೊನ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಾಲ್ಪುನೇಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಅಂಚಿತಿ, ದ್ರವ್ಯೊ ಪೂಜೆ ಮಾಲ್ಪುವೊ. ಸುರೂಟ್ಟು ನಮ್ಮೊ ಭಕ್ತಿ ಎಡ್ಡೆ ಸ್ಥಿರೊ ಆವೊಡುಂದುದ್ ಅಂಚ ಪೂಜೆ ಮಾಲ್ಪುವೊ. ನಮ್ಮೊ ಭಕ್ತಿ-ಜ್ಞಾನೊ ಹೆಚ್ಚಾಯಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಅಂಚಿ ಪೂಜೆಲೆನ್ ಮಲ್ಪಂತೆ ದೇವೆರೆ ನಿಜೊ ಸ್ವರೂಪೊನು ಧ್ಯಾನೊ ಮಾಲ್ತ್‌ದೇ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮೆರಾಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಲ್ಪುವೊ.

ಜಾತಿಲೆನ ಬೇದೊ ನೀತಿದ ವಿಚಾರೊ, ದಾನ-ಧರ್ಮೊ, ಉಪವಾಸೊ, ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮೊ, ಪಾಸೊದ ವ್ರತ, ಆಹಾರದಾನ, ನೋಂಪು, ಪೂಜೆ, ಬಸ್ತಿ, ದರ್ಶನ- ಇಂಚ ಅನೇಕ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಜೈನೆರೆನ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥೊಲೆಡ್ ಜೈನಶ್ರಾವೆಕೆರ್ - ಪಂಡ, ಗೃಹಸ್ಥೆರ್ ಎಂಚ ಇಪ್ಪೋಡು, ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡು, ದಾದಮಲ್ಪರ ಬಲ್ಲಿ - ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರೊಲೆಗ್ ಭಾರೀ ಮಹತ್ವವುಂಡು.

ರತ್ನಕ ರಂಡಕ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರ, ಸಾಗಾರ ಧರ್ಮಾಮೃತ, ದ್ರವ್ಯಸಂಗ್ರಹ, ತತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಲೆಡ್ ಗೃಹಸ್ಥೆರೆನ ಕರ್ತವ್ಯೊಲೆನ್ ತೆರಿಪ್ಪಾದೆರ್. ಆಂಡ ಅವ್ವೇನ್ ಮಾಂತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಂದಿನಾಕ್ಲು ಎಂಚ ತೆರಿವೊ? ಓದು ಬರಾವು ಇಜ್ಜಾಂದಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸರಳವಾದ್ ಜೈನಧರ್ಮೊದ ನಿರೂಪಣೆ ಕೊರ್ಪೆರ್ - ಈ ಕಿನ್ಯ ಪುಸ್ತಕೊಡು!

ತೀರ್‌ಂಡಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆನೊ, ಬಸ್ತಿಲೆನೊ ದರ್ಶನೊ ಮಾಲ್ಪೊಡ್. ಬಸ್ತಿ ಕಟ್ಟಾತ್ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣೊ ಮಲ್ಪಾವೊಡು. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಗೃಹಸ್ಥೆರ್ ನೋಂಪು ಪೂಜೆಲೆನ್ ಮಾಲ್ಪೊಲಿ. ನಮ್ಮೊ ಜೀವನೊಗ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಪಬರಾಂದಿ ಲೆಕ್ಕೊ ವೃತ್ತಿ ಮಾಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾಲಕ್ಷೇಪೊ ಮಾಲ್ಪೊಡು. ಉಂದು ಮಾಂತಾ ಜೈನೆರೆ ನೀತಿಲು.

ಪಾಪ -ಪುಣ್ಯ- ಎಂಚ? ಪುಸ್ತಕೋಡ್ದ್ ಸ್ವಾರಸ್ಯಾವಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೋಲಿ. ಅವೆಟ್ಟ್ ಕುಡೊಂಜಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯೊಲು ಇಂಚಉಲ್ಲ:-

(1) ರಡ್ಡನೇ ಪುಸ್ತಕೋಡು ಒಂಜನೇ ಪುಸ್ತಕೊದ ಕುರಿತಾದ್, ಬೊಕ್ಕ ಮೂಜನೇ ಪುಸ್ತಕೊದ ಕುರಿತಾದ್ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು.

(2) ಆ ವಿಷಯ ಇಪ್ಪಡ್, ನಂಕ್ ಬೋಡ್ಚಿ-ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿಲ ಉಂಡು.

(3) ಕೇವಲ ಜೈನೆರೆನೇ ಕುರಿತಾದೇ ಈ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿಲೆಕೊ ತೋಜುಂಡ್.

(4) ಜೈನೆರೆಗ್ ತುಳುಟ್ಟು - ಬೇತೆ ಜಾತಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಕನ್ನಡೊಡು - ಉಪದೇಶ ಕೊರ್ಪಿ ವಿಧಾನ ಆ ಕಾಲೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಅನುಮಾನ.

(5) ಈ ಪುಸ್ತಕೊಡ್ ಸರಳವಾಯಯಿನ ದೈನಿಕ ವ್ಯವಹಾರೊದ ಭಾಷೆನ್ ಪ್ರಯೋಗಿಸಾಯಿ ಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜುಂಡು.

ತುಳು-ನಿತ್ಯವಿಧಿ : (ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆ-ದೇವೆರೆ ಪೂಜೆ)

ಈ ಪುಸ್ತಕ ತುಳುಟ್ಟ್ ಆರೆನ ನಾಲನೇ ಕೃತಿ.

ಜೈನೆರೆಗ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರ್‌ರ್ಂದೇ ಈ ಪುಸ್ತಕೋನ್‌ಲ ಬರೇದುಪ್ಪೊಡು: ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಕಿನ್ನಿ-ಕಿನ್ನ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಲು, ಅಯ್ಕೊಂಜೊಂಜಿ ಕಿನ್ನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಲ ಕೊರೊಂದು ಪೋತೆರ್.

(1) ಸ್ತೋತ್ರೊ:-

ಮಾತಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಭಾತೇ.... - ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ತೀರ್ಥಂಕರ ದೇವೆರ್‌ಅಪ್ಪೆ ತೂಯಿನ 16 ಕನಕ್ಕ್‌ಲೆನ ವಿವರೊನು ತುಳುಟ್ಟು ಭಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಪನ್ತೇರ್.

(2) ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆ

ಓಂ ಹ್ರೀ ಶುದ್ಧೊ ನಿರ್ಮಲೊ ನೀರ್‌ಡ್ ಪಾದೊ ಶುದ್ಧಿನ್ ಮಲ್ತೊಣುಬೆ. ಕೈ ಶುದ್ಧಿ, ಮೋನೆ ಶುದ್ಧಿ, ಕೂಲಿ ಶುದ್ಧಿ, ಸರ್ವಾಂಗ ಶುದ್ಧಿ- ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡ್. ಸಂಸ್ಕತೊದ ಸ್ಥಾನಡ್ ತುಳುಗ್ ಅಡೇ ಮುಟ್ಟ - ಮಂತ್ರೋಗ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಲ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾಯಿನಾರ್-ಮಂಜಯ್ಯಹೆಗ್ಗಡೇರ್.

(3) ಸಂಕಲ್ಪೊ

ಊರ್, ಗ್ರಾಮ, ಬಸ್ತಿ , ಸಂವತ್ಸರೊ, ಋತು, ಪಕ್ಷ , ತಿಂಗೊಳು, ತಿಥಿ, ದಿನ, ಗೋತ್ರೊ, ಅಪ್ಪಾಜಿನ ಪುದರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನ ಮಗೆ - ಪುದರ್‌ದ ಏನ್ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಮಾಲ್ಪುನ ದಾಯೆಗಾದ್ ಪಂಡ -

ಎನ್ನೊ ಮಾಂತ ಪಾಪೊದ ನಾಶೊಗಾತ್-

ಆಯುಷ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯಲು ಹೆಚ್ಚರ ಬೋಡಾದ್-

ಮಾಂತಾ ಸಿದ್ಧಿ ಶುದ್ಧಿ ಶಾಂತಿ ಮಂಗಲೊಲು ಉಂಡಾವರ ಬೋಡಾದ್-

- ಇಂಚ ನಾಲ್ ಉದ್ದೇಶೊಗಾತ್ರ ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆನ್ ಮಾಲ್ಪುವೆ - ಪನ್ಪಿ ಉಲ್ಲೇಖನ್ ಓದುನಾಗ ರೋಮಾಂಚನ ಆಪುಂಡು! ನಮೊ ತುಳುಟ್ಟ್ ಈತ್ ಶಕ್ತಿ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗೋಲೆಗ್ ಆಪಿನಾತ್ ಶಕ್ತಿ-ಉಂಡು ಪಂಡ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಖುಶೀತ ಸಂಗತಿ!

ನೀರ ಧಾರೆ ಪತ್ತ್‌ನವು, ಕುಂಟುಗು ಶುದ್ಧ ನೀರ್ ಹಲ್ಪುನವು, ನೂತ್ತೆಣ್ಪ ಸರ್ತಿ ಪಂಚ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಂತ್ರ ಪನ್ಪುನವು, ಪತ್ತ್‌ದಿಕ್ಕ್‌ದ ದಿಕ್ಪಾಲಕೆರೆಗ್ ಅರಿ ನೀರ್‌ಡ್ ಸತ್ಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೈ ಮುಗಿಪ್ಪುನವು - ಇಂಚ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೇತ್ತ ರೀತಿ.

(4) ಮೋಕ್ಷ ಶಾಸ್ತ

ಉಮಾಸ್ವಾಮಿ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ದ ಮುನಿಕ್ಕುಲು ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಬರೆಯಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥ (ಮೋಕ್ಷಶಾಸ್ತ್ರೊಗ್ ನನ ಒಂಜಿ ಪುದರ್ - ತತ್ವಾರ್ಥ ಸೂತ್ರ). ಉಂದೇತ್ತ ತುಳು ಅನುವಾದೊದ ಪ್ರಯತ್ನೋನು ಮುಲ್ಪ ತೂವೊಲಿ.

ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಸ್ಯ ನೇತಾರಂ

(ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗೊಗು ಸಾಮಿ ಆಯಿನ)

ಭೇತ್ತಾರಂ ಕರ್ಮಭೂಭೃತಾಂ ।

(ಕರ್ಮೊಗುಡ್ಡೆನ್ ಉಡೆತ್ತ್ ಪಾಡಿನ)

ಜ್ಞಾತಾರಂ ವಿಶ್ವತತ್ತ್ವಾನಾಂ

(ಲೋಕೊದ ಪೂರಾ ತತ್ವೊನು ಎಡ್ಡೆ ಹೆರಿಯಿನ)

ವಂದೇ ತದ್ಗುಣ ಲಬ್ಧಯೇ॥

(ಮಲ್ಲದೇವೆರೆನಂಚಿ ಗುಣೋಕುಲು ಎಂಕ್‌ಲಾವರ ವಂದನೆ)

- ಆಖೇರಿದಾ ಒಂಜಿ ಪಂಕ್ತಿ ಒಂತೆ ಉದ್ದೊ - ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜೆಂಡಲ ಉಂದೇಟ್ಟ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕೊದ ಪೂರಾ ತಾತ್ಪರ್ಯಲ ತುಳುಕ್ಕು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಆ್ಯಟತ್ರ ಉಂದೇನ್ ಆದರ್ಶ ಅನುವಾದೊ ಪಂಡದ್ ಪನೋಲಿ.

(5) ದರ್ಶನ ಸ್ತೋತ್ರೊ

ಮುಲ್ಪಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕೊಲೆನ ತುಳು ಅನುವಾದೊದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್:-

ದರ್ಶನೇನ ಜನೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಸಾಧೂಣಾಂ ವಂದನೇನ ಚ॥

(ಸತ್ಯಸಾಧುಲೆನ ವಂದನೆ, ಜಿನದೇವದರ್ಶನೊ)

ನ ಚಿರಂ ತಿಷ್ಠತೇ ಪಾಪಂ ಛಿದ್ರಹಸ್ತೇ ಯಥೋದಕಂ॥

(ನೀರ್ ಸೋರುನ ಕೈತ್ತಲೆಖ್ಖೊನೀ

ಮಾಂತ ಪಾಪೊಲೆ ಗಾಜದಕ್ಕುಂಡು

ನಿತ್ಯದರ್ಶನೊ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ಜೀವೊಲೆ॥)

(6) ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರೊದ ಮಹಿಮೆ

ಮಂತ್ರೊನು ಶುದ್ಧ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜಪೊ ಮಲ್ಪೊಡು. ಎಡ್ಡೆ ಫಲೊ ಹಿಕ್ಕುಂಡು.

- ಮುಲ್ಪ ಲೆಕೊಗು ಸಿಕ್ಕುಜಿ - ಎಡ್ಡೆ ಫಲ ಹಿಕ್ಕುಂಡು.

ಒಂಜೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆನ ಸಿಕ್ಕುನ ಪ್ರಯೋಗೊಲ, ಜೈನೆರೆನ ಹಿಕ್ಕುನ ಪ್ರಯೋಗೊಲ ತೂವೊಲಿ.

ಅವ್ವೆಡ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಭೂತಕಾಲೊದ 24 ವರ್ತಮಾನದ 24, ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲದ 24ತೀರ್ಥಂಕೆರೆನ ಪುದರ್ಲ ಕೊರ್ಪೆರ್.

(7) ಸಾಮಯಿಕ ಪಾಠೊ

ಉಂದುಲ ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಸಾಮಯಿಕೊದ ಯಥಾರ್ಥ ಅನುವಾದ ಆದುಂಡು.

ಸ್ವಾಮಿ ದೇವೆರೆ ಎನ್ನ ಆತ್ಮೆಲ ನಿತ್ಯೊಡು।

ಒರ್ಮೆ ಜೀವೊಲೆ ಸ್ನೇಹೊ ಗುಣಿಜನೊ ಪ್ರೀತನ್॥

ನಿರ್ಮಲೊಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿಪ್ಪಡ್ ದಯೆ ದುಃಖ ಜೀವೊಲೆಡಾ।

ಕರ್ಮೊದುಷ್ಟೆರೆನಾ ಹಾಳ್ ಎಡ್ಡೆನ್ ಬುಡ್ದ್‌ದಿಪ್ಪಡ್ ಸತ್ಯೊಡಾ॥

- ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಪೊರ್ಲುದ ಅನುವಾದ. ಬೊಕ್ಕ ಆದಿಪ್ರಾಸೊನ್ಲ ಕೊರ್ಪೆರ್.

(ಸತ್ವೇಷು ಮೈತ್ರೀಂ ಗುಣಿ ಪ್ರಮೋದಂ)

ಕ್ಲಿಷ್ಟೇಷು ಜೀವೇಷು ಕೃಪಾಪರತ್ವಂ।

ಮಾಧ್ಯಸ್ಥಭಾವಂ ವಿಪರೀತ ವೃತ್ತಾ

ಸದಾ ಮಮಾತ್ಮಾ ವಿರಧಾತು ದೇವ॥

-ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಈ ಪ್ರಾಸೊ ಇದ್ದಿ. ಅವೆಡ್ದಾದ್ ತುಳು-ಅನುವಾದೊನೇ ಪೊರ್ಲು!

(8) ಅಭಿಷೇಕೊ-ನಿತ್ಯಪೂಜೆ.

ಉಂದೇನ್ಲ ತುಳುಟ್ಟೇ ತೆರಿಪ್ಪಾದೆರ್.

ಇತ್ತೆ ಏನ್'ಲ ಮೂಲು ಎನ್ನ ಶಕ್ಯನುಸಾರೊಭಕ್ತಿಡ್ ಎನ್ನ ಮಾಂತ ಪಾಪ-ಶಮನೊ ಗೋಸ್ಕರೊ ಜಿನೇಶ್ವರೆನ ಅಭಿಷೇಕೊನು ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ

-ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಕೈ ಶುದ್ಧಿ ಮಲ್ತೋನುವೆ

(ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಹಸ್ತಶುದ್ಧಿಂ ಕರೋಮಿ)- (ಏತ್ ಪೊರ್ಲ್'ದ ತರ್ಜುಮೆ)

(9) ಅರಹಂತೆರೆ ಪೂಜೆ

ಅರಹಂತ ದೇವೆರೆನ್ ತುಳೂಟ್ಟೇ ಆಹ್ವಾನ ಮಲ್ಪುನ ವಿಧಾನೊ ತೂಲೆಗೆ-

ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಅರಹಂತೆರೆ, ಈ ಸ್ಥಾನೊಗು ದಯಮಲ್ಪುಲೆ.

ದಯ ಮಲ್ಪುಲೆ. ಸಂತೋಷಡ್ ಓಂಹ್ರೀಂ ಅರಹಂತೆರೆ,

ಈ ಪೀಠೊಗು ದಯ ಮಲ್ಪುಲೆ = ಠಠ! ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಅರಹಂತೆರೆ,

ಎನ್ನ ಕೈತಲೆ ನೆಲೆಯಾಲೆ = ವಷಟ್ ಸ್ವಾಹಾ।

(10) ಅರಹಂತೆರೆ ಪೂಜಾಷ್ಟಕ

ಭಾವಜ ವಿಜಯನೆ-ಪದೋತ್ತ ಧಾಟಿಡ್, ಮೋಹನ ರಾಗೊಡು ಬೊಕ್ಕ, ಚಾಪು ತಾಳೊಡು-ಬರೆಯ್ಯಿನ ಈ ಪದೊನೊಂತೆ ತೂಲೆಗ:-

ತೋಜಿನ ಸುಖ ಮಾಂತ

ಪ್ರೇಜನೊ ಇಜ್ಜಂದ್

ರಾಜ್ಯಭೋಗೊನ್ ಬುಡ್ನಾರ್॥

ಆರ್ಜದೇವಗ್ ನೀರ್_ಅರ್ಚನೆ ಮಲ್ಪವೆ।

ಮಾಜಂಡಿ ಭಕ್ತಿಡೇನ್

ಪರಿಪರಿ ವಿಧೊಟು॥

ಇಂಚ ನೀರ್, ಬೊಕ್ಕ ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ಪೂವು, ಚರ್ರ್ವೊ ದೀಪೊ, ಧೂಪೊ, ಫಲೊ- ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪದ್ಯೊಲು, ಬೊಕ್ಕ ಮಂತ್ರೊಲು ರಡ್ಡ್'ಲ ತುಳುಟ್ಟೇ ಮಲ್ಪುನ ಆರೆನ ಅದ್ಬುತ ದೃಷ್ಟಿ - ಅಪೂರ್ವ ಸೃಷ್ಟಿ!

(11) ನವದೇವತೆಲೆ ಪೂಜೆ.

ಮುಲ್ಪಲ ನೀರ್, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ(ಅರಿ), ಪುವ್ವು, ನೈವೇದ್ಯೊ, ದೀಪೊ, ಧೂಪೊ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿನ್ ವಿವರಿಪಾದೆರ್.

ಉಂದೂಲ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಗ ತೋಜುಂಡು.

ಅಂಚೆನೀ ಸಿದ್ಧೆರೆ ಪೂಜೆ, ಸರಸ್ವತಿ ಪೂಜೆ, ಗಣಧರ್ರೆನ ಪೂಜೆ, ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮ್ಮನೋರೆ ಪೂಜೆ, ಅಖೇರಿಗ್ ವಿಸರ್ಜನೆದ ಮಂತ್ರೊಲ ಉಂಡು.

ಗಣಧರ್ರೆನ ಪೂಜೆದ ಉದ್ದೇಶ ತೂಲೆಗೇ:-

ಎನ್ನ ದುರ್ನಡತೆಲು ದೂರವಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಚಾರೊಲು ಉಂಡಾವಡ್.

ಶಾಂತಿಧಾರೆಲಾ ದಿವ್ಯ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಲಾ ಮಲ್ಪುವೆ ಸ್ವಾಹಾ

ವಿಸರ್ಜನೆದ ಮಂತ್ರೊಡು ದೇವೆರೆನ್ ಪಿರಾ ಕಡಪುಡುನ ಕ್ರಮ. ತೂವೊಲಿ:-

ಈ ಪೂಜೆಡ್ ಏನ್ ಏರೇರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಸತ್ಕಾರೊ ಪೂಜೆನ್

ಮಲ್ತ್‌ದೆನೋ ಆಗುಲಾಗುಲು ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ತನ್ಕುಲೆ-ತನ್ಕುಲೆ ಸ್ಥಾನೊಗು ದಯ ಮಲ್ಪಡ್.

ಸರ್ವಜೀವೊಲೆಗ್ ಶಾಂತಿ ಆವಡ್.

- ಇಂಚ ತುಳುಟ್ಟು ಮಂತ್ರ -ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಯೋಗೊಲೆನ್ ಇಲ್ಲಲಾವಡ್, ಬಸ್ತಿಲೆಡಾವಡ್ ಏರ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗೋಗು ದುಂಬುಡು ಕೊನತ್ತಿಜೇರ್. ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ ಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಭಾಷೆಲೆಡ್ ಪೂಜಾಪ್ರಯೋಗುಲು ಆಂಡಲ, ತುಳುತ್ತ ಪ್ರಯೋಗ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆನನೆ-ಅಂದ್‌ದ್ ಪನೋಲಿ.

ಕನ್ನಡದ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯ ಪುದರ್‌ದ ಪುಸ್ತಕ ತುಳು ಪುಸ್ತಕೊದನೀ ಅನುವಾದ.

ಅಂಚೆನೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜಾಸಂಗ್ರಹೊ ತುಳುತ್ತ ಪುಸ್ತಕೊದಾನಿ ತುಳುಕ್ಕ್ ತರ್ಜಿಮೆಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಈತಾತಂದೆ ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಕಡೇಟ್ಟ್ ಆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಭಾಷೆಣೊಲು, ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಮುನ್ನುಡಿಲೆನ್ ಇನಿ ಓದುನಾಗ ನಮಕ್ಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ- ಆಪುಂಡು. ಏತ್ ಅದ್ಭುತವಾಯಿನ ರಚಾನ ಸಮರ್ಥ್ಯ! ಎಂಚಿತ್ತಿ ಅದ್ಭುತವಾಯಿನ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ!.

ಉಪಸಂಹಾರೊ

ಇಂಚ ನಮ ನಾಡ್‌ಗ್, ನಮ ದೇಶೊಗು, ನಮ ಮಾನವ ಜನಾಂಗೊಗು ಬಹುಮುಖ ವಾಯಿನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಾಯಿನಾಯರ್-ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿಲ್ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್. ಅಂತಿಮ ಕಾಲೊಡು. ಒಂತೆ ಅಸೌಖ್ಯೊಡ್ ಬೂರ್‍ಯೆರ್. ಅವ್ಯೆಡ್‌ದಾತ್ರ ತಂಕುಲೆನ ಬಂಧುಲೆನ. ಆಶ್ರಿತೆರೆನ, ದೋಸ್ತಿಲೆನ, ಹಿತಚಿಂತಕೆರೆನ ಎದುರ್ಡೇ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರ ಮಂತ್ರೊನು ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಗ್ಯೆತೊಂದು, ತಾ 31 ಆಗಸ್ಟ್ 1955ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥೆರಾಯೆರ್. ಆಪಗ ಆರೆಗ್ ಅಜಿಪ್ಪತ್ತ ಆಜಿ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯೊ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಅಮರ ಜೀವಿಯಾದ್ ಪೋಯೆರ್. ದಾಯೆಪಂಡ - ಆರ್‌ತೀರ್ದ್ ಪೋವರ ದುಂಬು ತಾನ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಪೂರಾ ಕರ್ತವ್ಯೊಲೆನ್ಲಾ ತೀರ್ಸಾದಿತ್ತೆರ್.

ಆರ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆನ್ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ್ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ತೆರ್; ಸರ್ವತೋ ಮುಖ ಬುಳೆಚ್ಯೆಲ್‌ನ್ ಸಾಧಿಸಾಯೆರ್. ಮುಪ್ಪತ್ತೇಳು ವರ್ಷ ಭಾರಿ ಪೊರ್ಲುದ ಆಡಳಿತ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಮಲ್ತೆರ್; ಬಡವೆರೆಗ್ ಆಶ್ರಯ ಕೊರ್‍ಯೆರ್; ಭಕ್ತೆರೆಗ್ ಅಭಯ ಕೊರ್‍ಯೆರ್. ಕಲೆ-ವಿದ್ಯೆ - ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್‍ಯೆರ್; ಈ ಲೋಕೊದ ಉದ್ಧಾರೊನೇ ಭಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಆರ್ ತೀರ್‌ದ್ ಪೋಂಡಲ ಆರೆನ ಕೀರ್ತಿ ಚಿರಕಾಲ ಒರ್‍ಯನವ್ವೇ.

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಆರ್ ಶುರು ಮಲ್ತ್‌ನ ಸರ್ವಧರ್ಮ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನೊ, ತೋಟ-ಪೂತೋಟೊಲು, ವಸಂತ ಮಹಲ್‌ದಂಚಿನ ಕಟ್ಟಡೊಲು, ಉಜಿರೆಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಲ್ತಿಂಚಿ ಸಿದ್ಧವನ; ಹೈಸ್ಕೂಲು ಇಪ್ಪುನಾತ್ ಕಾಲೊ ಆರೆನ ಯಶಸ್ಸು-ಕೀರ್ತಿ-ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಲು ಅಮರವಾದ್ ಒರ್‍ಯನ್ಯೆಟ್ಟ್ ದಾಲ ಸಂಶಯೊ ಇಜ್ಜಿ!

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಲು

2-11-1889	ಜನನ.
1918	ಧಮಾಧಿಕಾರಿ ಪಟ್ಟ.
1922	ಮದಿಮ್ಮೆ.
1925	ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. (ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯೊಗು) ಆಯೆರ್.
1933	ಸರ್ವಧರ್ಮ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಶುರು.
1940	ಉಜಿರೆಡ್ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲ ಆರಂಭ.
1943	ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ - ರಜತೋತ್ಸವ.
1945	ಪತ್ನೀವಿಯೋಗ.

1947	ಉಜಿರೆಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು.
1950	ಕುಡ್ಲಡ್ ಆರೆನ ಷಷ್ಟ್ಯಬ್ದ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.
1951	ಮಹಾನಡಾವಳಿ.
1951	ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟ್ಟು ಡಾ। ಮೋದಿಯೆರೆನ ನೇತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾಶಿಬಿರ.
1952	ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಟಣೆ.
1953	ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಡ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ದಿಗಂಬರ ಜೈನ ಮಹಾ ಸಬೆತ್ತ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷೆರ್.
1954	ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಆರಂಭ.
1954	ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವನೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಋಷಭ-ಜಯಂತಿ.
31-8-1955	ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥೆರಾಯೆರ್.

ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ತುಳುಟ್ಟ್- (1) ದೇವೆರ್(ಪರಮಾತ್ಮೆ)

(2) ಅಂದೇ ಸ್ವಾಮಿ(ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯೊ) ಎಂಚಾ?

(3) ಜೈನೆರ್

(4) ತುಳು ನಿತ್ಯವಿಧಿ.

ಕನ್ನಡೊಡು - (5) ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯ.

(6) ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜಾಸಂಗ್ರಹ.

ಆರೆನ ಕುರಿತಾದ್ ಬತ್ತ್‌ನ ಪುಸ್ತಕೊ - ವಿವರೊಲು.

1) ಮಹಾಚೇತನ - (ಸಂಪುಟ - 1)
2) (ಸಂಪುಟ - 2)
3) (ಸಂಪುಟ - 3)
4) ಸಮರ್ಪಣೆ (ಅಭಿನಂದನಗ್ರಂಥ)
5) ವಿವೇಕಾಭ್ಯುದಯ ಲೇಖನೊಳು (ತಿಂಗೊಳು ಪತ್ರಿಕೆ)
6) ಮಹಾಪುರುಷ (ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯೆರ್.)

7) ಆರೋಹಣೊಡ್ ಬತ್ತಿನ ಲೇಖನೊಲು.

8) ಕನ್ನಡ ಕುಲರಸಿಕರು - (ಅ.ನ.ಕೃ.)

9) ತೆಂಕನಾಡು (ಕಾಸರಗೋಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ - ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ.)

10) ಮಂಜೂಷಾ (ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟ್ಟು 51ನೇ ಅ.ಭಾ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ.)

11) ಕನ್ನಡ ನುಡಿ (ಕ.ಸಾ. ಪರಿಷತ್ತ್‌ನ ಪತ್ರಿಕೆ.)

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂದೆತ್ತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆನ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆನ ಸಾಧನೆಲೆನ್, ಅಕುಲು ತುಳುಕು ಸಂದಾಯಿನ ಕಾಣಿಕೆಲೆನ್ ಮುತಿರಿಗೆಲಾ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು 'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಮಾಲಿಕೆ ಪ್ರಕಟನೆಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಕುಲೆ ಮುಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಸಾರೊಂದುಂಡು.

ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳುನಾಡ್ ಉಂದೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಪಿರಿಯಾಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿ ಮೋಕೆ ಅಭಿಮಾನೊಲೆನ್ ಈ ಪುಸ್ತಕುಲು ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ತುಳುತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನಮೊ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಎಂಬ ದುಂಬು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಪ್ರೇರಣೆಲೆನ್ ಉಕಾಲ್ ಉಲ್ಲಾಸೊಲೆನ್ ಅಕುಲು ನಕ್ಕ್ ಸಾದುಲಿ ನಂಕ್ ತೋಜಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೊ.

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.